לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום א', כ"ג בתשרי תשמ"ז, 26 באוקטובר 1986 / שנה מ"ד מס' 13174 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

היועץ המשפטי יסגור התיק נגד ח"כ עמר

חוקרי המשטרה והמשטרה הצבאית החוקרת, שעסקו בפרשת ח"כ שלמה עמר, יוועדו מחר עם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש — נודע לכתב עתי"ם בירושלים.
היועץ המשפטי יאמר כנראה לחוקרים, כי על התיק להסגר מאחר שאין בחומר החקירה ראיות משפטיות מוצקות, שיכולות להביא להגשת כתב אישום ולהרשעתו של עמר בדין.
(עתי"ם)

המערב מבודד את סוריה

גזר־הדין להינדאווי (45 שנה) נתן את האות: בריטניה ניתקה יחסיה עם דמשק ■ ארה"ב וקנדה החזירו שגריריהן ■ מדינות אירופה ידונו במצב ■ בריה"מ תומכת באסד ■ שה"ח הסורי: בריטניה מפסידה ■ שביעות־רצון בירושלים

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזה"ת וסוכנויות הידיעות

לונדון. — בריטניה ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם סוריה, בעקבות הרשעתו של ניזאר הינדאווי, שפעל בשליחות סורית, בניסיון לפוצץ מטוס חברת "אל־על" על 375

(המשך בעמוד 18)

[illegible] לבן ברוך

[illegible] ג'בריל והחיזבאללה ארבעה שבויים ישראלים

[illegible]

המקור למידע — ציתותים לשגרירות הסורית בלונדון

מאת עוזי מחניימי, כתבנו בבריטניה

האם.אי. 5 – שירות הביטחון הבריטי – צותת במשך השנתיים האחרונות לשיחות הטלפון היוצאות והנכנסות מהשגרירות הסורית, וכן לשיחות בתוך השגרירות עצמה ואפילו להדפסות מכונות הכתיבה האלקטרוניות בשגרירות.
האלקטרוניקה המודרנית מאפשרת האזנה לשיחות המתנהלות בתוך בניין השגרירות מתוך רכב האזנה הנמצא במכונית ברחוב. הקווים האלקטרוניים בשגרירות הסורית מחוברים למרכז התקשורת הבריטית צ'לטנהאם, ונמצאים במיקות מתמיד.
דיפלומטים בשגרירויות שונות יודעים, כי עליהם לשוחח רק בטלפונים סודיים. הבעיה היא, שלעיתים, כפי שקרה לשגריר סוריה בלונדון, אין ברירה אלא לקיים שיחת טלפון אלחוטית למולדת – ואז נחשפים.

לוטוף אללה חידר, שגריר סוריה בלונדון, משוחח עם עיתונאים לאחר ההודעה על גירושו. (צילום: אי.פי.)

פאריס במבוכה / וושינגטון מחרימה עמוד 2
עשרות נפגעו בקרבות "אמל"־פלשתינים ליד צור ● עמוד 4
15 מכוניות ערבים חובלו במזרח ירושלים ● עמוד 19
מאות בארה"ב — שפני נסיונות גרעיניים ● עמוד 18
משתפר מצבה של מושתלת הכבד ● עמוד 3
מלחמות היהודים: המר מגנה תקיפת רפורמים ע"י חרדים ● עמוד 20

מחבלים טוענים: פוצצנו מכונית אברהם שלום

טוניס. "ראש שירותי המודיעין הישראלים, לשעבר, אברהם שלום, נפצע קשה ביום ו' בבוקר בתל־אביב — בנסיון התנקשות בחייו בעזרת מכונית ממולכדת, שנערך על־ידי קבוצה של לוחמים פלשתיניים", נאמר בהודעה

(המשך בעמוד 2)

חברו של ואנונו יקיים מסיבת עיתונאים

הכומר האוסטרלי ג'ון מקנייט יקיים הבוקר מסיבת עיתונאים על פרשת ואנונו.
הכומר, שהגיע ביום ד' בערב לישראל, כדי לברר מה עלה בגורלו של מרדכי ואנונו, המעורב בגילויים סנסציוניים על היכולת הגרעינית של ישראל, נפגש ביום ה' בערב עם עיתונאי וצלם של סוכנות הידיעות הצרפתית בבית המלון "סנט ג'ורג'", בחלק המזרחי של ירושלים.
מקנייט, שגילה דאגה רבה לגורלו של ידידו ואנונו, שעקבותיו נעלמו

(המשך בעמוד 2)

מי בעיקבות בריטניה?

המעורבות הסורית הרשמית בתיכנון המדוקדק של פעולת החבלה (שנמנעה) במטוס אל־על בדרכו מלונדון לישראל, מעורבות אשר נחשפה במלוא כיעורה במהלך משפטו של ניזר הינדאווי – לא הותירה ברירה לממשלת בריטניה, אלא להודיע על ניתוק היחסים הדיפלומאטיים עם דמשק. שליחיו של המודיעין הסורי לא רק רמסו בגסות את ריבונותה המדינית של בריטניה, הם גם הפכו את לונדון לבסיס של פעולות חבלה רצחניות. לפיצוץ המתוכנן של מטוס אל־על לא היו מניעים המוגדרים לעיתים כ"לאומים פלשתינאיים", והחשמשים להקלת הגינוי וחזעם – הינדאווי נשלח מדמשק ללונדון לרצוח אזרחים ללא אבחנה וללא צל של יסורי מצפון. המטרה הסורית האמיתית היתה להצית אש של מלחמה חדשה במזרח התיכון, שהרי ברור לחלוטין, כי ישראל לא היתה יכולה לעבור לסדר היום על מעשה של רצח המוני כה מתועב. לפיכך הוכחה במשפטו של הינדאווי לא רק המעורבות הסורית, עד צוואר, בטרור דמים בינלאומי, אלא גם שאיפתם המלחמתית הברורה.
לכן, לא רק בריטניה צריכה לנתק את קשריה הדיפלומאטיים עם סוריה; צריכות לנהוג כך כל מדינות שוחרות השלום. רק בידודו המדיני השלם של המשטר הסורי הנוכחי, עשוי להביא לחתפכחות כלשהי במדינה א. המהווה היום איום ישיר על שלום העולם. חניסיון הצרפתי לחבק את דמשק, במטרה להרחיקה מזרועותיה של ברית המועצות, פסול מבחינה מדינית ומטורף מבחינה מוסרית – לוטפים לרוצחים לא הופכים אותם לבני תרבות, רק מחזקים את נטיותיהם ההרסניות. אנו מצפים כי הצרפתים ישנו מהר את מדיניותם כלפי סוריה, וכי חם, יחד עם כל יתר ארצות המערב יטילו חרם ונידוי על המשטר הסורי.
ההיסטוריה האחרונה של האנושות מוכיחה, כי לא ניתן לפייס משטרים רצחניים, וכי כל ויתור כלפיהם, כל "הבנה" שמגלים למעשיהם, כל התעלמות מאופיים האמיתי – כל אלה מעודדים ומחזקים את חכוחות השחורים משחור. לעומת זאת, לחץ בינלאומי מקיף ומתואם, מערער את העיצבות הפנימית של משטרים רצחניים ועשוי לתרום לנפילתו של שלטון הדמים. תבוסת ארגנטינה במלחמת פוקלאנד, כאשר הבריטים לא היו מוכנים להשלים עם כיבוש ברוטאלי של אי קטן, המרוחק אלפי מילין מחופי אנגליה, הביאה לנפילת משטר הגנראלים. הצעד הבריטי החד־משמעי של ניתוק כל קשר מדיני עם סוריה, אם יהיה לו גיבוי בצורת צעדים ואמצעים דומים מצד מדינות מערביות אחרות, עשוי לחולל שינויים דראמטיים בדמשק.
המשטר הסורי הנוכחי הועמד למשפט חוגן בלונדון, ונמצא אשם בתיכנון פשע מתועב, שרק המסע בינו לבין רצח עם – ועל כך הוא חייב לתת את הדין!

בתיה"ח יינטשו ללא התרעה

מאת כתבי "על המשמר" שלי יחימוביץ, יואב אביב ויוסף שמי, וכתבי עתי"ם

אחיות בתי־החולים יחריפו את השיבושים בכל בתי החולים בארץ החל מהשבוע — כך הוחלט בסוף השבוע במטה המאבק של האחיות. ממטה השביתה נמסר כי החל מהיום לא תהיינה עוד התרעות על נטישה — ואת כדי לגרום "הפתעות" ולהוסר ודאות בבתיה"ח.
ממטה השביתה נמסר כי ההודעה לפיה נעתר משרד האוצר לקצר את שבוע העבודה של האחיות, לא התקבלה באופן רשמי במטה המאבק אלא נודעה באמצעות כלי התקשורת בלבד. מטה המאבק לא קיבל כל הודעה מן המעסיקים על חידוש המו"מ, או על הצעות חדשות ממשרד האוצר. לסיכוי זוהר המצב בעינו והשיבושים בבתי החולים ימשכו עד לקביעת מועד חדש למו"מ.
אילנה כהן, ממנהיגות מאבק האחיות, הגיבה אתמול על דבריו של עמנואל דוראי ומסרה לטלוויזיה, כי דוראי הציג נתונים מוטעים בפני הציבור.

גם המתנדבות מצטרפות

האחיות הודיעו, כי ינטשו את בתי־החולים החל מהשעה 14.30 אחה"צ ועד 21.00, והיחידות לילודים, פגים ודיאליזה יעבדו במתכונת רגילה.
ממטה השביתה נמסר, כי ההחלטה להחריף את השיבושים בבתי־החולים התקבלה פה אחד ללא הסתייגויות, וכי אף המתנדבות שבין האחיות שינו דעתן והצטרפו לאלה הגורסות: כי אין מנוס מנטישת בתי־החולים לשם קידום המאבק. חביב קרם, יו"ר ועד עובדי "סורוקה", אמר אתמול, כי אחיות "סורוקה" שהחליטו שלא לציית להחלטות מטה השביתה, ולהמשיך להפעיל חדרי מיון, ציפו לתמיכה ציבורית ולתגובות אוהדות מצד תושבי באר שבע. "אבל תושבי באר־שבע והדרום מקבלים זאת כמובן מאליו", אמר קרם, "וזה גורם לנו לחשוב על כל העניין מחדש".

(המשך בעמוד 3)

המושתלים בהשגחה פרטית

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר" וכתב עיתי"ם

שמירה פרטית של אחיות מוצבת ליד מיטותיהם של מושתלת הכבד הראשונה בישראל מירה שיכמנטר, המאושפזת במחלקת התאוששות וטיפול הנמרץ וליד מיטתו של מושתל הכליה מיכאל רביבו המאושפז במחלקה הנפרולוגית, במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.
האחיות הוזמנו על ידי בנות החולים, ממשרדי פרטי המספק שירותי סיעוד, המימון בא, כפי שנודע, מקרן מיוחדת של אגודת ידידי בית"ח "רמב"ם" בארה"ב.
ממטה האחיות ברמב"ם נטען, כי העסקת אחיות משכר מחוות חופתח חותכת למחסור באחיות במרכז הרפואי החיפאי.

על המשמר

סחבת במשרד־האוצר מסכנת קיום "פרוטרום"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

סחבת של משרד האוצר מסכנת את המשך קיומו של מפעל "פרוטרום" בעכו, המעסיק כ־500 עובדים.
מזכיר מועצת פועלי עכו, יהושע כץ, תובע משר האוצר, משה נסים, להורות על ביצוע מיידי של תוכנית הסדרי פרישת החובות של "פרוטרום", כפי שהוסכם בין משרד האוצר, משרד המסחר והתעשיה והמפעל.
לדברי יהושע כץ, כל דחיה נוספת עלולה לגרום נזק חמור, לשבש את עבודת המפעל ולסכן את המשך קיומו.
במועצת פועלי עכו מציינים, שעובדי המפעל כבר תרמו את חלקם לתכנית הבראה של המפעל, כפי שנתבקשו בהסדר שנחתם בין משרדי הממשלה למפעל. העובדים ויתרו על 5 אחוזים משכרם.
מנהל המפעל, אריה מרקרן, מסר, כי החשב הכללי באוצר הוא המעכב את ביצוע פרישת החובות. האוצר התחייב לדאוג לפרישת החובות על־ידי הבנקים ולהעביר למפעל מדי חודש כ־260 אלף דולר, כהשתתפות בעלויות החשמל של המפעל, המהווים את המרכיב העיקרי בעלויותיו.

רווח של כמיליון דולר לבנק המשכנתאות "מירב"

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

בתשעת החודשים ינואר־ספטמבר 86, נרשם לבנק המשכנתאות "מירב", מקבוצת הבנק הבינלאומי, רווח נקי מתואם של כ־1.59 מיליוני ש"ח (כמיליון דולר) לעומת הפסד של 687 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
רווח זה מהווה, בחישוב שנתי, תשואה של 5.7 אחוזים על ההון להתחלת התקופה.
מאזן הבנק הסתכם בסוף ספטמבר ב־655.3 מיליון ש"ח, לעומת 680 מיליון ש"ח בסוף דצמבר 1985, ירידה של כ־3.7 אחוזים. סך־כל ההלוואות הסתכם בסוף ספטמבר 1986 בכ־530 מיליון ש"ח, 1.7 אחוזים יותר מסך ההלוואות בסוף ספטמבר 1985.
תוצאות תשעת החודשים של 1986 הביאו להגדלת ההון העצמי, לעומת דצמבר 1985, בכ־4.3 אחוזים, והוא הסתכם ב־30 בספטמבר 1986 ב־38.4 מיליון ש"ח.
הדו"חות של בנק "מירב", שפורסמו אתמול, כוללים את החברה־הבת בנק העצמאות. בימים הקרובים יפרסם גם הבנק הבינלאומי דו"חות כספיים לתשעת החודשים שהסתיימו ב־30 בספטמבר 1986.

בירנבוים מוליך בתחרות השחמט ברמת־השרון

מאת אבי אמיר, כתב "על המשמר"

אלוף ישראל בשחמט, נתן בירנבוים, נותר יחידי בראש תחרות השחמט ע"ש סגן נעם סופר ז"ל, הנערכת בנוה־מגן ברמת־השרון, לאחר שחבורת המוליכים בראש התפרדה אמש.
בירנבוים ניצח בסיבוב השביעי את רמי סופר מרמת־גן. שניים נחלו הפסד ראשון בתחרות. יוחנן אפק נוצח על־ידי אלוף ההתיישבות העובדת, רב גורמן מעין־המפרץ, ורונן לב, בן 18, הפסיד לאילן מנור, בן 17, מחיפה.
לבירנבוים 5.5 נקודות, והוא מקדים את גורמן ומנור, שלהם 5 נקודות, ואת תלפקה מהולנד, אפק, לב ורך שבתאי שלכל אחד מהם 4.5 נקודות.
בתחרות בזק, שנערכה אתמול במסגרת הפסטיבל ברמת־השרון, ניצח אמן השחמט ידעאל סטפק.

פארק באשקלון ישא שמו של יגאל ידין

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

פארק באשקלון נקרא מאתמול פארק לאומי על־שם יגאל ידין — על־כך הוכרז בכינוס הל"ט לידיעת הארץ של החברה לחקירת א"י ועתיקותיה, שנגעל אתמול בפארק בהשתתפות שר הביטחון, יצחק רבין, וראש העיר, אלי דיין.
רבין סיפר על תרומתו המכרעת של יגאל ידין לנשיאה במעמסה של מלחמת העצמאות, שבה שימש כרמטכ"ל, ועל חלקו המכריע בעיצוב אופיו של צה"ל והשילוב בין הצבא הסדיר, צבא הקבע והמילואים.

מונה כונס נכסים למפעל "פרי זה" חדרה שנסגר שלשום

הכונס – עו"ד ליפה מאיר – מונה על־ידי בית־המשפט לבקשת בל"ל ● חובות החברה לבנקים מסתכמים ב־15 מיליון ש"ח ● הפועלים התבצרו במפעל הסגור

מאת אלחנן הורוביץ וזהבה מרום, כתבי "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

סגן נשיא בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט אליהו וינוגרד, מינה אתמול את עו"ד ליפה מאיר מתל־אביב לכונס נכסים ומנהל זמני של המפעלים "מגדלי פרי זה" ו"מופז פרי זה" בחדרה. זאת לבקשת בנק לאומי לישראל, שהוא הנושה הגדול של שתי החברות האלה.
בנק לאומי פנה באמצעות עו"ד זאב ברוכשטיין וביקש למנות את עו"ד ליפה מאיר לכונס נכסים ומנהל זמני של שתי החברות, כדי שבית־המשפט יקנה לו סמכויות לתפוס את כל נכסיהן ורכושן, לשכור חברת שמירה שתשמור על הנכסים ולשכור את שירותיהם של רואי חשבון כדי לבדוק את מערכת חשבונותיהן.
בנימוקיו מציין בנק לאומי בין השאר, כי שלשום שלחו שתי החברות הודעות לספקים עם העתק לבורסה בתל־אביב, כי נוכח העובדה שבנקים מסרבים לתת להן אשראי נוסף, הן נאלצות להודיע על אי־יכולתן לפרוע חובותיהן.
מדובר בחובות של כ־15 מיליון ש"ח, וכן גם חובות לבנק הפועלים ולבנק המזרחי המאוחד. החברות אף הודיעו שלשום שהן סוגרות את המפעל בחדרה והעובדים ייצאו לחופשה.

יוסף גבע התפטר

שלשום העבירה "חברת מגדלי פרי זה" לבורסה את ההודעה הבאה, שנשלחה על ידה לגורמים שונים להם חבה החברה כספים: "לצערנו אנו נאלצים להודיעכם, כי הבנקים סרבו להעמיד לחברתנו אשראי נוסף הדרוש לצורך הפעולה השוטפת של החברה. בנסיבות אלו אין אנו רואים כיום אפשרות לשלם לכם את הסכומים שהחברה חבה לכם".
בנוסף לכך הבהירה החברה לבורסה כי בנסיבות הנ"ל לא יכלה הנהלת החברה לקחת על עצמה התחייבויות נוספות ונאלצה להוציא את העובדים לחופשה. לאור זאת נפסקה העבודה במפעל.
בהודעה נפרדת שנתקבלה בבורסה הודיע יוסף גבע על התפטרותו מדירקטוריון החברה. עד עתה לא ניתן היה לקבל הסיבות להתפטרותו של יוסף גבע, שכיהן כדירקטור חיצוני בחברה.

שמות מוכרים

החברה הוקמה בשנת 1947 ע"י ארבע משפחות חקלאים מוותיקי חדרה. בחודש פברואר 1982 מכרו שתי משפחות מהן את כל זכויותיהן בחברה לקבוצת משקיעים, שכבר ב־30 בנובמבר פרסמו תשקיף להנפקת ני"ע לציבור. אז התברר כי השליטה בחברה התרכזה בידי 4 בעלי שמות מוכרים מאוד: יוסף ריגר, אליעזר פרשמן, אילן תבורי ו...מיכאל אלבין, כל אחד מהם החזיק ב־18% בחברה.
בשנת 1985 נעו שערי המניות של חברה זו בין 1090 ל־6720 נקודות בנות 1 ש' ע"נ ובין 820 ל־3,500 נק' בנות 5 ש'. שעריהן האחרונים בשנת 1985 היו 4500 ו־2,650, לעומת 1345 ו־1060 בסוף 1984, בהתאמה.
רווחיות המכירות בשוק המקומי נשחקה בשל מדיניות הקפאת המחירים. כתוצאה מכך הקטינה החברה היקף הייצור של מוצרים המיועדים לשוק המקומי. שתי עובדות אלה גרמו לשינוי מהותי בתוצאות העיסקיות של החברה וכתוצאה מכך הפך הרווח במחצית הראשונה להפסד בסוף תקופת הדו"ח.
בשנה שנסתיימה ב־30.9.85 הסתכם הפסדה ב־243 אלף שקלים חדשים, לעומת רווח של 882 אלף ש"ח בשנה שנסתיימה ב־30.9.84.

הפועלים התבצרו

240 עובדי מפעל "פריזה" התבצרו אתמול בתוך המפעל הסגור כשהם מתחלפים ביניהם כ־3 משמרות.
יו"ר ועד העובדים, יוסי בארי, מסר, כי אין לפועלים כל סכסוך עבודה עם ההנהלה וכי כל רצונם הוא לשוב לעבודה סדירה.
הפועלים מתכוונים להציב בפתח המפעל משמרות מחאה ולצאת להפגנות אם המפעל לא ייפתח.

2,500 איש בהפנינג "מפ"ם על המפה" בנגבה

גרנות: מפ"ם זרעה והיא גם תקצור

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

"מפ"ם וחקה"א חרשו, זרעו והשקו והם ישקצרו, מי שרוצה לקט שכחת ופאה – בבקשה. זאת מצווה. אבל את החישג יקצרו מפ"ם והקבה"א לבדם. אנחנו את תברכה והתנובה נביא לעם כולו, אבל בידינו שלנו. זהו המסר של חג הסוכות הזה וחג האסיף הזה. מכאן, מנגבה, המסמלת יותר מכל את עקרונותינו, שהם שלום, ביטחון והתיישבות, תצעד מפ"ם על 70 סניפיה העירוניים, על 50 סניפיה בישוב הערבי ועל 86 קיבוציה קדימה."
כך פתח מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, את ההפנינג בקיבוץ נגבה שהוקדש לציון 40 שנה לעליית 11 נקודות בנגב – אחד מארבעת האירועים במסגרת "מפ"ם על המפה".
לנגבה הגיעו כ־2500 איש מקיבוצי הדרום והנגב והמסינים העירוניים.
מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים (ג'ומס) אורון, שבירך בשם הקיבוץ הארצי, חגר על כך שחלק גדול של ההתיישבות בנגב - ובעיקר בתנועה המושבית - עומד בסימן שאלה בשל מדיניות שהניחה כי ניתן להחמיר את ההתיישבות בהתנחלות.
יעקב (קובה) וילן, ממקד נגבה במלחמת השיחרור, בירך בשם הקיבוץ והעלה על נס את לחימתם של חברי הקיבוץ וחיילי גבעתי ואת התנדבותם של חברים בקיבוצי השומר הצעיר שבאו להושיט יד לנגבה בלחימתה.
אפרת שריג בת ה־12 משדה יואב, החוגג 20 שנות קיומו, בירכה את הכנס ואת קיבוץ נגבה השכן.
משה שר בירך בשם קיבוץ גלאון – אחד מ־11 הנקודות שקבעו מפה חדשה של ההתיישבות בארץ־ישראל.
זליג חלבני, יו"ר המועצה האזורית יואב, ואורה פוטר, יו"ר המועצה האזורית בני שמעון, ברכו את העצרת בשם חשובים שבתחומי מועצותיהם.

מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים אורון, מברך את באי ההפנינג. (צילום: מאיר פרטוש)

"סידורים אחרונים" מעכבים יציאת אחותו של מיכאל שירמן מבריה"מ

מאת יוסף גלילי כתב "על המשמר"

"בשיחה טלפונית, שקיימתי לפני 4 ימים מניו־יורק למוסקווה, הודיעה אחותי, כי קיבלה הודעה רשמית שעליה, על בעלה ועל שתי בנותיה לעזוב את בריה"מ עד ל־4 בנובמבר. עם זאת, יש להם עדיין קשיים בסידורים אחרונים" — אמר מיכאל שירמן, החולה בסרטן הדם, בשיחה עם עתונאים בשדה־התעופה בן־גוריון, בשובו אתמול מארה"ב.
שירמן נפגש בארה"ב עם ד"ר גייל, לאחר שבדק אותו, אמר: "ככל שאחותי תקדים להגיע, יגדל הסיכוי להצלתי", סיפר שירמן. הממתין שאחותו תתרום מוח־עצמות להצלת חייו, הוא הודה לו על התערבותו אצל השלטונות הסובייטיים למען צאת אחותו, אניטה פלורוב, בעלה ויקטור ובנותיהן רשקה ומריאשקה.
בתשובה לשאלת כתבים אמר שירמן: "הביקור שלי ברקיאוויק, של המשלחות מישראל ויהדות העולם, השפיע על דעת הקהל, שניצב לפתע לפני בעיית יהודי בריה"מ בכל חומרתה." הוא הוסיף: "הבעיה שלי תסייע לדעת הקהל בארה"ב להבין את מצבם של אסירי־ציון ומסורבי־העליה, והשכנע, שאין דרך אחרת, זולת המשך המאבק למענם." שירמו ביקש להודות למועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, למרכז־המידע, ולכל הגורמים שסייעו במאבקו ועזרו לו לצאת לאיסלנר ולארה"ב.

מרכז מפ"ם ● הקיבוץ הארצי
המחלקה הרעיונית פוליטית
קוראים לכל חברי מפ"ם בעיר ובכפר להשתתף באירועים:
ארועי סוכות תשמ"ז
מפ"ם על המפה
סכנין – לדו־קיום ושלום
שבת, 25.10.86, בשעה 18.00, ליד בית הספר התיכון
משתתפים: מוחמד וותד, אמירה סרטני, אור פינקרפלד, אריק רז, מוחמד ג'נאיים, סולמן גנטוס, אלי דקסטרו, חסיין פארס, דב פלג, מחמוד יונס, מוחמד מנע, איברהים נימר חוסיין, אריאל זילבר
חבורת הטבעית, מירי אלוני, אחוד בנאי, אמנים־אורחים
במקרה של גשם האירוע יעבור לאולם שניר

השומר הצעיר / התנועה העולמית
כנס ההנהגה העליונה המורחבת
ביום ב' ה־27.10.86
הנושא:
"המשך קיום תנועת הנוער בגולה בשנות ה־80, כיצד?
● 10.30–09.00: פתיחה – ארי טפלא, רכז ההנהגה: השוה"צ העולמית, המציאות, האתגר והסיכוי.
מכל שליחים הוזרים:
- אורי וובר (יחועם) – לקחי שליחות בפריז, צרפת.
- אליעזר גרינגהאוז (רשפים) – חינוך הבוגרים בקן ריו, ברזיל.
- יהודה גת (ניר־דוד) – על השוה"צ בשיקאגו.
- דני בירן (סאסא) – יחסי קן השוה"צ והקהילה בווינה.
● 12.30–11.00: דיון בחוגים.
● 13.00–12.30: ארוחת צהריים.
● 15.00–13.00: המשך דיון.
● 15.00 פיזור.
נשלחו הזמנות וחומר רקע ✦ המעוניינים להשתתף מוזמנים
ההנהגה העליונה

פאריס במבוכה נוכח ההעזה הבריטית

מנהלת מו"מ מתקדם עם סוריה על עיסקת נשק ■ שיגרה משלחת לבדוק עידוד התיירות בין 2 המדינות

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ממשלת צרפת אינה שוקלת ניתוק היחסים עם סוריה, חרף הוקעתה בלונדון כמדינת טרור.

הצרפתים אינם רוצים לאבד את השפעתם במזרח התיכון והתגובה הבריטית החריפה נגד סוריה עוררה אצלם מבוכה, בעיקר לאור העובדה, שפאריס נתונה עתה בעיצומו של משא־ומתן על עיסקת נשק בשווי 3 מיליארד פרנק עם דמשק.

תאצ'ר ניסתה טאכו. „לה מונד" כתב, כי היא הורידה את אסד לדרגת טרוריסט וולגרי, והחלישה את סוריה כציר להסדר במזרח התיכון. ממשלת הימין מנסה לסכל את הטרור שמפעיל המשטר הסורי בדרך הפוכה בתכלית: בפיוס ובמחוות, במקום בניתוק יחסים — אך יהיה לה קשה עכשיו, אחרי שסוריה מוקעת כטרוריסטית.

אין מוצאים מכלל אפשרות, שצרפת תנסה לנצל את המשבר כדי להשיג עסקה להפסקת הטרור הסורי.

רק סולידריות מילולית

פקידים צרפתים אמרו בתחושת רווחה, כי לונדון אינה מבקשת משותפותיה אלא סולידריות מילולית. ראש הממשלה ז'אק שיראק הבטיח, כי ברגע שיוצגו ראיות על מדינה כמפעילת טרור על אדמת צרפת, תינקוט הממשלה בפעולה מוחצת נגדה.

הכל יודעים, כי השרותים הסורים הפילו את סחטנות הפצצות הרצחנית בפריס, שקצרה 9 הרוגים ו־200 פצועים — ומיום שישי, אחרי פסק הדין נגד הינדאווי בלונדון, שם הוכחה פעולת סוריה, מסתבך השלטון הימני בתרוצים כדי להצדיק את הידוק המגעים עם דמשק.

הפקידים הצרפתים טוענו, כי הראיות על תפקיד סוריה בנסיון הפלת מטוס אל־על בלונדון, אינה הוכחה כי הסורים הפעילו את הטרור בפריס.

פוליטית, הם טוענים, כי בריטניה איבדה את השפעתה במזרח התיכון, כאילו שלכרוע ברך בפני הסורים, או לקיים שגרירות בדמשק — פרושם להשפיע על מהלכים באזור.

אבל חוגים כאן אומרים, כי עצם הצלחת הבריטים ללכוד קבוצות טרור ערביות ולסכל פיגועים, מלמדת על עומק החדירה של השרותים הבריטיים במדינות ערב.

הצרפתים, לעומתם, מופיעים כתלושים לגמרי. ההשפעה עליה מדברים, אינה אלא דיבורים בעלמא.

שיראק אישר העיסקה

„לה מאטן" גילה את פרטי עסקת הנשק עם דמשק ומסר, כי שיראק כבר אישר את ביצועה. צרפת תספק לסוריה כמאה תותחים מתניעים 105 מ"מ מהריירידי, נוסח מודרני של טנקים אמאקס 13 מצויידים בקרני ליזר ללחימת לילה ובטילים.

הצרפתים הרגישו, כי אל לישראל לחשוש מהם, משום שאלה כלי נשק מיושנים. דובר הממשלה אישר את הידיעה, אך אמר כי לא יסופק נשק התקפי, אלא רק „הגנתי".

לפי „לה מאטן", רק משרד החוץ הצרפתי הביע התנגדות לעיסקה מחשש שמא תעצבן את העירקים. ראש הממשלה ושר ההגנה תומכים בה.

לפי שעה, שיגרו אתמול הצרפתים משלחת תיירות לדמשק, כדי לבחון כיצד לעודד תיירות בין שתי המדינות.

הנשיא אסד ממתין למשלחת מומחים פיננסיים, האמורה לבחון את הצרכים הכלכליים של סוריה ולגייס מלווה צרפתי במיליארד דולר. מגעים אלה להידוק הקשרים מיועדים לשכנע את הסורים לחוס על צרפת כיעד לפגועי טרור.

השופט מרס־ג'ונס, שגזר 45 שנות מאסר על נאזר הינדאווי ב„אולד ביילי". (צילום: אי.פי)

בוושינגטון צופים שעוד מדינות יילכו השבוע בעקבות בריטניה

ארה"ב החזירה שגרירה מדמשק ● מתאמת חרם דיפלומטי וכלכלי נגד סוריה

מאת זאב בליצר,
כתב „על המשמר"
בארצות הברית

וושינגטון. — ממשל רייגן, שהחזיר את שגרירו מדמשק ביום ו', מתכנן עתה אמצעים דיפלומטיים וכלכליים נוספים, שתכליתם לבודד את המשטר הסורי.

השגריר הנודד למלחמה בטרור פול ברמר, שוגר לבריטניה ולמדינות מערב אירופיות אחרות, במטרה להשיג תאום רב ויעיל יותר בין האירופים, נגד מעורבותה של סוריה בפעולות טרור המתרחשות על אדמתם.

לא תגובה צבאית

„מדינה המעורדת ונוטלת חלק בטרור, מבודדת עצמה מעולם התרבות", אמר דובר הבית הלבן בהכריזו על ההחלטה להחזיר את השגריר איגלטון מדמשק.

„ארצות הברית תתייעץ עם בעלות בריתה האירופיות כיצד לממש בידוד זה מבחינה דיפלומטית פוליטית וכלכלית", אומרת ההודעה.

פקיד הממשל מוציאים מכלל אפשרות, „לפי שעה", תגובה צבאית ומציינים את הקשרים ההדוקים של סוריה עם ברית המועצות ואת עצמתה הצבאית, כמקשים על הפיכתה למטרה לפעולה צבאית כלוב.

תשואות לבריטניה

דובר הבית הלבן ציין בהודעתו, כי ארצות הברית „מקדמת בתשואות את החלטת ממשלת הוד מלכותה. אנחנו תומכים בהחלטה הבריטית וגם שגרירנו מוחזר מסוריה. בימים הקרובים נקיים התייעצויות עם בריטניה ויתר בעלות בריתנו, באשר לצעדים נוספים שאנו והאחרות נעשה".

ה„ניו־יורק טיימס" ציטט אתמול פקידים בממשל, הצופים כי מדינות אחרות בקהילה האירופית ינקטו פעולה דומה נגד סוריה עוד השבוע.

בין הצעדים הנשקלים נגד סוריה, אומרים פקידים בממשל, ביטול זכויות נחיתה מטוסים סוריים וסנקציות דיפלומטיות וכלכליות אחרות.

במימשל אומרים, שהידיעה השיגה עדויות ממשיות הקושרות את סוריה לפרשת הינדאווי. הן העדויות לא נחשפו במשפט מחשש שיסגירו מקורות ביון שונים.

הקשר הסורי

על־פי האמריקאים, ניקשו הסורים לפוצץ את מטוס אל־על על 400 נוסעיו, כך שיראה כמעשה תגמול על ירוט המטוס הלובי על ידי ישראל בפברואר שעבר, כאשר נחשד בטעות שהוא נושא ראשי מחבלים פלשתינאים. הסורים קיוו שהמעשה ייראה כפעולה לובית.

מקור במימשל אמר, שהסורים ביקשו לחבל בכך בהידברות מישראל וכמוניטין הבטחוני שיצא לאל־על.

בעקבות הצעד הבריטי של ניתוק היחסים, שקל הנשיא ריגן שלוש אפשרויות: ניתוק מוחלט של היחסים הדיפלומטיים כפי שעשתה בריטניה; החזרת השגריר מדמשק; החזרת השגריר להתייעצות. הנשיא נקט בצעד ביניים, משום שביקש למנוע סגירת האופציה של שיתוף פעולה סורי בנסיון לשחרר בני הערובה האמריקניים בלבנון.

מעתה ינהל את השגרירות האמריקנית בדמשק מיופה כח. החזרת השגריר היא לזמן בלתי מוגבל.

הדרכון, האקדח, מנגנון ההשהייה של הפצצה — מוצגים במשפטו של הינדאווי ב„אולד ביילי". (צילום: אי.פי.)

נטישות ללא התראה

(סוף מעמוד ראשון)

אין צווי חירום

ביום שישי דנה הנהלת משרד הבריאות במצב והוחלט שלא להוציא צווי חירום. כן הוטל על מנכ"ל המשרד וצוות עוזריו להכין מסמך וכו סיכום נקודות הסכמה ואי הסכמה במשא־ומתן עם האחיות, למעט נושא השכר.

היום תעלה שרת הבריאות את נושא הסיכסוך בישיבת הממשלה ותדרוש התערבות הממשלה לשם סיום השביתה.

ארבלי־אלמוזלינו אמרה, כי לאחר כעשרה חודשי סכסוך עם אחיות בתי־החולים יש מקום להתערבות מסיבית יותר של משרד הבריאות לסיום המו"מ וחתימתו במהירות. היא ציינה, כי המצב בבתי־החולים כיום הוא בלתי נסבל וכי עיצומי האחיות מסכנים לא־פעם חייהם של חולים ומשבשים כל עבודה תקינה. היא ציינה עוד, כי עמדת משרד הבריאות, תתחשב בהחלט בצורכי מערכת הבריאות ובתנאים המיוחדים של עבודת האחיות בבתי החולים.

בירושלים, נשמעו האחיות בדרך כלל להוראות מטה השביתה ונטשו את המחלקות בהתאם לתוכנית שנקבעה מראש, למעט היחידות המיוחדות שמטה השביתה החליט כי יישארו בהן אחיות. בבית־החולים הדסה הר־הצופים נשארה אחות נוספת לצירים של פצועי הפיגוע בשער האשפות. עם זאת, בבתי־החולים שערי צדק וביקור חולים, שהם בעלי אופי דתי, נשארו אחיות נוספות, חלקן בבגדים אזרחיים.

הרופאים מזהירים

הרופאים מצידם מזהירים כי המצב לא יוכל להימשך זמן רב משום שהם אינם בקיאים בעבודת הסיעוד והדבר מזיק לחולים. הרופאים גם מודאגים מן הנזק הרפואי לטווח הארוך שייגרם לכל אותם חולים שנאלצו לעזוב את בתי החולים לאחר שאושפזו בהם במהלך הטיפול הרפואי, או אלו שאישפוזם נדחה בהעדר האחיות. מנהלי בתי־החולים תמימי דעים שהלחץ מצד החולים יגבר מיד בתחילת השבוע, לאחר תקופת החגים.

מכונית אברהם שלום

(סוף מעמוד ראשון)

שפורסמה בשבת על־ידי „הפיקוד הכללי של הכוחות הפלשתיניים".

בהודעה מ„פלשתין הכבושה" שפורסמה על ידי סוכנות הידיעות הפלשתינית „ואפא" נאמר, כי אברהם שלום נפצע קשה כאשר ביום ו' בבוקר התפוצצה פצצת־זמן בעלת עוצמה רבה במכוניתו.

ההודעה טוענת, כי למעלה מ־100 פלשתינים נעצרו בעקבות הארוע. סוכנות הידיעות הפלשתינית מציינת, כי פעולה זו היא תגובה לרציחתו של הגנרל הפלשתיני מונדר אבו ראולה, שמצא את מותו בהתפוצצות מכוניתו ביום ב' בבוקר באתונה. (ע"צ)

אבי בניהו, כתבנו הצבאי, מוסר:

גורמים יודעי־דבר מסרו אמש, כי ראש השב"כ לשעבר בריא ושלם, וכי לא התפוצץ שום מיטען במכוניתו.

„על המשמר"
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 225125—6. המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

השגריר המגורש גימגם בטלוויזיה

מאת עוזי מחניימי, כתבנו בבריטניה

לוטף אללה חיידר, השגריר הסורי מזה 4 שנים בלונדון, נימנה על העלית בדמשק וחבר בכיר במפלגת הבעת' השלטת.

חיידר, בן העדה העלווית, הוא קרוב משפחה של הגנרל עלי חיידר מפקד הקומנדו הסורי, והוא ידיד אישי של הנשיא אסד.

לפני שנתיים עמד הנשיא אסד למנות את ד"ר לוטף אללה חיידר לתפקיד שר ההסברה הסורי, אך מסיבות שאולי מתבררות רק עתה, העדיף כי חיידר ימלא את התפקיד הרגיש והחשוב בלונדון.

ד"ר לוטף אללה, בן 46, בוגר אוניברסיטת דמשק בספרות אנגלית, הגיע ללונדון ב־82' לאחר שמלא תפקידים דיפלומטיים במוסקבה, בון ובמשלחת סוריה לאו"ם.

ד"ר חיידר נשוי ואב ל־3 בנות ובן, עומד בראש צוות בן 21 דיפלומטים, אשר אתמול קיבלו הוראה לעזוב את בריטניה תוך שבוע.

לוטף אללה הופיע ביום שישי במהדורת הטלוויזיה הלילית של הבי.בי.סי. הוא טען, כי הינדאווי הגיע אליו לשגרירות וטען כי הוא קרוב משפחתו של שר החוץ פרוק א־שרע (אכן השם בדרכון השרות שצייד המודיעין הסורי את הינדאווי היה עצאם א־שרע). לדבריו, לאחר שיחה קצרה „השליך את הינדאווי מלשכתו", אך לדבריו הינדאווי שוחח אחר כך עם מספר דיפלומטים זוטרים בשגרירות, ואלה התקשרו לדמשק ושם קיבלו הוראה לא לטפל בו.

לוטף אללה הותיר רושם מאוד לא אמין בהופעתו בטלוויזיה.

חברו של ועננו

(סוף מעמוד ראשון)

בנסיבות מסתוריות בלילה מה־30 לספטמבר ל־1 באוקטובר, אמרו: „זו פרשה עדינה ביותר... נפוצו ידיעות שונות, לפיהן ועננו כלוא בסתר בישראל".

לאחר ששהה במשך שני לילות בירושלים, הוא עזב לפתע את חדרו ב„סנט ג'ורג'".

אך עיתונאים הצליחו לעלות שוב על עקבותיו. הוא השתכן בבית מלון השוכן אף הוא בעיר העתיקה ואמר כי לא יפצה את פיו בפרשת ועננו עד מסיבת העיתונאים. (ע"צ)

ביום השנה לפטירתה של חברתנו היקרה

חיה הוכשטיין

נתייחד עם זכרה

העליה לקבר מחר, יום שני, 27.10.86, בשעה 15.30

קיבוץ גן שמואל

במלאות שלושים למותו של

בנקו אדר

נעלה לקברו ביום שלישי, 28.10.86, בשעה 15.30

לאחר מכן תיערך אזכרה לזכרו במועדון לחבר

המשפחה
וקיבוץ עין־שמר

אזכרה וגילוי המצבה
על קברו של אבי המשפחה

משה חנינא אשל ז"ל

נקיים במלאות שלושים לפטירתו
ביום חמישי, כ"ו בתשרי תשמ"ז, 30.10.86,
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר סמיר
אוטובוס בשעה 2.45 מרח' שקירא 10, חיפה

משפחת אשל

מן הכבד אל הקל

שיפור במצבה של המושתלת שיכמנטר; הכבד כבר מתפקד

הבדיקות שייערכו הלילה ייקבעו האם נמשכת ההטבה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

החל מיום שישי בערב חל מפנה לטובה במצבה של מושתלת הכבד, מירה שיכמנטר, המאושפזת במחלקה לטיפול נמרץ בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

אתמול בבוקר, 72 שעות לאחר הניתוח, כבר חל שיפור משמעותי במצב המנותחת, והרופאים מקווים שתוך זמן קצר תוכל לעזוב את חדר ההתאוששות. כך מסר אמש בתידרוך לכתבים סגן מנהל ביה"ח רמב"ם בחיפה ד"ר צבי בן־ישי.

מושתלת הכבד דיברה אתמול בבוקר לראשונה. היא יצרה קשר עם רופאיה ובני־משפחתה ואף התלוננה על האי־נוחות שמסבים לה צינורות ההזנה והניקוז. מביה"ח נמסר כי החולה נושמת בעצמה ונעזרת לעתים במכונת הנשמה. עוד נמסר, כי המנותחת מוזנת הישר לקיבתה, והכבד שהושתל בגופה החל לתפקד.

הצוות המטפל במירה שכמנטר תולה תקוות רבות בתוצאות הבדיקות הלילה, שייקבעו אם השיפור נמשך.

ד"ר בן־ישי אמר עוד, כי מצב החולה שכליה הושתלה בגופו — תקין. הוא הכחיש את הפירסומים, כאילו הוצא מגופה של תורמת הכבד גם הלב והועבר לביה"ח הדסה. לדבריו, ביה"ח לא ביקש את רשות המשפחה להשתמש בליבה של המנוחה וגם לא הציע את ליבה לבית־חולים אחר. „אני מודיע כי הרופאים לא נגעו כלל בבית החזה של התורמת", אמר.

מזכירות קיבוץ שער העמקים פנתה לביה"ח בבקשה כי צוות הרופאים וההנהלה שטיפלו בתרומת אבריה של החיילת רביטל ברנר ייאותו להצטלם לטלוויזיה בכבלים של הקיבוץ, כדי שאפשר יהיה להסביר לחברים ממקור ראשון מה בדיוק קרה וכיצד התנהלו הדברים מרגע פניית ביה"ח למשפחת ברנר.

תיבדק היערכות רמב"ם לטיפול בנפגעים תוך־כדי השתלת כבד

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משרד הבריאות יבדוק את יכולת היערכותו של ביה"ח רמב"ם לטיפול בנפגעים בשעה שבבית־החולים מתבצע ניתוח השתלת כבד. זאת, בעקבות הטענות שנשמעו, לפיהן לא תיפקד ביה"ח במפרק זמן של 24 שעות בעת ביצוע ניתוח השתלת הכבד.

לדברי מותחי הביקורת, הועסקו מעבדות ביה"ח ובנק הדם רק בניתוח ההשתלה, ואילו היה מתרחש, חלילה, פיגוע, לא יכול היה ביה"ח להגיב למצב.

מקורות בכירים ברמב"ם דחו את הטענות. לדבריהם רמב"ם היה ערוך לקליטת נפגעים טוב יותר מכל יום אחר, משום שרוב הכירורגים של ביה"ח וצוותים נוספים ממקצועות שונים שהו בו כדי לעמוד מקרוב אחר מהלך הניתוח. לדברי אותם מקורות, בנוסף לניתוח טופלו בו־זמנית פצועי תאונות־דרכים, גבר שנזקק לניתוח בקנה הנשימה, שני מקרים כירורגים דחופים אשה שנזקקה לניתוח קיסרי ומקרה חרום של אדם שנדקר. „ביה"ח לא העביר שום מקרה לבי"ח אחר תוך הניתוח — נאמר עוד בתגובה.

מספר רופאים מבתי־חולים בצפון הארץ הביעו שלשום פליאה והשגות על העיתוי ועל הוצאה של כ־40 אלף דולר לביצוע ההשתלה. זאת בשעה שבתי־חולים באיזור נאבקים על קיומם ועל קבלת תקציבים לרכישת תרופות פשוטות כמו אנטיביוטיקה.

מחפשים דרך להנצחת שם התורמת

בני־משפחתה של מושתלת הכבד הראשונה בישראל שקלו שלשום להוסיף לשמה של מירה שיכמנטר, לציון יום הולדתה ה־40, את שמה של החיילת רביטל ז"ל, שנספתה בתאונת־דרכים, באות תודה, והערכה.

בני המשפחה שקלו, הצעה זו והסוגיה הובאה בפני רבנים. הרב הראשי לחיפה הרב אליהו בקשי־דורון, אמר כי אכן קיים נוהג להוסיף שם לחולה כסגולה לאריכות־חיים. הרב הראשי ציין, כי על־פי המנהג מוסיפים לחולה את השם חיים או רפאל ולאשה חולה את השם חיה, אך לא נוהגים לתת שם של אדם שמת באופן טראגי או מי שנספה בתאונה.

בני־משפחת מירה שיכמנטר שוקלים את הנצחת שמה של רביטל בדרך אחרת. יום הולדתה של מירה שיכמנטר צויין בתפילה ובתקווה בקרב בני משפחתה. בעלה הד"ר ליאוניד שיכמנטר אמר, כי את יום הולדת ה־41 יחגגו ברוב עם — העיקר שמירה תתאושש ותחלים. (עתים)

צעדים להפסקת חברותו של „חדשות" במועצת העיתונות

נשיאות מועצת העיתונות החליטה לגנות את העיתון „חדשות", בשל פירסום שמה ותמונתה של תורמת הכבד, בניגוד לבקשת המשפחה.

„העיתון לא התחשב בבקשת המשפחה למרות שידע על כך ופירסם את שמה ותמונתה של התורמת; פירסום זה מהווה הפרה גסה של כללי האתיקה שעיתון חייב בשמירתו" — נאמר, בין השאר, בהודעה.

בעקבות מעשה זה והפרות קודמות של כללי האתיקה, החליטה הנשיאות להמליץ לוועד־הפועל של המועצה להפסיק חברותו של „חדשות" במועצת העיתונות.

במערכת „חדשות" נמסר אתמול בתגובה, כי טענת מועצת העיתונות כאילו ידע „חדשות" על בקשת המשפחה לא לפרסם את תמונת התורמת — אינה נכונה, ו„חדשות" ינקוט צעדים משפטיים נגד מי שיפרסם טענה זו. לדברי המערכת, הפירסום נעשה בתום לב, מתוך הערכה רבה לפעולה של המשפחה התורמת. בהודעה נאמר עוד, כי „חדשות" מגנה את הדיון במועצת העיתונות ואת קבלת ההחלטה ללא נוכחות נציגי העיתון.

על תגובת „חדשות" הגיבה מועצת העיתונות:

„בידיעה שמסרה סוכנות עתי"ם על השתלת הכבד, נאמר כי המשפחה מבקשת לא לפרסם את זהותה. הודעה זו הועברה לכל העיתונים היומיים, לרדיו ולטלוויזיה וכמובן גם לעיתון „חדשות".

„ביום ההשתלה ביקש ד"ר צבי בן־ישי, סגן מנהל ביה"ח רמב"ם בחיפה מהעתונאים שלא לפרסם זהות התורמים. ד"ר בן־ישי מעיד כי אמר זאת במפורש גם ליגאל קוצר, כתב העיתון „חדשות" בחיפה בהיותו בביה"ח ביום ההשתלה.

„ביום ... כתב „חדשות" בחיפה לקיבוץ שער העמקים, כמה שעות לאחר התחלת ההשתלה וביקש משלמה חבר, מזכיר הקיבוץ, את תמונתה של הבת. לשאלתו של מזכיר הקיבוץ, אשר לא ידע עדיין על ההשתלה, ענה כי התמונה דרושה לעיתון בקשר לידיעה שתפורסם מחר על תאונת „פגע וברח" שגרמה למותה. כתב העיתון לא הזכיר כלל עניין ההשתלה למרות שלפני בואו לשער העמקים היה בביה"ח רמב"ם וידע על ההשתלה המתבצעת".

„אם אמנם מערכת עיתון „חדשות", הצטערה על פירסום זהות התורמת ותמונתה ועל הצער שגרמה בכך למשפחה, הרי יכלה לפרסם הבהרה והתנצלות למחרת הפירסום. אך במקום זה פירסמה למחרת שוב את תמונת התורמת. כן לא פירסמו התנצלות גם בגליון יום שישי".

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה, מנצח
שלמה מינץ, כנר
פמלה וודי־אמבוש
צ'ריל בנזמן
קימבול ווילר
ג'יין ברוידן – זמרות
בתכנית מיצירות:
רייך ובטהובן
ת"א, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ה: חערב – 26.10.86

פילוקלסיקה
קונצרט מס' 1
שלמה מינץ מנצח וכנר
ברוס ונשטיין אבובן
בתכנית מיצירות:
שוברט, באך וחיידן
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 27.10.86 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2
גאורג שולטי מנצח
בתכנית מיצירות:
ראוול ומאהלר
תל־אביב,
היכל התרבות: 8.30 בערב
סדרה ה: יום ד', 29.10.86
סדרה ז: יום ה', 30.10.86
סדרה ח: מוצ"ש, 1.11.86

קונצרט למנויים מס' 3
שלום רונלי־ריקליס מנצח
אלאן מונק בריטון
המקהלה הפילהרמונית ת"א
מקהלת האיחוד
תכנית:
שוטואן: סימפוניה מס' 3
בלוך: עבודת הקודש
תל־אביב,
היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א: יום ג', 4.11.86
ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 6.11.86 8.30 בערב

מועדון מוסיקה קמרית

השחקן ג'ק למון העושה עתה בארץ — בחברת ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אתמול (צילום: יצחק הררי)

מינויי ביילין טמיר ובן־אהרון היום לאישור הממשלה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה המתכנסת הבוקר לראשונה בראשותו של יצחק שמיר, עומדת לאשר שלושה מינויים: ד"ר יוסי ביילין למנכ"ל המדיני של משרד החוץ, אברהם טמיר למנכ"ל משרד החוץ ויוסי בן־אהרון למנכ"ל משרד ראש הממשלה.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, תעלה בממשלה את המצב במערכת הבריאות. ביוזמת ראש הממשלה יסקרו השרים את פעולות משרדיהם. הסקירות היום יימסרו על־ידי שושנה ארבלי־אלמוזלינו (בריאות) דוד לוי (בינוי ושיכון) אריק נחמקין (חקלאות) ויעקב צור (קליטה).

מציעים למכור קמפוס הר הצופים למורמונים

מאת כתבת „על המשמר"

פרופסורים ומרצים באוניברסיטה העברית בירושלים מציעים למכור את הקמפוס על הר הצופים לאוניברסיטה המורמונית ולרכז מחדש את כל הלימודים בקמפוס הקודם, בגבעת רם.

לטענתם, אחזקת הקמפוס על הר הצופים יקרה ומיותרת ומכירתו למורמונים המקיימים ממילא אוניברסיטה בקרבת מקום, תאפשר לאוניברסיטה העברית להיחלץ מקשייה הכספיים. ההערכה יא כי האוניברסיטה העברית תוכל לקבל תמורת הקמפוס בהר הצופים סכום של 100־50 מיליון דולר.

הקפות שניות בעזה בניגוד להוראת רבין

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

שר הבטחון, יצחק רבין, הודיע שלשום בבוקר, כי הוא אינו מאשר עריכת הקפות שניות או חלק מהן ליד שרידי בית־הכנסת היהודי בעזה, אך המתיישבים ביצעו את ההקפות בניגוד להוראה.

אבי פרחן, איש ועד מתיישבי הרצועה ודובר התחייה, אמר אמש כי השלטונות הצבאיים ברצועה המליצו לשר לאשר את הבקשה „כי זה אירוע חברתי ולא פוליטי".

ההקפות השניות המרכזיות של „גוש אמונים" נערכו השנה בנווה דקלים בגוש קטיף.

מתנת רבין למחלצים: ספר בחתימתו

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר הבטחון, יצחק רבין, נפגש בסוף השבוע בלשכתו עם צוות מסוק הקוברה שחילץ את טייס הפאנטום שמטוסו נפל לפני כשבוע וחצי בדרום־לבנון.

שר הבטחון הודה לצוות על הביצוע הנדיר של החילוץ על התושייה שגילו ועל המקצועיות הרבה שהפגינו. בפגישה השתתפו גם הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי, מפקד חיל־האוויר עמוס לפידות ומפקד הבסיס של הצוות, אלוף משנה ש. שר הבטחון העניק לשניים ספר בחתימתו.

א. גרוסמן ובנו בע"מ
● אספקת מוזאיקה ומינרלים
● סידנית וגיר חקלאי מעולה
◆
מפרץ חיפה, רח' החרש 6
טל' 04־721276־7 ת.ד. 10074 מיקוד 26110

גן־עדן לרווקים בלבד

עם בואו של הילד הראשון לאוויר העולם, מתחוור לזוג הצעיר בלב־תל־אביב שהדרך לרופא רצופה מדרכות שבורות, בבית אין מעלית, אין איפה לשחק, ואיפה איפה טיפת החלב ● אין ברירה אלא להימלט ברכבת הראשונה

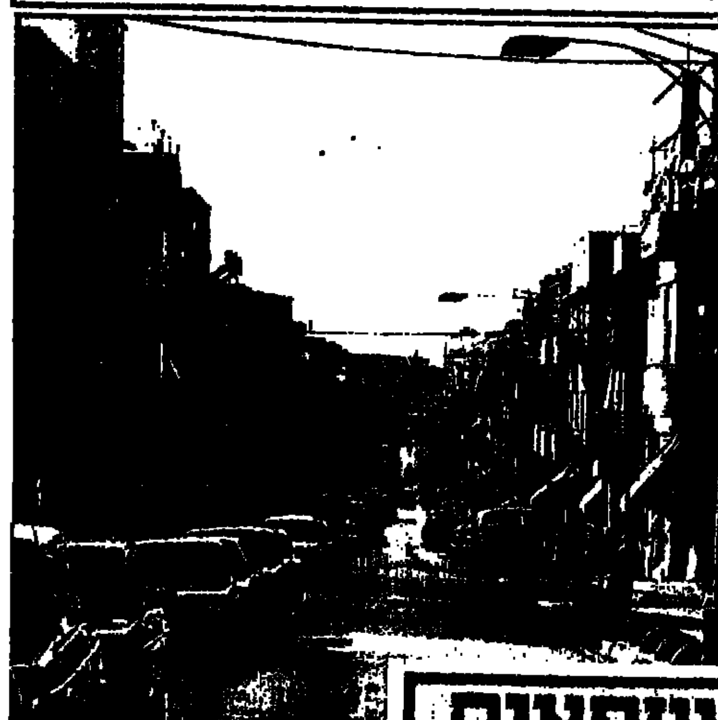

מאת רונית מורגנשטרן

אין ספק, היתרון הגדול של המגורים בלב העיר תל־אביב הוא הקירבה לרוב מרכזי הפעילות המסחריים והבידוריים שלה — מרחק הליכה מהים, מלב־דיזנגוף, משוק־הכרמל, שוק בצלאל, מהסינמטק (למחות) בתי־קולנוע, ותחבורה ציבורית נוחה לשאר חלקי־העיר וגם לערים השכנות.

זה, וגם המחירים, הזולים יחסית לצפון תל־אביב, מה שמושך צעירים מקטמים רבים לאיזור. כאן גם זכו ההלוואות נוחות ועזרת העירייה בשכר־דירה, במסגרת הפרויקט „חוזרים ללב העיר".

אחד השינויים הבולטים היה רחוב שיינקין, שהחל לובש צורה בוהמית, גאלריות, חנויות לספרים ולחפצי־אמנות נפתחו בין חנויות הסדקית, ושענים וזקנים ראו בהתפעמות כיצד מוספים חיים חדשים ברחוב האפור, המתפורר מזקנה. אך לא לאורך זמן.

סביב, ברחובות זלמן שניאור, העבודה, מזא"ה, רש"י ואחרים, החלו זוגות צעירים להתמקם בדירות הישנות, שנמכרו או הושכרו על־ידי בני משפחותיהם של התושבים הוותיקים, שעברו לבתי־אבות או נפטרו, וגם בדירות־קומות, והחדשים יותר. הזמן שעבר עשה את שלו והמשפחות הקטנות התרחבו. זו נוכחו ההורים הצעירים לדעת שיש בעיה. התנאים הקיימים בלב העיר אינם מתאימים לגידול ילדים.

בשלב המוקדם של חיי התינוק זקוקים לשירותי טיפת־חלב. זו נמצאת בבית שטראוס שברחוב בלפור. הדרך קצרה למי שבא מרחוב שיינקין, אבל מי שמגיע מרחוב זלמן שניאור, למשל, צריך לעבור דרך ארוכה ומייסרת, שאינה מתאימה להסעת עגלת תינוק: מדרכות השחורות כבר מפיח, יש מרצפות רבות שבורות, וכל מרצפת שבורה היא מכשול מעכב ומעצבן. בשום מדרכה באזור אין שיפועים לירידה נוחה לעגלות, הכבישים מוצפים ובמקומות אחרים המדרכה צרה או לא קיימת. מתוך החנויות הרבות בסביבה מוציאים ארגזים ריקים ומניחים על המדרכות וזו צריך להסיע את התינוק בשולי הכביש הסואן.

שתי מרפאות קופת חולים — מרפאת מנדלברג שברחוב אלנבי והמרפאה ברחוב יונה הנביא — משרתות את האזור הגדול הזה, שאוכלוסייתו כרוכה מאד מבוגרת ונזקקת לשירותי בריאות הרבה למעלה מהממוצע, מה שיוצר לחץ אדיר על שתי המרפאות. לרשות הילדים עומדים שני רופאי ילדים — אחד בכל מרפאה — בשעות הבוקר בלבד. פעם בשבוע, במרפאת יונה הנביא, יש קבלת קהל אצל רופא ילדים אחרי הצהריים, ואז הופכת ההמתנה לסיוט, לדברי הורים מקשישים.

גן־מאיר הוא המקום היחיד בו אפשר לשחרר את הפעוטות לשחק. אחרת, עליהם להסתפק בחניונים המסוכנים מתחת לבית, המרפסות. יום יש בצמצום. השנה נפתח אשכול גנים — תת־חובה וחובה — מטעם עיריית תל־אביב לאחר לחץ של ועד תושבי הסביבה. הלכלוך, העשן והגוף העכור — כל אלה יוצרים סביבה בחולה לא מלבבת לגידול ילדים. התוצאה: עשרות זוגות צעירים עזבו או נמצאים בתהליכי עזיבת האיזור לטובת מקומות אחרים של העיר אך בעיקר מחוצה לה — הרצליה, רמת־אביב, רמת־השרון. מי שאפשרויותיו הפיננסיות מצומצמות יותר, מתפשר על ראשל"צ חולון בת־ים.

מיקי מוזס מתגוררת ברחוב העבודה. היא מספרת על יסורייה כאם צעירה המגדלת ילד בלב־העיר. גם היא כעוזבים. „הגענו כזוג צעיר ללא ילדים, כמו רבים אחרים. לאחר שנולדה החל להגיע גל של ילדים קטנים. במקום לא היו מעונות־יום. מעון ויצו ברחוב המלך ג'ורג' מקבל ילדים של אמהות עובדות בלבד. היה מעון נוסף, פרטי, ברמה ירודה, אבל יקר מאוד. והרגצנו כמה חודשים וניסינו לפתוח ביוזמתנו „משפחתונים" כי העירייה לא באה ישועה. בהתחלה זה לא הלך. נשים נתקעו בבית כי לא היה סידור משפחתונים. השנה הצלחנו לארגן כמה דירות. ההורים עצמם משפצים את הדירות ומשכרים את הגננות.

„נכון, יש לנו את גן מאיר. גן ציבורי שמעבר לכך שרוצים להפוך אותו לחניון. זו פיסת הירק היחידה באיזור. את הגינה שהיתה ברחוב יוחנן הסנדלר, צ'יז' הרס, והוא בונה לנו שם גינת בטון שלא תיתן לילדים צ'אנס לזחול. בגן מאיר הכל מטונף ומלוכלך. המתקנים במצב איום. ההפרשות של הכלבים נמצאות בכל מקום. את החול בארגז החול לא החליפו אף פעם, וילדים רבים חטפו שלשולים בגלל החול המזוהם הזה. כך אנחנו מגיעים לענייני בריאות ונזקקים לקופת־חולים. סיפור בפני עצמו. צריך לרוץ עד לרחוב אלנבי, למרפאת מנדלברג. הדרך, למי שלא יודע, רצופה מדרכות שבורות. במרפאה צריך לעלות עם העגלה במדרגות. כדי להיכנס לבית־המרקחת צריך להשאיר את העגלה בחוץ, כי בפנים צפוף. עם ילד קטן על הידיים, שיש לו חום גבוה, צריך לחכות לעתים שעות. אמנם אני זכאית להיכנס ללא תור, אבל אני לא אלך לריב עם אחרים. פעם הלכו שם מכות והילד שלי חטף זפטות בראש. אז אני מוותרת, מנסה את בית המרקחת שברחוב רש"י, אבל תמיד בסוף אני קונה באופן פרטי. פעם רצתי עם הילד עד רחוב יונה הנביא ונוכחתי לדעת שהרופאה לא עובדת. בסופו של דבר, כולם רצים לרופאי ילדים פרטיים. קשה לגדל פה ילדים. המקום לא ערוך לכך. הרבה עוזבים. גם אני".

מונולוג שני, מפיו של אב צעיר: „לילדים אין אפשרות ללכת לשחק ליד הבית ללא השגחה כפי שמקובל בשכונות שיש להן פיתוח סביבתי. הרחובות צרים ומטונפים, החניה פרועה ומסכנת את המשחקים. ליד הבית יש מעון אחד ויחיד שהוא על רמה וכו יש מאה מועמדים על כל מקום פנוי. כל השאר, כשלושה במספר, עם מעונות פרטיים הדורשים מחיר גבוה תמורת רמה נמוכה. בנוסף לכך מגיעים ילדים מאזורים אחרים ותופסים את המקומות לילדי האיזור. בבניין כו אנו גרים הצטרפו בחמש השנים האחרונות עשרות זוגות צעירים, שברגע שנולדו להם ילדים, הם התחילו לעזוב. לדעתי, נוצר מעגל שלילי של הגירה".

מונולוג שלישי, של נוריה: „באתי לגור כאן משיקולים של קירבה להורים ולעבודה ומשיקולים כספיים. בצפון יקר, ולדרום לא אלך. בדרך־כלל, הגיעו לפה זוגות צעירים בעלי מקצועות חופשיים וסטודנטים, שקיבלו עידוד מהעירייה. אבל כשנולדו הילדים התחילו הבעיות. הדירות החדשות קטנות, והישנות ממוקמות בבניינים ללא מעלית. קשה לטפס עם העגלה במדרגות. אין פה איכות חיים. אין שירותים קהילתיים כמו שצריך. טיפת־חלב אחת מכסה את כל האיזור. מרפאות קופ"ח איומות והצפיפות שם בלתי־נסבלת. הטיפול בך לא אנושי, פוגע בכבוד האדם. הרופאים לחוצים בגלל העומס ואין להם זמן להקשיב. אחרי 10.30 אי־אפשר להשיג רופא. לך שבור את הראש לבד. רופאת ילדים אין אחה"צ, רק פעם בשבוע.

סבלנות, משפצים

תמונת המצב שציירו תושבי לב העיר הפתיעה מאוד את ראשי עיריית תל־אביב. בנו בטן, הוא, למשל, כמו ראש העירייה שלו, לא ידע על הגירת הורים צעירים [illegible]. לאחר בדיקת הטענות מסר הדובר בתגובה, שלמרות שקופת־חולים איננה בתחום טיפולה של העירייה, תנסה עיריית ת"א לפנות לקופת־חולים בבקשה להוסיף רופאי ילדים למרפאות, כדי לספק את צרכי האוכלוסיה הצעירה. לגבי מדרכות נוחות לעגלות־ילדים: [illegible] הדובר שתוך חודשים מספר יהיו כאלה. לגבי מצב המדרכות — המדרכות בכל העיר לא במצב אידיאלי ומתחילים לשפץ בהן. אני יודע שאין באפשרות העירייה לספק את [illegible] לב העיר ברגע. שיינקין והלמה נמצאים בשלבים בנייה להחזיר את לב העיר. [illegible]

קופה ריקה לחולים עניים

מאת לוי מורב

ביום ראשון בצהריים קיבלתי טלפון בהול מהמעון: „הבת הקטנה שלך (בת שנה וחצי) להוצת" הודיעו לי. עזבתי הכל ושטתי הביתה. לקחתי את הילדה מהמעון, קניתי „סירופ אקמול", נתתי לה שתי כפיות והשכבתי אותה לישון.

אחה"צ לקחתי את התינוקת למרפאה שלנו ברחוב אלנבי — „מרפאת מנדלברג". אנחנו שייכים לאותם צעירים שנענו לקריאת פרנסי העיר ועברו לפני שנים אחדות להתגורר „בלב־העיר", אזור רחוב שיינקין והסביבה. כחברי הסתדרות נאמנים סומנו למרפאת קופת־חולים הקרובים למקום מגורינו.

כיוון שהסיפור התרחש ביום שלישי, מיהרתי עם התינוקת אל המרפאה. ידעתי שזה היום היחיד בשבוע (!) שבו יש רופאי ילדים אחר־הצהריים. הגענו למרפאה ולאכזבתנו גילינו שאין יותר רופאי־ילדים אחה"צ — אפילו לא ביום היחיד שהיה עד כה. כעבור זמן התברר לי שהרופאה הקבועה יצאה לחופשת לידה והמחליפה לא מגיעה בשעות אחה"צ. בלית ברירה המשכתי עם התינוקת למרפאה השנייה באזור — „מרפאת יונה הנביא" ברחוב הכובשים פינת רח' יונה הנביא.

„תפיליפינית"?

הגענו למקום כ־5.15 (17.15). תוך דקות ספורות היו במקום עשרות הורים מלווים בילדים חולים: משתעלים, בוכים ומנוזלים. „מסדרים" כבר לא היו. האחות של רופאת־הילדים במרפאה יצא לעשות סדר: מי לא שייך למרפאה? היא שאלה. הרמנו יד. „מה הבעיה?" היא שואלת. „לילדה יש חום" אני אומר. „כמה?" היא שואלת. „38.1 צלזיוס" אני עונה. „תבוא מחר בבוקר" היא משיבה ופונה למישהו אחר. „בבוקר אני עובד". „אז הילדה תבוא עם המטפלת". „איזו מטפלת?" אני שואל. „הפיליפינית?" „על מה את מדברת — את חושבת שאת בסביון? אנחנו אנשים עובדים". „אין מה לעשות" היא משיבה בזעף. „תראה בעצמך מה קורה כאן. אם תהיה בעיה והחום יעלה, קח את הילדה לחדר־מיון. יש לי כאן עשרות ילדים חולים ורק רופאה אחת. אני חייבת לתת הערפה לחולים שלי". בלית ברירה קמתי וביאוש גמור הלכתי עם הילדה הביתה.

על המרפאה במנדלברג לא ארחיב את הדיבור — זה מבנה משנות ה־30, מיושן, עלוב ומסכן, המשרת אוכלוסיה של קשישים חולניים. בית המרקחת של מנדלברג שווה סיפור בעצמו, אבל בל נקדים את המאוחר.

המרפאה ביונה־הנביא היא חדשה יחסית אבל התיכנון של העסק מרהים באווילותו. רחוב הכובשים שוכן כ־300 מטר משפת־הים, במשך רוב שעות היממה ובמיוחד בשעות אחר־הצהריים נושבת מן הים רוח מערבית (בריזה) נעימה המקלה את עומס החום הכבד והשורר בסוף הקיץ בתל־אביב. (אבותינו, שבנו המקום היו, כבר קבעו שלהי רקייטא קשים מקייטא). אילו נבנתה המרפאה כאשר היא מפולשת לרוח, כלומר המתחים שלה פונים מזרח מערב, לא היה צורך כלל במיזוג או באיוורור במקום. זאת, סגורה המירפאה כך שבמחלקת הילדים למשל, טיפת רוח לא חודרת. התוצאה, ההורים המודאגים והמיוזעים והילדים החולים מתבשלים יחד בזיעה המשותפת. מאוורר תיקרה מסכן לא מזיז אפילו את האוויר.

מקור השנאה

אינני יודע מניין השנאה העמוקה לתנועת העבודה ולהסתדרות, אבל מקור אחד לשנאה אפשר למצוא במרפאות של קופת־חולים, ההסתדרות, המערך, תנועת־העבודה, כולם הם הכתובת להתמרמרות, לכעס ולתחושת העלבון. התוקפת מי שמגיע למרפאה מן הסוג שאני מתאר. האצבע המאשימה איננה מופנית לעבר הממשלה המקצצת בתקציבי הבריאות. ודאי שלא לעבר הליכוד. אשר איננו מזוהה עם קופת־חולים. באותו אחה"צ ראיתי ושמעתי הרבה שנאה וכולה היתה מכוונת לכתובת אחת.

הכעס הוא יועץ רע אבל בית־ספר מעולה. מן הראוי שראשי קופת־חולים וההסתדרות יבואו פעם ויווכחו בכך במו עיניהם — זה יכול לתת להם שיעור פוליטי מאלף. לנו נמאס. יש הרבה יתרונות במגורים בלב־העיר. אבל אנחנו נשברנו. לפני כמה שבועות פירסמנו מודעה למכירת הדירה. במקומות אחרים יש שירותים רפואיים אחרים. גם הם של קופת־חולים אבל מכוכב — אחר. לנו אין יותר כוח. עם המדרכות השבורות, הכבישים המשובשים, הסביבה המלוכלכת והמוזנחת. עוד איכשהו השלמנו. עם העדר שרותים הנואים מינימליים לילדים, אי אפשר להשלים. לא ייתכן שנרוץ על כל דבר לחדר מיון, וזה גם עולה כסף, שלא תמיד מקבלים חזרה (אם פונים לחדר־מיון ישירות ללא הפניית רופא מקופ"ח או מרופא של מגן־דוד לא מקבלים חזרה את התשלום 10 ש"ח שמשלמים היום על כל פנייה לחדר־מיון). ואם יש צורך בטיפולים נוספים, כמו צילומים ועוד, לא מקבלים החזרים).

ביטוח אישפוז בלבד

התוצאה של המצב החדש שנוצר היא שהביטוח בקופת־חולים חדל להיות ביטוח רפואי במובן המקורי של המושג והוא הפך לביטוח אישפוז בלבד. בבית־המרקחת של מרפאת מנדלברג עזבו מספר רוקחים את העבודה, קשה להעסיק אותם. זה גיהנום לעבוד שם. התוצאה? בית המרקחת סגור אחה"צ. עשרות קשישים עומדים בתור כדי להשיג תרופות, לעיתים קרובות הם עומדים לשווא כיוון שהתרופה לא נמצאת במלאי. וההמתנה ארוכת זמן רב. בלית ברירה אני הולך לבית־מרקחת פרטי. כיוון שאין חתימה של המרפאה על המירשם אינני מקבל החזר על התרופות. לפעמים אני מרוויח מזה. כך למשל, במקום לשלם 2 שקלים עבור טיפות עיניים במרפאת קופ"ח, שילמתי רק 98 אגורות בבית־מרקחת פרטי. אבל בדרך כלל המצב הפוך. התרופות בבתי מרקחת פרטיים, ביחוד האנטיביוטיות, עולות הון תועפות.

אבל מי יכול לבזבז ימי עבודה שלמים והמתנה מעצבנת בעמידה בתור ביחוד כאשר אתה מחזיק תינוקת חולה על הידיים. אני מודה שנשברתי.

אנחנו משלמים יותר מ־100 ש"ח לחודש ביטוח רפואי לקופת־חולים. אילו הייתי יכול להפריד בין חברות להסתדרות לביטוח בקופת־חולים הייתי נוטש מיד את הקופה ועובר למישהו אחר. הצרה שבכך שאחדל להיות חבר־הסתדרות ובזאת אינני רוצה. האלטרנטיבה היחידה שנותרה היא להמשיך ולהיות בקופת־חולים כביטוח אישפוז ואילו בכל הנושאים השוטפים לפנות לרופאים פרטיים, וזה באמת מה שעשינו.

לפני שבועיים התקשרנו לרופא פרטי — הבאנו אליו את הילדה, קיבלנו טיפול ושרות, יוצאים מן הכלל — הוא הוליך לנו את התרופות שנרכשו לילדה התקפי (עם בלתי מרוסנים ומאבקים מרים על כל מתן תרופה. וכיום יש לנו ילדה חדשה — בריאה ושמחה, והביקור עלה לנו — 50 ש"ח והתרופות עוד 50 ש"ח (כמו הביטוח החודשי הכפול שלנו) אבל זה היה שווה כל אגורה חדשה.

התוצאה של מה שקורה היום זה שקופת־חולים הופכת במהירות לשירות רפואי למסכנים, לעניים, לחלשים. הכר זה יוצר מעגל שלילי. המבוטחים לא יכולים לכסות את ההוצאות, בעלי הכנסות גבוהות פונים לקופות אחרות, לרופאים ולבתי־מרקחת פרטיים. קופת־חולים מתנוונת והופכת לשירות רפואי מסוג ג' עם כל מה שמשתמע מכך — תהליך זה הוא בעיצומו. ואין כל סימן שמישהו מתכוון לעשות משהו כדי לעצור או לחאט אותו.

מסע הרפתקאות עם תינוקת חולה: הדלות הזועקת ועליבות השירות במרפאות קופת־חולים באזורים הפחות יוקרתיים מביאים למסקנה העגומה שבריאות טובה פירושה ארנק שמן

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמות אנשר

עשרות נפגעו ב־11 שעות קרב „אמל"־פלשתינים בדרום־לבנון

בלבנון גורסים כי אמל מבקש להשיג שליטה מלאה באיזור שמצפון לרצועת הבטחון ולשם כך עליו להחליש את הפלשתינים שצברו תנופה בתקופה האחרונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר" וכתבי סוכנויות הידיעות

עשרות אנשים נפגעו בקרבות העזים שניטשו אתמול בין המוסלמים השיעים לבין הלוחמים הפלשתינים במחנות פליטים שבדרום־לבנון. לפחות 8 נהרגו ו־16 נפצעו.

התושבים אמרו כי הקרבות התלקחו בחצות ונמשכו כ־11 שעות. אתמול נשמעו בערב עדיין באיזור יריות לסירוגין. עדי ראייה מסרו כי היו אלה הקרבות הקשים ביותר שהתנהלו עד כה בין אנשי מיליציית „אמל" לבין הפלשתינים, שהתבצרו בעין אל־חילווה, מחנה הפליטים הגדול ביותר בלבנון, ובמחנה הסמוך מיא מיא.

מקורות פלשתיניים אמרו, כי 7 פלשתינים נהרגו ו־7 נפצעו. ממקורות של „אמל", ובתי־החולים נמסר על הרוג אחד בקרב השיעים ועל 8 פצועים.

בשבוע שעבר היו התנגשויות במחנה ראשדיה ליד צור. בהן מצאו את מותם יותר מ־20 איש. ארגון „אמל" הודה כי מחבלים פלשתינים השתלטו על כמה מעמדותיו ליד מחנה מיא מיא, אך ציין כי לוחמיו כבשו עמדות אלה בחזרה בקרבות עקובים מדם שהתנהלו בלילה.

בביירות האשימו שני ארגונים פלשתיניים את לוחמי „אמל" במעצרים ובהוצאות להורג של אזרחים פלשתינים באיזור צור.

החזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין, שבראשה עומד נאיף חוואתמה, פירסמה הודעה בה נאמר כי ביום ה' הוצאו להורג כמה אזרחים פלשתינים תושבי מחנה „אל־באס" בכניסה הצפונית של צור וכ־75 משפחות פלשתיניות גורשו מהאיזור ואחרות נמלטו מחשש פגיעה על ידי אנשי „אמל".

הקרבות מתנהלים בין „אמל" לפלשתינים מדרום לצידון. מטרתם למנוע התבצרות והיזוק של ארגונים פלשתיניים ולהחליש את אחיזתם במחנות הפליטים בצור ובצידון.

בדרום־לבנון גורסים, כי „אמל" רוצה להשיג שליטה מלאה באיזור שמצפון לרצועת הביטחון, לרבות העיר צור וסביבתה. לשם כך, עליו להחליש את הפלשתינים שצברו בתקופה האחרונה תנופה וקיבלו נשק ואמצעי־לחימה אחרים. „אמל" חושש מהיחסים ההדוקים שנרקמו באחרונה בין חיזבאללה לפלשתינים ומהתגובה האפשרית של ישראל אם הפלשתינים וחיזבאללה יהיו חזקים די הצורך לפעול נגד רצועת הבטחון. למרות התנגדות „אמל", עד כה גורשו מאות אזרחי צור אל מצפון לזהרני. אנשי „אמל" נוקטים את כל האמצעים כדי למנוע את התחזקות הפלשתינים במחנות הפליטים. „אמל" רוצה, למעשה, לסלק כל פלשתיני חמוש המסתובב מחוץ למחנות מצפון לזהרני.

בדרום־לבנון סבורים, כי כארבעת אלפים הפלשתינים החמושים הנמצאים במחנות הפליטים בצור ובצידון, מהווים איום על „אמל", אך הארגון חזק די הצורך כדי להשתלט עליהם. ל„אמל" בדרום, יש אלפים רבים של חיילים, לא כולם בשירות קבע, אך ביכולתו לגייסם במידת הצורך.

אם יצליחו אנשי „אמל" לגרש חלק מהפלשתינים החמושים מצפון לזהרני, יהיה בכך סכנה למלחמת אזרחים מחודשת בין שני פלגי אש"ף. עד כה, רוב החמושים במחנה הפליטים מדרום לצידון שייכים לנאמני ערפאת ובאיזור שמצפון לצידון מתרכזים אנשי אבו־מוסא.

עוגת כינור למנוחין עם נר לכל עשור

מאת יצחק שור, כתב „על המשמר"

חברת קיבוץ עין־השופט, ורה, הפתיעה אתמול בצהריים את הכנר יהודי מנוחין, בקונצרט שערך באולם המועצה האזורית מגידו יחד עם תלמידים מחוננים מישראל אנגליה ומארצות־הברית: היא אפתה לכבודו עוגה בצורת כינור, לציון יום הולדתו השבעים.

בנשיפה אחת כיבה האמן את שבעת הנרות שדלקו לצד העוגה, נר לכל עשור מחייו.

כאלף מאזינים שנכחו באולם מחאו כפיים ושרו לאמן את השיר „יום הולדת שמח".

קונצרט הצהריים בו כיכב מנוחין נעל את שבוע „מוסיקאמרה", שבמסגרתו נערכו קורסים להרכבים קטנים ולתזמורות, בהם נטלו חלק כמאה נגנים צעירים. „השבוע", נערך מדי חופשת סוכות, זו הפעם השלישית, ביוזמת חבר עין־השופט ונגן בתזמורת הקיבוצים, אהוד לייבנר. „השבוע" הוא פרי שיתוף פעולה בין המועצה האיזורית מגידו, מרכז המוסיקה משכנות־שאננים בירושלים וקרן התרבות אמריקה־ישראל.

ילדים ובני־נוער רבים מן האיזור האזינו במהלך שבוע זה לשעורים הפתוחים שנערכו למחוננים בני־גילם בחדרי הכיתות של המוסד החינוכי בהר־אפרים. מדי ערב ערכו האמנים הצעירים קונצרט פתוח לאנשי האיזור. בעין־השופט, פעמיים במהלך השבוע הגישו הרכבים קאמריים של נגנים צעירים קונצרטים של אחר הצהריים ליישובי האיזור.

יהודי מנוחין הגיע לעין־השופט שלשום בוקר ונתן שעור פומבי, מצולם ומוקלט, לשישה כנרים צעירים. בשבת נערך קונצרט צהריים לתושבי האיזור.

הנשיא רייגן בוחן חולצה שניתנה לו עם הכתובת „נגסי 88", בעת מסע עידוד שערך למען הסנאטור דון ניקלס מאוקלהומה, שיעמוד לבחירה מחדש בעת הבחירות לקונגרס בנובמבר. (צילום: אי. פי)

ציידות הלילה מעוררות את חמת בטאון הנוער

בטאון הנוער הקומוניסטי במוסקבה קרא לחוקק חוק למאבק נגד הזנות במדינה.

קריאה זו מאשרת קיום „תופעה שלילית" זו, בניגוד להצהרות רשמיות שבהן נאמר בעבר, כי לא קיימת זנות בברית־המועצות.

כתבים מציינים, כי הזנות בולטת לעין במוסקבה, במיוחד בקרבת בתי מלון של תיירים.

בטאון הקומסומול במוסקבה מפרסם עדות של שתי נשים צעירות „ציידות לילה", הלבושות לפי האופנה האחרונה והמשתמשות במוצרי קוסמטיקה מתוצרת צרפת. תעריף שלהן: 200 רובל (300 דולר). „אנו רוצות לחיות טוב ולהתלבש כהלכה", אמרו שתי הצעירות והעירו כי בברית־המועצות אפשר לקנות הכל בכסף. (ע"א)

הקרדיולוג מוריס איינן מת בהתקף־לב קשה

פרופ' מוריס איינן בן 61, שהיה מנהל מכון הלב במרכז הרפואי „בילינסון" בפתח־תקווה, מת ביום ה' בערב בהתקף לב קשה.

המנוח הובא למנוחות שלשום בוקר בפתח־תקווה. פרופ' איינן היה נשיא החברה לקרדיולוגיה, ממניחי התשתית לקרדיולוגיה המודרנית בישראל. הוא נודע בפרסום על עבודותיו המדעיות בתחום הקרדיולוגיה והיה קרדיולוג מן השורה הראשונה. אהוב ומכובד בקהילה הרפואית בישראל. (עתים)

אסירים פוליטיים בכלא אשקלון הציתו תאיהם: שניים במצב קשה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום וכתב עתי"ם

שישה אסירים פוליטיים בכלא אשקלון הציתו שלשום את תאיהם וכתוצאה מכך נחבלו מכוויות.

שניים מהם מאושפזים במצב קשה בביה"ח „סורוקה", שניים אושפזו בביה"ח באשקלון והנותרים לא נזקקו לאישפוז.

משירות בתי־הסוהר נמסר, כי סמוך לשעה 5 אחה"צ הריחו הסוהרים עשן מאגף ההפרדה, שם נמצאו האסירים, ומיד הוחל בכיבוי הדליקה. למקום הוזעק אמבולנס ונמסרה הודעה למשטרה.

ארבעה אסירים הועברו לבית־החולים ע"ש ברזילי באשקלון כשהם פגועים מכוויות בכל חלקי גופם. שניים מהם, שמצבם הוגדר חמור הועברו לביה"ח „סורוקה", בבאר־שבע.

בחקירה ראשונית התברר, כי האסירים הציתו את תאיהם במחאה על שמחזיקים אותם באגף ההפרדה. בכל יתר־התאים והאגפים שרר שקט.

המציתים סיפרו כי עשו את המעשה משום שהם מוחזקים בתנאים קשים ביותר.

נציבות בתי־הסוהר מינתה ועדה לחקירת המקרה.

קטטת אסירים בכלא באר־שבע: שניים אושפזו עם חתכים בחזה

סכינים ודוקרנים נמצאו בתאים ● שירות בתי־הסוהר: אין אפשרות לפזר את אסירי האגף הבעייתי מחשש ליצירת מהומות בכמה מוקדים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

חמישה אסירים נפצעו שלשום בקטטה שפרצה בכלא באר־שבע בין שתי קבוצות מסוכסכות. שני אסירים מאושפזים בעת בבית־החולים סורוקה, כשהם סובלים מחתכים בחזה, ו־3 אסירים אחרים טופלו במרפאת הכלא.

בליל־שבת בשעה 21:00, באגף 7 בכלא, פרצה קטטה בין שתי הקבוצות. בעת הקטטה היה האגף פתוח, וסוהרים שהוזעקו למקום הפרידו בין הניצים. האגף נסגר מיידית, והחלו סריקות בתאים. במהלך הסריקות נמצאו מספר כלי־נשק מאולתרים, כגון סכינים ודוקרנים.

הנהלת הכלא דאגה לבודד את שלושת האסירים הפצועים, שטופלו בכלא, ואת האסירים שעלולים להיפגע בהמשך.

אגף 7 בכלא באר־שבע ידוע כבעייתי וקשה במיוחד. במאי השנה פרץ באגף זה מרד אסירים. 80 אסירים פתחו בשביתת־רעב וחתכו את פרקי ידיהם. באגף היו גם מספר נסיונות לרצח ומעשה רצח. לפני כשנה התפוצץ באגף 7 מטען נפץ מאולתר שגרם לפציעת סוהר.

דובר שירות בתי־הסוהר אמר, כי אין אפשרות לפזר את אסירי האגף הבעייתי, משום שאז יגרמו מהומות בכמה מוקדים. מבית החולים סורוקה נמסר, כי לא נשקפת סכנה לחיי האסירים המאושפזים.

8 „דבורים" ישראליים — לסרילנקה

„ג'יינס" מוסר כי ישראל הועדפה במכרז על פני דרום־קוריאה

ממשלת סרילנקה עומדת לרכוש בישראל עוד שמונה ספינות תקיפה מהירות מדגם „דבור".

ישראל היא שזכתה במכרז שהוצא על־ידי משרד ההגנה של סרילנקה, ובכך הועדפה לע[…] הצעה שהעלתה דרום־קו[…] במכרז. על כך נמסר בש[…] הבריטי „ג'יינס", מ־18 באוקט[…] שהגיע באחרונה למשרדי התק[…]

[…] האווירית בלוד.

עוד נמסר בבטאון הבריטי, כי מפקדי חיל־הים של סרילנקה — אף כי לא הם הקובעים היחידים — העדיפו את ה[…]

[…] מקלעים 0.5 מ"מ.

הבטאון הבריטי „ג'יינס" מציין עוד, כי ספינות „הדבור" הן המהירות ביותר בחיל־הים של […]

[…] לוחמי גרילה טאמילים, המבקשים להקים מדינה עצמאית של המיעוט במדינה, פועלים בדרום־הודו. ממשלת הודו מכחישה באורח רצוף טענות אלה.

חיל־הים של סרילנקה מפעיל גם […]

מושבי[…]

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

על כמה מושבים בג[…] מאויימת סכנת התמוטט[ות] כספית בהיעדר סיוע לתש[לום] חובותיהם, המסתכמים ביות[ר] מ־100 מיליון דולר.

עד עתה לא נפתרו הבעי[ות] הכלכליות המעיקות על ארגו[…]

איך לשרוד מחוץ לגיטו

הצעת תוכנית להקמת כוח היגוי ומשימה כלל־יהודי עולמי למאבק בהתבוללות ולשמירת זהותה היהודית של יהדות הגולה. ביוזמת ממשלת ישראל והסוכנות היהודית ובשיתוף עם יהדות הגולה.

מאת פרופ' יצחק חלברכט ודב זכין

התבוללותם ונישואי התערובת של יהודי הגולה הגיעו לממדים המעמידים בסכנה את המשך קיומם כיהודים. טמיעתה של יהדות הגולה מהווה גם סכנה לגידולה הדמוגראפי ולהתפתחותה של מדינת ישראל. בגלל צמצום העליה מהגולה המצטמקת וניתוק הדרגתי של הקשרים הרגשיים בין הגולה לבין מדינת ישראל.

לכאורה, איש אינו מתעלם מסכנת ההתבוללות של יהדות הגולה, עם זאת ישנם רבים המנסים להמעיט במידת השפעתה על עתידו של עם ישראל, מתוך אמונתם ב„נצח ישראל" המובטח על־ידי „ההשגחה העליונה" או מתוך בטחונם בכוח השרדותו המופלא, שעמד לעם ישראל במצבים הקשים ביותר במשך אלפיים שנות פיזורו בין הגויים. אלה וגם אלה „סומכים על נסים" ומטפחים אשליות, העלולות לסכן את עתידו של עם ישראל בגלל חוסר המעש הנובע מהן.

ישנם בינינו גם „מפוקחים" וכביכול מציאותיים יותר, המנסים לשכנענו שנישואי התערובת מביאים ברכה לעם ישראל הן במדינת ישראל (ראה מאמרו של ג. שוקן, „קללתו של עורא", בעיתון הארץ) ועל אחת כמה וכמה בגולה, מקום שהגיורים הרבים בעקבות והודות לנישואי התערובת מאזנים כביכול את האבדות בגין נטישת היהדות. לצערנו, המציאות, טופחת על פני כל האופטימיסטים למיניהם, ובינתיים יהדות הגולה הולכת ומצטמקת ואנו מצווים להיאבק בהתבוללותם של יהודי הגולה בכל הדרכים, כל עוד לא מאוחר מדי.

אין מנוס מהתבוללות

עלינו להכיר בעובדה, שבחברה המודרנית הפתוחה, אשר בתוכה חי ומשגשג מבחינה כלכלית, חברתית ותרבותית רוב רובו של עם ישראל, ההתבוללות היא תופעה בלתי נמנעת. מאז שנפלו חומות־הגטו הפיזיות והחברתיות של הגטו ונחלשה מאוד השפעת הדת בעולם כולו ועל אורח החיים של היהודי המודרני בפרט, אין מנוס מהתבוללות. וגם תופעת „החזרה בתשובה" לא תעצור אותה, הן משום שהיא קרוב לוודאי תופעה חולפת והן משום שהיא הינה ותהיה מנת־חלקם של מעטים בלבד ובעיקרה משום שהיא מנוגדת להלך רוחם של רוב רובם של בני עמנו באשר הם.

לעומת זאת יש להזכיר בחשיבותו של בית־הכנסת מכל שלושת הזרמים (האורתודוקסי, הקונסרבטיבי והרפורמי) והקהילה היהודית על מוסדותיה החינוכיים, הפילאנתרופיים והחברתיים מגורמים המרכזיים בגיבוש החיים היהודיים בגולה. אולם המשפחה היהודית היתה בעבר ותישאר גם בעתיד הגורם המרכזי לשמירה על ההשתייכות והזהות היהודית, בגולה „בראש וראשונה ואף במדינת ישראל. איש אינו „נולד" יהודי. „את היהדות ינקנו עם חלב אימותינו". עם ההווי המשפחתי היהודי מתחיל החינוך היהודי ובית־הספר היהודי הוא המשכו, במידה שהוא קיים.

חינוך ההורים

החינוך היהודי צריך איפוא להתחיל בחינוכם היהודי של ההורים. אצלם יש לעורר את תודעת אחריותם ואת המוטיבציה להבטיח את ההמשכיות היהודית ואת הזהות היהודית של יוצאי חלציהם לדורות הבאים, על־ידי הווי משפחתי יהודי וחינוך יהודי של ילדיהם. ולשם כך יש לציידם בידע ובכלים החינוכיים הדרושים.

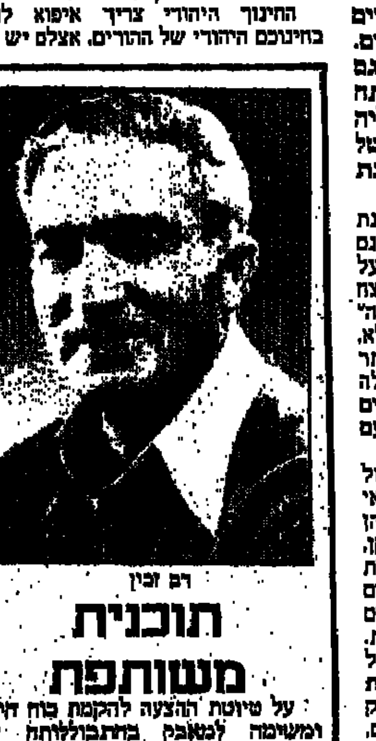
דב זכין

תוכנית משותפת

על טיוטת ההצעה להקמת כוח היגוי ומשימה למאבק בהתבוללותה של יהדות הגולה הוסכם ביני לבין ידידי הטוב ושותפי למשימה דב זכין המנוח, בהיותו ראש המחלקה לפיתוח ולשירותים קהילתיים וחבר הנהלת הסוכנות. מותו הפתאומי מנע ממנו להגישה לדיון בהנהלת הסוכנות, למחרת יום פטירתו שוחחתי איתו עליה עוד יום לפני כן.

את דב הכרתי עוד מימי ישיבת קיבוצו בשכונת לבית חילדות בחדרה, לאחרונה, עם היכנסו לתפקידו החדש בהנהלת הסוכנות והתעניינותו בפעולותי, כראש המכון לחקר המשפחה היהודית ומורשתה, נפגשנו לעתים קרובות ובפעם האחרונה שוחחתי איתו שעות ספורות לפני מותו על תוכניותינו המשותפות. הגשתי את טיוטת ההצעה לראש הממשלה, לשר החינוך והתרבות וליו"ר הנהלת הסוכנות, בשמי וגם בשמו של דב, כפי שהוסכם בינינו לפני מותו.

פרופ' יצחק חלברכט

פרק חשוב במאבק על המשך קיומו של עם ישראל הוא הבטחת זהותם והזדהותם היהודית של צאצאי נישואי התערובת, שכבר ברור הבא יהוו קהל של מאות אלפים (יש אומרים אף מיליון), שרובם נחשבים כיהודים גם על פי ההלכה. הם עשויים למלא את הגרעון הדמוגראפי היהודי, הנגרם על־ידי צמצום הילודה בתוך יהדות הגולה, אם יצטרפו אליה הצטרפות ללא סייג, או יהוו לפחות פריפריה אוהדת לעם ישראל.

לגייס את כל הכוחות

המשימה, לשמור על זהותם היהודית, של יהודי הגולה ועל הזדהותם המלאה והפעילה עם יהדותם ועם מדינת ישראל, היא קשה ביותר ואין סיכוי שנצליח בישומה, אלא אם כן נצליח לגייס את כל הכוחות הרוחניים והארגוניים של עם ישראל ואת המשאבים הרבים הדרושים למטרה הזו.

אנו פונים איפוא לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית, ליזום את הקמת כוח המשימה הכלל־יהודי של הוגי דעות וראשי הקהילות והארגונים היהודיים בעולם, למאבק בטמיעת יהדות הגולה בשיתוף פעולה הדוק ורצוף איתה, כצעד ראשון במאבק הקשה הזה.

בד־בבד עם הקמת כוח ההיגוי והמשימה יש לשקוד על הקמת מטה ומנגנון ביצוע ליישום ההצעות וההחלטות של כוח ההיגוי והמשימה, בכל המרכזים והקהילות היהודיים בגולה, הלכה למעשה, תוך כדי התאמתם לתנאי המקום.

הגרעין הראשון של כוח ההיגוי והמשימה למאבק בטמיעה היהודית כבר נוצר בישראל, בראשותם של הפרופ' אפרים אורבך, פרופ' רוברטו בקי, פרופ' יצחק חלברכט, מר אברהם הרמן, נגיד האוניברסיטה העברית, השופט חיים כהן, פרופ' עמנואל רקמן, נגיד אוניברסיטת בר־אילן ופרופ' משה מני, נשיא אוניברסיטת תל־אביב. אליהם הצטרפו עד כה מספר רב של אישים מכל שכבות הציבור הישראלי והם אמורים לפעול ככוח החלוץ לגוף העולמי והכלל־יהודי שאנו מקווים שיווצר בעתיד הקרוב. הם פנו אל אריה דולצין, יו"ר הנהלת הסוכנות והסתדרות הציונית העולמית, בהצעה לכנס את המושב הראשון והמייסד של כוח המשימה העולמי לכשיקום, סמוך לקונגרס הציוני הבא, שאף הוא, אנו מקווים, יוקדש לבעיה הקיומית המרכזית של עם ישראל, שהיא המאבק בטמיעתה של יהדות הגולה.

אחי יוסוף

מאת נפתלי בן משה

יוסוף ח'מיס הלך לעולמו בטרם עת (ומתי היא העת — מאה ועשרים שנה?) במלוא אונו הרוחני והמחשבתי, כשגופו ידוע החולי בוגד בו, ואינו מסוגל יותר לשאת במעמסת התיפקוד המורכבת. יוסוף, שהיה אדם חכם ומעמיק לחדור בנבכי הנפש, לא השלה את עצמו, וידע שסופו קרוב. באחת משיחותינו לפני כמה חודשים הוא אמר לי זאת בגלוי, ובשלווה החיצונית שהיתה כל כך אופיינית לו. הוא ביקש (ממי?), אך דבר אחד, שייחסכו ממנו יסורי הגוף והנפש ושיינתן לו להחזיר את נשמתו (לאלוהים?) בשקט וברגיעה.

ממיטת חוליו, ממנה לא קם יותר, שוחחנו פעמים אחדות בטלפון, כשהוא צלול דעת. ועירני כתמיד, אך גם מלא מרירות על חברים שניתקו מגע, דווקא בעת צרה ומצוקה. יותר משעסק בעצמו ובמחלתו, הוא התעניין לדעת מה המצב אצלי, ומה המצב בהסתדרות וגם על ענייני המפלגה לא דילג, כשהוא מנסה לעודד את אחד המהלכים שעליו שוחחנו ושעליו לא אספר כאן. בשיחתנו האחרונה, ימים אחדים לפני מותו, הארכנו לדבר, כשאני מנסה לתהות כאורח די אווילי על סיבת החום הממושך שאינו מרפה ממנו. הבנתי ממנו, שמדובר בווירוס בלתי מזוהה, אך עקשן וניבזי, שמערכת הנוגדנים המוחלשת בגופו כבר אינה מסוגלת לעמוד מולו ולהדבירו. זו היתה הערכה פסימית למדי, אך היא נאמרה בשקט ובאופן ענייני. אף על פי כן סיכמנו לפי הצעתי, שעליו להבריא מהר ושעלינו להיפגש בעוד שבוע לשיחה ארוכה וממצה, כפי שהיינו רגילים לעשות לעיתים קרובות. בדיבור החברמני הזה נסיתי לעודדו ולנסוך בלבו תקווה, והוא בטוב־לבו ובאצילות נפשו לא רצה לגרום לי צער ועגמת־נפש.

במקום פגישה עם יוסוף ח'מיס, ידידי היקר, קיבלתי טלפון מביתו המודיע לי על פטירתו, ועל מועד ההלוויה למחרת. בטרם הספיק חתנו של ח'מיס לבשר את הבשורה האיומה, אני עוד שואל מתוך הרגל של שנים — מי זה מדבר? ח'מיס מדבר? מסתבר שלא. עם ח'מיס לא אדבר יותר. לא אראה יותר את פניו הגלויות, הנבונות והרגועות, ולא נוכל יותר לשוחח כידידים קרובים אותן שיחות ממושכות, חושפניות ואינטימיות, נעדרות מישקעים והעמדות פנים, שמהן יצאתי תמיד מעודד יותר ורגוע יותר. בשבילי זו היתה מכה קשה. משהו כאילו נעקר מגוף חיי שלא ישוב עוד.

לא הכרתי היטב את יוסוף ח'מיס מתקופת פעילותו בכנסת. היכרות עמוקה יותר עם ח'מיס עשיתי בעת כהונתי כמזכיר מרכז מפ"ם. אז נהיינו לידידים, וידידות זו הלכה והעמיקה, בעת פעילותנו המשותפת בוועדה המרכזת של ההסתדרות. זו היתה ידידות פשוטה, ללא כל חציצה, ללא חשבון וללא תנאי. היא היתה קרובה ועמוקה יותר מכל הידידויות שידעתי עם חברי היהודים בוועד"פ של ההסתדרות.

ח'מיס היה פאטריוט ערבי גדול, וכפאטריוט ערבי אמיתי הוא הבין, שדרך אחוות העמים היא הדרך היחידה בה יתכן קיום בצוותא, בשלום ובכבוד של שני העמים שהגורל זימנם יחד. כל דרך אחרת, דרך העימותים והשנאה תמיט רק אסונות וחורבן, וקודם כל לערביי־ישראל. הכרה עמוקה זו הפכה אצל ח'מיס לדרך חיים ולקודקס של התנהגות יומיומית. מה שעורר לא פעם חשדנות וצרות עין אצל מיליטנטים וקיצונים שונים. אצל ח'מיס אחוות עמים לא היתה משימה חד־צדדית, אלא משימה משותפת, ששני הצדדים צריכים לשאת בה, ולתרום לה כל אחד בתחומו ולפי יכולתו, ורק כך תוכל להגיע לידי הגשמה בחיים.

ח'מיס נרתע מעמדות קיצוניות הרווחות כל כך בציבורנו, וראה בהן אלמנט מזיק והרסני. הוא השכיל להשקיף על האירועים ועל ההתפתחויות בעין ריאליסטית ומפוכחת, ולנתחם בצורה שכלתנית וקרה. בדרך שמעולם לא נתן לרגשותיו להשתלט על שכלו. הוא דבק כל הדרך באופן עקבי בהשקפותיו המאוזנות, וסלד מפוליטיקה זולה, קנוניות, התחנחנויות לדעת הקהל ואופורטוניזם פוליטי, גם אם צריך היה לשלם עבור כך מחיר כבד של פופולריות, בקרב חוגים מסוימים.

המאוזנות הפוליטית של יוסוף ח'מיס, שנבעה מזהותו ערבי גאה נטול תסביכים ורגשי תסכול, היא שהרסה מחיצות וחיבבה אותו על הרבים, והביאה לו הערכה וכבוד אצל קרובים ורחוקים, בציבור היהודי ובציבור הערבי גם יחד. בשליחויות מדיניות בחו"ל, בהן השתתף לעיתים קרובות בשם ההסתדרות, הוא הפך לשגרירה של ישראל העובדת, הנאורה ושוחרת השלום, והביא כבוד למדינת ישראל ולהסתדרות. הסתלקותו של יוסוף ח'מיס היא אבידה גדולה לרעייתו האהובה והמסורה ולכל בני המשפחה, למפ"ם ולציבור הערבי בישראל. שמו ינון בקרב לוחמי החופש, השלום ואחוות העמים בישראל, חבל על דאבדין ולא משתכחין.

חשבון־הנפש המבולבל

מאת משה ציזיק

„על־המשמר" נטל יוזמה לסמי־יום־עיון, על מנת לעשות חשבון נפש בתנועה הקיבוצית. לשם כך הוזמנו אנשים בעלי מעמד — מזכירים בהווה ובעבר ואנשי הגות ומחשבה — לברר את סיבות המשבר החברתי־רעיוני, במהלך הרב־שיח נדונו שלוש סוגיות.

א. סיבות למשבר הכלכלי. יש שסברו כי סיבות המשבר נעוצות בנטל שלקח על עצמו הקיבוץ והתנועה הקיבוצית, להמשיך במפעל ההתיישבותי בהיעדר תקציבים מהחוץ. סבר אחר המתווכחים, כי שורש הבעיה נעוץ בהיעדר מגמת הצמיחה של המשק הקיבוצי. המתווכחים עם עמדה זו טענו, כי התנועה הקיבוצית השקיעה הון עתק בפיתוח המשקי, אולם מדיניות הממשלה בנושא הריבית גזרה היעדר רנטאביליות על מפעלים לא מעטים.

אופטימיסטים טענו, כי אפילו בתנאים הנוכחיים יש בכוחה של התנועה הקיבוצית להשתחרר תוך שנים מעטות מעול החובות, וגמישות המשק הקיבוצי תאפשר לעשות זאת למרות משבר התעשיה (שהוא כללי) ולמרות הקשיים בהם נמצאים ענפים אחרים בחקלאות.

לא היו חילוקי־דעות לגבי השגיאות שנעשו בתחום הניהול, ובמיוחד הפאשלות הקשורות בבורסה, והקשר עם גורמי חוץ, שגרמו לא רק להפסד כספי כי אם בעיקר להפסד מוסרי. יש מי שראה בכך תוצאה של קונצפציה, „כי אפשר להרוויח ממקורות אחרים פרט לעבודה", אלה רעיונות שמנסרים בתוך הקיבוצים". אך לעומת תפיסה זאת סברו משתתפי הרב־שיח כי החברה הקיבוצית חיה על העבודה, ומחשבות החורגות מקונצפציה זאת הן בשוליים.

ב. הנושא השני נגע במשבר הרעיוני בו נמצאת התנועה הקיבוצית. השאלה היתה, האם השיטה הקיבוצית באה עד משבר, או אשמים בכך התנאים. דומני כי רוב הדוברים לא ערערו על השיטה, המבוססת על עבודה הדדית של החברה כלפי היחיד, עבודה ללא תגמולים וללא תמריצים חומריים, שיוויון ושיתוף תוך חתירה מתמדת לצדק, מודעות לצרכים של הפרט, ואיזון נכון בין צרכי היחיד והחברה. גם נאמר כי פה ושם יש לעתים הפרה של אחד העקרונות, ואין טעם להכחיש, כי בשולי המחנה נשמעים גם קולות להצמיד את העבודה לתגמולים. אולם השיטה הקיבוצית המקורית עמדה בנסיון. היא לא היתה שגויה!

הרגשת המשבר נובעת, לפי משתתפי הרב־שיח, מהצלחות מסחררות, שעיוותו לעתים את הפרופורציה בין העכשיו והצפוי מחר. כלומר, הקשיים הכלכליים לא מצאו דרכי התנהגות של החברה הקיבוצית בהתאם. נוצר מצב של הלם, חניכי חברת השפע לא השכילו להסתגל למצב החדש. מכאן שיש צורך להעזיק את הקיבוץ על־מנת שינהג בהתאם. במצב זה, חל ערעור מסוים של הערכים הבסיסיים, וחינוך וההסברה כלפי פנים וכלפי חוץ לא הצליחו לרענן את הגישה המקורית הבסיסית. היתה הערכה משותפת כי המצב מחייב העדפה ערכית על פני הישגים חומריים. מבחינה זאת ישנה הרגשה, כי בתנועה הקיבוצית איבדנו גובה, ויש צורך לעלות שוב לאותה הרמה שאנחנו מייצגים.

ג. מכאן הסתמנה הגישה הקובעת את הניגוד ההולך וגובר בין התנועה הקיבוצית לבין החברה הישראלית, משום הניגוד הערכי המעמיק בין שתי צורות חיים אלה: יש וסברה, כי אם התנועה הקיבוצית לא תתייצב ראשונה במערכה לשינוי פני החברה, היא לא תוכל לשמור על עצמה. איש לא התעלם מהקושי הקיים והנוצר, אבל יש בכוחה של התנועה הקיבוצית לקיים את עצמה גם אם לא יחול שינוי מיידי של פני החברה, בתנאי שהקיבוץ ידאג לחידוש רעיוני מתמיד, שהוא ידע להתגונן בפני תהירות העולם החיצוני לתוכו. קיים הצורך בחידוש ההסכמה על יעודו ומהותו של הקיבוץ בתנאים ובמצבה של המדינה והחברה הישראלית, אשר אינה רואה את הקיבוץ בסולם עדיפות, כפי שהוא היה בתקופת היישוב ובראשיתה של המדינה. יש והרחיקו לכת עד כדי הערכה, כי התנועה הקיבוצית תהיה בעתיד במציאות של משטר אדיש ואפילו עוין.

לעומת הערכות אלה היתה הסתייגות מטיפוח מבוכה, דבר שנעשה הרבה על־ידי גורמי חוץ, ויש לו הדים גם מבפנים. לעומת הטענה, כי האינטליגנציה בישראל אינה יונקת אמונה מהקיבוץ המתלבט בקשיים והעושה שגיאות חמורות — טענו משתתפי הרב־שיח, כי אינטליגנציה זאת רואה בקיבוץ את המצפון הבלתי שקט של עצמה וכי המבוכה הקיימת במידה מסוימת בקיבוץ היא יותר השתקפות של המבוכה הקיימת בחברה הישראלית ובאינטליגנציה, אשר חל בה שינוי בכיוון של פחות סוציאליזם, פחות שיוויון ושיתוף. עד לטיפוח השקפה ליבראלית שמרנית, המעלה את היחיד הנעזר אחריות חברתית. גישה זאת אינה סובלת קיום צורות חיים שיתופיות כגון הקיבוץ, ועל כן היא משרדת כל הזמן על כשלון התנועה הקיבוצית, ואינה מצביעה על עיוותים וכישלון שלה.

לא התכוונתי לתמצת את מהלך הרב־שיח על מנת להקל על אלה שלא עיינו בו כפי שצריך, ואולי לא הספיקו או לא רצו כלל לקרוא בו. המניע שלי לסקירה זאת הוא בשוליים. א. על־המשמר הכתיר את הרב־שיח באותיות ענק „המסר המבולבל" ובאותיות יותר קטנות „משבר הסוציאליזם הקיבוצי". ב. מהלכו של הרב־שיח, לדעתי, לא רק שלא הצדיק את הכותרת, אלא היתה כאן התעלמות מרשעת משתי עובדות גם נוכח אריאלה סימני משבר רעיוני בקיבוץ, חייתו מגשים יותר מסוציאליזם. הוא למעשה על פי המסגנה הבסיסי שלו מייצג חברה קומוניסטית, הר"ן כשלעצמו לא נתן שום הצדקה לקבוע שהמשתתפים ברב־שיח ליצגו מסר מבולבל. אלו כדבריהם של אלה שנטלו בו חלק — אלי זמיר, הני זמורי, אבישי גרוסמן, חיים אורן (ג'ומס) נתנזון ד"ר, אין שום הוכחה לכך שהמסר שלהם, לפי דעת מנחה הרב־שיח ועורך העתון (ישראל זמיר וסבר פלוצקר) הוא מסר מבולבל ואנשים אלה, ששייכים לדור המשך בהנהגת התנועה הקיבוצית, הם בבילבול אובד דרך ומבולבלים. אין שום הוכחה בדבריהם שאכן כך, ועל כן הוכח על עורכי הרב־שיח להקהות משום מה הכתירו אותו בכותרת מטעה.

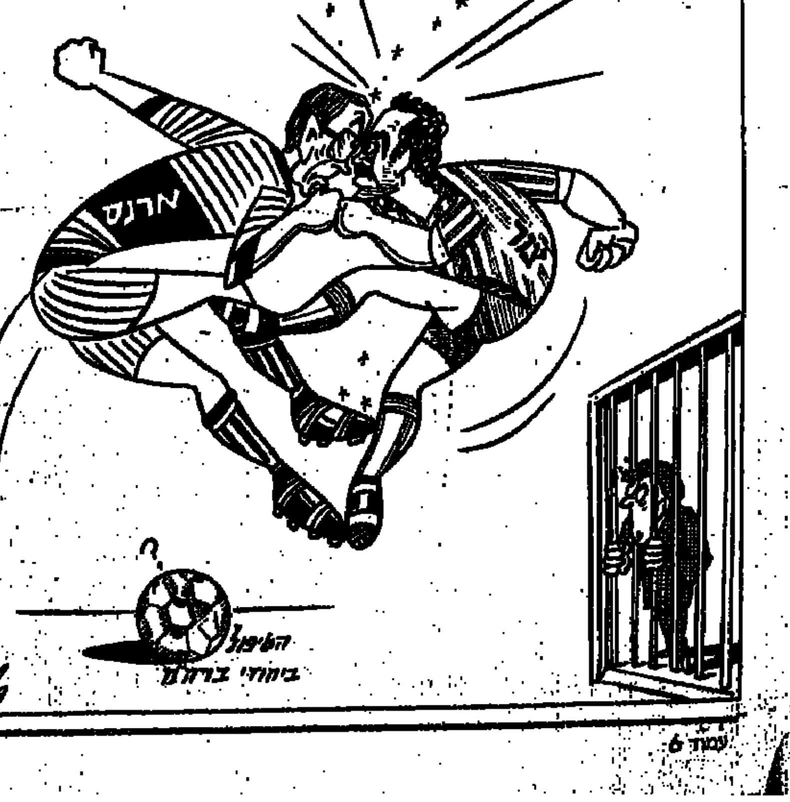

חברה חדשה
מאת גדי יציב

תורה חברתית כתובה בפטיש הממלכתיות

גם אני נפגשתי פעם עם בן־גוריון. זה היה בתקופה שבה היה בשיא כוחו. מסיבה זו גם אני מצטרף בזה בשמחה לפטנים הרבים שמנסים לומר משהו על תרומת בן־גוריון לחברה הישראלית. על יסוד חווית המפגש האישי איתו. לא צריך להגזים כמובן, לא התיידדנו יחד, הוא ואני, באיזה חדר. אבל בכל זאת הדבר היה בשנת 1955, בעת פרישתו הראשונה לשדה בוקר. בן־גוריון זימן אליו משלחת בת 6 תלמידים מבתי הספר התיכוניים בארץ (שניים מהריאלי בחיפה, שניים מגימנסיה הרצליה בתל אביב, ושניים מתיכון על יד האוניברסיטה העברית בירושלים, שם למדתי). הגענו אליו לשדה־בוקר ביום קיץ, יחד עם מנכ"ל משרד החינוך ושלושה מנהלי בתי הספר שלנו. אני זוכר את מנהיג האומה מחכה לנו בשער הצריף, בתוך ענן אבק לבן, לבוש בגדי חאקי שנראו לי אז גדולים ממידותיו.

בן גוריון קיבל אותנו בחדר אורחים צר־ידות, פולה אשתו הגישה פירות ומשקה, ואנחנו התבקשנו ראשית דבר להזדהות בפניו. הוא שלף פנקס קטן ורשם בקפידה את שמות כולנו, ועוד הוסיף לשאול פרטים שונים — מה שם אמא, מה שם אבא, איזה מקצוע אוהב ללמוד, איזו דמות במקרא חביבה עלינו, האם שמענו על אחד ששמו שפינוזה, וכו'. לאחר מספר שאלות חימום כאלה פתח בן גוריון בדרשה של כשעה. הנושא המרכזי היה, מכיוון שנהיה מדינה של ממש עלינו להבין את טיבה של הממלכתיות: ביטול כל המסגרות הבדלניות שאיפיינו את החברה שלנו בתקופת היישוב ויצירת מסגרות אחידות ומשותפות תחתן. כמסקנה מן הניתוח הזה הוא הציג לפנינו את ההצעה שלשמה נקראנו אליו: בקרוב מאוד יבוטלו כל תנועות הנוער הסקטוריאליות הכיתתיות, ותקום תנועת הנוער הממלכתית של ישראל.

„את כל הדברים הטובים שיש לכם בתנועות הנוער שלכם תוכלו עכשיו לתרום לכל חבריכם, בלי הבדל השקפה ודיעה". כשסיים בן גוריון לדבר נפלה שתיקה בחדר. והשתיקה הזאת נמשכה כמה דקות גם לאחר שהספיק בנו בן גוריון להגיב. אחד המנהלים ניסה לומר משהו — אבל בן גוריון היסה אותו בהינף יד: „אני רוצה שהתלמידים ידברו — לא המורים". עד היום אין לי מושג מה קרה לי לאחר שאמר בן גוריון את הדברים האלה — ואני רק זוכר שהתחלתי לדבר מייד, בלי לבקש רשות, ובמשך כעשר דקות נשאתי את הנאום של חיי על הציונות־הסוציאליסטית, על דגל הלאום ודגל המעמד, ועל חשיבות המסגרת המתכנת לעקרונות ברורים — וכל כיוצא באלה. לעולם לא אשא עוד נאום כזה — גם מפני שלעולם כבר לא אהיה בן שש עשרה, וגם מפני שכנראה שוב לא יהיה לי קהל בעל שיעור קומה כזה. למען האמת, במשך כל השנים מאז, אני עוצר בי לפעמים כדי לבדוק ולבחון את עצמי שמא עד היום אני נושא עדיין את הנאום המסוים ההוא — בכוח התאוצה ושיגרת המחשבה. בן־גוריון מכל מקום, הגיב על הנאום הזה, כמו גם על דברי כל חברי שדיברו אחרי, בצורה מוזרה. הוא רשם כל מלה בפנקס קטן, קשה לדעת, בשעתו חשבנו שהוא מתעתע בנו ודורש דברים אחרים. שמנהיג האומה ישב וירשום לו דברים שאומרים תלמידים בבית ספר תיכון? שנים לאחר מכן, כשהכרתי כל מיני חוקרי בן גוריון ומקורבי בן גוריון נאמר לי, שזה היה מנהגו גם לגבי ילדי הגן בשדה בוקר — ועד היום אני מחכה שחוקר כל זה יגיע לניירות ההם, מן הפגישה הזאת, ואני סקרן לדעת מה רשם שם אז אולי סתם צייר פו צופים? אולי ניצל את זמן הנאומים הנלהבים שלנו לתרגילים בסנסקריט או בספרדית עתיקה?

התוכנית הגדולה

בדרך חזרה לירושלים פרשו לפנינו המנהלים את התוכנית הגדולה: בעוד כשבועיים תערך פגישה בין בן גוריון לבין כל תלמידי כיתות י"א וי"ב בארץ. הזקן ישא נאום נלהב על משימות הנוער בשעה זו — ובסוף הנאום הוא יקרא לפרוק של כל תנועות הנוער הקיימות, ולהקמת תנועת הנוער הממלכתית. אנחנו התבקשנו לסייע לאחדה הספונטנית שתפרוץ שם.

הכנס המיועד, אכן התקיים לאחר כשבועיים־שלושה, כל תלמידי השביעיות והשמיניות בישראל זומנו למגרש גדול בשיח־מוניס (במקום שבנויה היום האוניברסיטה של ת"א), [illegible] גוריון נשא [illegible] הנאום המתוכנן. זה היה [illegible] הגדולים ביותר. אני זוכר [illegible] המשפטים הראשונים. [illegible] היא בידיכם: בין משיחיות [illegible] שליחות לבין קריירה" [illegible]

במושגים הללו העיד על הניתוק שחל כבר אז בין בן־גוריון לבין הנוער. „עגל הזהב" ו„משיחיות" היו מושגים חסרי מובן לגבי רובנו, למושג „שליחות" נוספה אז הוראה שלילית וה„קריירה" שוב לא היתה מלת־תנאי.

הקהל העצום שהובא למקום מכל רחבי הארץ — פשוט הפסיק להקשיב. תלמידים הלכו מקצה המגרש אל קצהו, והמפגש נוצל לקשירת היכרויות בינעירוניות. לבושתי עלי להודות שלעומת הסיסמאות שקרא מנהיג האומה מעל הדוכן, הרחק־הרחק מאיתנו, היתה הסיסמא הפופולרית ביותר בקרב הבנים של הכיתה שלנו „חברה, הולכים לראות את התתיכות התל־אביביות של תיכון־חדש" — ולשם גם, אבוי, הלכנו. כל המבצע הגדול וטעון התקוות הזה התמוטט וקרס כמגדל קלפים, והסתיים כפיאסקו אחד גדול, וכנראה מן הסיבה הזאת הוא גם נשכח מלב, פחות או יותר.

אף על פי כן, היום אנחנו יודעים, שכל המבצע הכושל הזה לא היה אלא חוליה אחת במערכה רחבת־היקף שעיצבה מחדש את החברה הישראלית, ואשר עד היום אנחנו אוכלים מפירותיה. בשנת בן־גוריון זו, חשוב לחזור ולציין את עיקריה של המערכה ההיא — גם כדי לדעת כיצד להתנער היום מתוצאותיה.

כדי להבין את השפעתו של בן גוריון על החברה הישראלית של היום צריך, ראשית דבר, לציין את העובדה החשובה שלראש הממשלה הראשון של ישראל לא היתה למעשה תורה סדורה על אופיה הרצוי של החברה שתקום כאן. מבחינה זו היה בן גוריון חריג הן ביחס למרבית חבריו להנהגה, והן ביחס למנהיגים אחרים של מפלגות סוציאל־דמוקרטיות וסוציאליסטיות בעולם. צריך להבין את כוונת הדברים, בן גוריון היה ללא ספק איש מוסר מובהק, ורודף צדק אמיתי. הרבה דברים היו נראים כאן טוב יותר אילו ממשיכיו היו קנאים כמוהו למידת האמת היושר והצדק ביחסים חברתיים. והלוואי שהיו מקפידים כמוהו על רמתם המוסרית של האנשים המשרתים את האומה במערכותיה השונות. בן־גוריון היה גם סוציאליסט אמוציונלי, במובן זה, שעיקרי היסוד של שיוויון, חרות האדם, צדק חברתי וכיוצא באלה, היו סיסמאות שהוא קיבל אותן בכוונה עמוקה. הוא היה בולשביק קיצוני בתפיסותיו הארגוניות־הצנטרליסטיות. כל זה הספיק לו בהחלט כדי להיות מנהיגה של תנועת העבודה. אף על פי כן, הוא מעולם לא נתן את דעתו — לפחות כפי שבא הדבר לידי ביטוי — למהותם ולטיבם הרצוי של המוסדות, הארגונים והחוקים שעשויים להרבות צדק חברתי, על־ידי הסדרת היחסים החברתיים והכלכליים בין אזרחי המדינה — ובינם לבין ממשלתם.

אוסף מליצות

תורה חברתית סדורה איננה מותרות שמנהיג לאומי רשאי להרשות לעצמו לוותר עליה — אבל העדרה חמור פי שבעה, ובעל השלכות מסוכנות ממש, כאשר הדברים אמורים ביורשיו של המנהיג או בחסידיו. העדר תורה חברתית סדורה גרם לכך שבן־גוריון יתייחס אל המציאות החברתית המתהווה בארץ בעזרת סידרה של מליצות מקראיות ואחרות — כגון „חזון הנביאים", „עם סגולה", „אור לגויים", „משיחיות בימינו", „נגד עגל הזהב", וכל כיוצא באלה. אין לי ספק שלגבי בן גוריון היתה משמעות מחייבת לכל אחת מן המליצות הללו. לעומת זה, כאשר זה כל מה שהוא יכול להוריש לבאים אחריו, כהנחיה לסוג החברה שצריכה לקום כאן — הופך כל מיצבור המליצות הללו לחסר משמעות וחסר הוראה. אלה הם ביטויים ממורשת ישראל שנותקו ונקרעו מהקשרם המסורתי וההסטורי — והיום אין הם מחייבים דבר, ואין הם מונעים דבר — וכל אדם, וכל זרם מחשבתי וכל תנועה פוליטית יכולים לעשות בהם כרצונם. אם אין אתה מתייחס למושגים הללו כאל מקור השראה, אלא כאל הנחיות למדיניות חברתית — אתה רשאי לומר שאתה מגשים אותם, גם כשאתה ב„גוש אמונים" וגם כשאתה ב„שומר הצעיר", גם כשאתה סוציאליסט אבל גם כשאתה פשיסט, מטעם זה אני מעדיף להתייחס למורשת החברתית של בן גוריון, אם אכן יש דבר כזה, על פי מעשיו של בן גוריון ולא על פי ההלכה שבדבריו. בפועל, במעשים, עמד בן גוריון בראש אחד המפעלים הסוציאליסטיים המפוארים ביותר בעולם. לא זו בלבד שהיה המזכיר הכללי הראשון של ההסתדרות, אלא הוא היה ראש בוניה של ארץ ישראל העובדת, והאדריכל הראשי של הישגיה — וגם, מה חבל, והראשון שהגה את פירוקה, וכמעט גרם לחורבנה. הפיאסקו ההוא בשיח' מוניס שתואר לעיל היה רק אחד הגילויים החיצוניים לכך.

התנועה עשתה את שלה...

אפשר לשחזר את נקודת המוצא לשיקולי בן גוריון לגבי גורלה של תנועת העבודה בארץ על ידי בחינת יחסו ועמדותיו כלפי מושג הריבונות, או העצמאות המדינית. „הריבונות" היא בעצם מושג המודד את מידת הכוח המצוי בידי אדם או קולקטיב, המאפשרת לו להיות אדון לגורלו. אין כמובן אדם ואין קולקטיב שהם אדונים מוחלטים ומלאים על גורלם — אבל „הריבונות" מסמנת מידה רבה מאוד של כוח בהקשר זה. השגת הריבונות אין פירושה, לפיכך, השגת מטרה אחרת כלשהי — מלבד השגת מידה רבה מאוד של כוח, והיא, מידת הכוח הנוספת, המאפשרת מכאן ואילך להשיג ביתר קלות, או ביותר סיכויים, גם מטרות רבות אחרות.

זו גם היתה נקודת המוצא העקרונית והאסטרטגית של תנועת העבודה בארץ. כל המבנה המורכב והמפואר של ארץ ישראל העובדת — על מערכותיה התרבותיות, הכלכליות, הפוליטיות והמקצועיות — נועדו מלכתחילה לעצב כאן חברה חדשה על פי החזון הציוני הסוציאליסטי המיוחד במינו. הקמת המדינה והשגת הריבונות, לא היתה חשובה רק כשלעצמה, אלא היא היתה בעלת חשיבות כאות וסימן למידה נוספת של כוח — על מנת להגשים את כל המטרות שלשמן נוצר הכוח הזה מלכתחילה. לא זו היתה עמדתו של בן גוריון, לגביו, היתה השגת הריבונות המדינית שינוי מהותי שמבטל את חשיבות המבנה הקודם של ארץ ישראל העובדת. על פי דעתו, ארץ ישראל העובדת לא קמה כדי שתסתייע על ידי הכוח שנוסף לה עם קום המדינה, ותשגשג ותפרח עכשיו יותר, ותיצור תוכן ערכי ותרבותי במסגרות המדינה — אלא ארץ ישראל העובדת קמה כדי שתסייע למדינה לקום, ואחר כך תתבטל כמיותרת וכמפריעה. פרוק כל מסגרותיה המיוחדות של ארץ ישראל העובדת, וביחוד פירוק זרם העובדים בחינוך, וגם הנסיון הכושל לפרק את תנועות הנוער שתואר לעיל, היו ביטוי לתפיסה עקרונית זו.

להרוס מחיצות ולהקים מעמדות

לא היה זקוק למסגרות ולארגונים הללו משום שלא היו לו מטרות [illegible]

[illegible]

רשות הקורא

הנייר סובל הכל

הנייר סובל הכל, אולם איך אתם, שהשנאה ודאי עמוק בלבבכם, סובלים שייכתב: „דיוקנו של רוכל שואה", בראש רשימה קיטשית וארסית? אולי תינחמו בכך שעיתון „הארץ" הקדים אתכם ואירח את העיתונאי האקסטראווגנטי. וכך הוא כתב: „בושה" — בעבור איזה מעשה שלום זכה אלי ויזל בפרס נובל לשלום, המקסימום, הוא אונן על השואה וגרף הון. נ"ב. דיוקנו של רוכל שואה כנושא פרס נובל לשלום / יגאל תומרקין.

לפני שנים מספר, כמרצה־אורח בקיבוצי עין השופט, ביקר את הקיבוץ וערביו וכינה את אבא קובנר „רוכל השואה": אולם אז, בקיבוצי, התכבד יגאל תומרקין בתגובה נזעמת של הנוכחים.

ובכן זהו האיש ושיטותיו, ואתם ממשיכים לארח אותו ובכך פוגעים ברגשות רבים מהקוראים.

זלמן ליבנה, עין השופט

סוד או מחדל?

אין לי טענות לטלוויזיה הישראלית על אשר לא הקדישה תוכנית לציון העלייה על הקרקע של 11 הנקודות בנגב הצפוני, במוצאי יום הכיפורים לפני 40 שנה — הרי לא מזמן הקדישה הטלוויזיה תוכניות למלאת ח"י שנים לגוש עציון, עשור להתיישבות ביהודה ושומרון ו־25 שנה לשלעבים והישיבה שם. אז כמה תוכניות אפשר כבר להקדיש לנושאים שוליים כאלה?

אבל קשה לי להבין את „על המשמר", שהתעלם ממאורע זה ולא הקדיש לו ולו גם משפט אחד. האם עליית 11 הנקודות בנגב היא באמת מבצע כה שולי ולא ראוי לציון, או שיש כאן משהו שאינו ידוע לנו. האם זה סוד או מחדל?

אליעזר ברושי, גל און

הערת המערכת:
„על המשמר" ומוספו „חדף הירוק" הוציאו מוסף מיוחד לכבוד 11 היישובים בנגב.

עשרה קיבוצים „רומניים"

בעקבות הדברים שפירסמנו עד כה החל להגיע חומר הקשור למיפקד של מי שפעלו אי־פעם ב„השומר הצעיר", „בני עבודה" ומפלגת „משמר" ברומניה, ואנו מקווים שקצב הגעת החומר יגבר. אם החברים יכירו בכך שמדובר במפעל רציני וחשוב הדרוש מאמץ רב.

הנתונים חייבים לכלול: שם משפחה, שם פרטי וגם השם או הכינוי על פיו החבר היה ידוע בתנועה, התקופה בה פעל, התפקידים שמילא וכמובן המקום או המקומות בהם היה פעיל.

אנו פונים לכל החברים שברשותם תצלומים רלוואנטיים מהתנועה, מסמכים, חוברות, כתבי־עת, מאמרים, יומנים, תעודות, עדויות, שירונים וכו', שיפנו לאברהם בראל (בומי) קיבוץ ברקאי, ד.נ. מנשה 37860. לפי דרישה, החומר יצולם ויוחזר לבעליו.

לקראת הכנת החומר התיעודי לכתיבת הספר תולדות השומר הצעיר ברומניה, אנו מחפשים חומר הנוגע למחתרת השומרית בטרנסניסטריה, חברים שפעלו שם, או היודעים על קבוצות כאלה, מתבקשים לפנות לאפרים אפיר בקיבוץ שובל, ד.נ. הנגב 85320, המרכז את מערכת הספר.

עם הצעדים הראשונים של חיפוש ואיסוף החומר הנוגע ליוצאי רומניה בקיבוצי השומר הצעיר, גילינו נתונים מעניינים ומפתיעים ביותר. מתברר, שבכלל 74 קיבוצי הקיבוץ הארצי אשר יצאו להתיישבות עד שנת 1936 נמצאו וישנם יוצאי רומניה המהווים אחוז רציני מאד בקרב אוכלוסיית הקבה"א. הקיבוצים שנוסדו על־ידי שומרים יוצאי רומניה הם — לפי גודל האוכלוסיה ה„רומנית" בקיבוצים — מעברות, שמיר, דליה, שער העמקים, עברון, רשפים, מגן, שריד, רוחמה וברקאי.

הוועד לחקר תולדות השוה"צ ברומניה

מה עם הנרות של כפר מנחם?

הגיע לידי יומן כיס של הקיבוץ הארצי, ואין ספק שישנם מספר שינויים הראויים לציון. ראשית, צורה יותר נאה. רשימת הקיבוצים ומספרי הטלפונים — ניתנים לקריאה יותר מקום לרישום טלפונים.

הגדילו לעשות בפירסום לוח זמני הדלקת הנרות בערב שבת ובמוצאי שבת לשנת תשמ"ז (חזרה בתשובה?) אך דא עקא, פורסמו הזמנים רק לירושלים, תל־אביב וחיפה. כך, למשל, נשות כפר־מנחם לא ידעו מה הזמן להדלקת הנרות בערב שבת.

היות והמרחק מכפר־מנחם לירושלים ותל־אביב זהה, האם לא כדאי לחבא לפרסם זמנים מדוייקים לכל קיבוץ וקיבוץ?...

אברימל
כפר־מנחם

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון

זרקור על אגנס פולדש

שייכת לא שייכת

„הימנוס" — המחזה שזכה בפרס ראשון בפסטיבל עכו הוא עבודת־הבימוי הרצינית, הראשונה של אגנס פולדש. אם לשפוט על פי עבודה זו, אנחנו עוד נשמע עליה.

אגנס פולדש

מאת ציפי שוחט

את „הימנוס", אחת ההצגות המדוברות ביותר בפסטיבל עכו, ביימה במאית צעירה בשם אגנס פולדש. אגנס — היא פנים חדשות בנוף התיאטרון הישראלי, אבל אם לשפוט על פי עבודתה הנוכחית, אנחנו עוד נשמע עליה.

זוהי עבודת בימוי ראשונה רצינית שלה, למרות שהיא נולדה לתוך עולם התיאטרון — היא נושמת ועושה תיאטרון מאז ילדותה. נולדה ברומניה לפני 35 שנה לאם שכתבה מחזות, ולאב מבקר תיאטרון, אמנות ומוסיקה. כשעלתה לארץ, לפני 12 שנה, נרשמה לאוניברסיטה ואחרי גלגולים בין המגמות השונות מצאה עצמה לומדת את הדבר שבאמת עניין אותה: בימוי תיאטרון. היא זכתה לתשבחות על תרגילי בימוי שעשתה, ועתידה היה נראה מבטיח. ועם זאת מאז תיום לימודיה, בשנת 80, לא עבדה: „אני חלשה ביחסי ציבור. לא יודעת לדפוק על הדלתות הנכונות".

אז התבטלת כמעט שש שנים?

אגנס: „ביימתי בשקט בקיבוצים, והעיקר: עשיתי ילדה נהדרת בשם אביגיל, שהיא היום בת חמש וחצי".

לפסטיבל עכו היא הגיעה במקרה. שלחה טקסט על מחזה הונגרי אותו תרגמה. לא האמינה שיתקבל: „אמנם הכנתי את עצמי, בניתי קונספציה, אבל כשקיבלו — זו היתה הפתעת חיי".

„הימנוס" הוא מחזה על זוג פועלים קשיי יום, מוכר זכל שיכור, ואשתו הקטנה והכנועה. זוג עלוב המוצא את סיפוקו בשירת ההמנון של ארצו בחצות הליל. החזרה המתנגדרת לכך שולחת אליהם עזרה, שמרדדרת את חייהם עד לנפילה הסופית. זהו סיפור על האדם הקטן מול המערכת. מפגש בין שני מעגלי הגיון, שהעימות ביניהם הוא בלתי אפשרי. אגנס מצליחה ליצור אווירה של דחיסות ועליבות, מבלי להעיק יותר מדי על הקהל. האדם הקטן ומצבו האבסורדי נוכח המערכת הגדולה מקבל ממדים של אבסורדיות קיומית, החורגת מגבולות הונגריה אל מעבר לכל מקום וזמן. בתום ההצגה מסרבים רבים לעזוב את האולם. אחרים ניגשים ומודים לה בחום על החויה שהעניקה להם.

למה הבחירה של המחזה ההונגרי דווקא?

„הייתי בביקור בהונגריה, קניתי הרבה מחזות פולניים, צ'כיים, הונגריים — 12 שנה לא קראתי מחזאות מזרח אירופית. כשקראתי את „הימנוס", מייד נדלקתי על המחזה. הטקסט, שכתוב מנוכר ואבסורדי, גירה מייד את הדימיון שלי. גם אם לא היו מקבלים את המחזה לפסטיבל עכו, הייתי הולכת הפעם עם המחזה הלאה, ודופקת על דלתות".

למה לדעתך אוהבים את ההצגה?

„המחזה מדבר על תחושות ולא אידאות. הצלחתי ליצור תחושה של מחנק ומועקה, בלי ללחוץ יותר מדי. יש חוסר אונים ויש גם רגעים של חסד. אין עמדה חד משמעית לגבי שום דבר — אנשים אוהבים שנותנים להם לנשום. כל אחד משלים את המועקה האישית שלו ולא איכפת לו התירוץ".

האם חשבת על הקהל בשביימת?

„כל הזמן חשבתי על הקהל, כי רציתי להגיע אליו, מבלי לחנוק אותו וללמד אותו איך להרגיש. ההצלחה כאן באה בהפתעה, למרות שקיוויתי שההצגה תדבר אל הקהל".

תריסר שנים בארץ ועדיין הרגשה של חוסר שייכות — הרגשה שמנעה בעדה להעיז, להציע, לשלוף מרפקים. „המחזה הזה, בעצם, מדבר על חוסר שייכות ושייכות בעת ובעונה אחת. דרכו רציתי לתפוס שייכות לכאן. המחזה הזה, שכאילו אמור להרחיק, קירב אותי אליכם, משמע מוזר, נכון? התחלתי אפילו לראות אנאלוגיות בין שני העמים. איזהו יש מעין עצב בסיסי, ואיירות של הדמויות במחזה, שהולכות־לוקחות את הפקעלך ויוצאות, הזכירה לי את הנדודים של העם היהודי. במשך כל העשיה זמזמה אצלי מוסיקה גם מכאן וגם משם וכאשר הדמויות שרו את ההמנון ההונגרי — אני שמעתי המנון אחר".

מה הלאה?

אחרי ההצגה הזאת, יש לי הרגשה שצריך לעשות עוד כמה הצגות, ורק אחר כך להתחיל לדפוק על הדלתות".

לאחר בראיון עם אגנס פולדש — נודעו תוצאות התחרות, ההצגה „הימנוס" זכתה בפרס ראשון, יחד עם „הויות קמות במזרח", ונרכשה ע"י תיאטרון חיפה להצגה אחרי הפסטיבל.

אירוע

מפגש תל־חי 87'

המוזיאון הפתוח באתר תל־חי, ישוב וישמש חלל תצוגה רחב לעבודות פיסול בטבע. בהמשך למסורת אירועי תל־חי 80 ו־88, יתקיים המפגש הבינלאומי לאמנות בת זמננו, בספטמבר 87. יקחו בו חלק אמנים רבים, מתציתם מחו"ל.

אוצר הארוע — פלורן בקס, מנהל מוזיאון לאמנות בת־זמננו באנטוורפן' בלגיה ועורך חוברת אמנות ART FACTUM, שהה בארץ חודש ימים בקיץ ביקר בסדנאות אמנים, ויחזור לביקור נוסף בינואר 1987. הארוע ייערך בתמיכתה ובבירכתה של המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות במשרד החינוך, ובחסותה של המועצה האזורית גליל־עליון. ניתן להגיש בקשות להשתתפות בארוע, עד לינואר 87, מועד השיפוט הסופי. למכון לאמנויות תל־חי ד.נ. גליל־עליון. (טלפון - 069/43731).

קולנוע

צליידי השדים ברובע הסיני

„צרות גדולות בצ'יינה טאון" קולנוע דקל בת"א

„צרות גדולות בצ'יינה טאון" מרכיבים סינתטיים

מאת משה צימרמן ונירית בן יוסף

ג'ון קרפנטר, במאי הסרט, „צרות גדולות בצ'יינה טאון" אומר על סרטו החדש: „תמיד רציתי לעשות סרט קונג פו שיעסוק גם במיתולוגיה הסינית והמסורת שלה ויכיל משהו מהיכולת של הבידור האמריקני. התוצאה מאוד מורכבת ויש בה פניות רבות. אך למרות זאת היא ישירה ביותר, כמעט כמו סרטי הרפתקאות של שנות הארבעים. מה שבעצם אנו עושים, זה לקחת את הקהל מהמציאות היום יומית ולהכניסו לאט לאט לעולם הפנטזיה".

האמת בקשר לאמירה זאת תופסת כל עוד מדובר בכוונותיו של הבמאי. אלא שבעידן שפילברג ו„מסתרי התיבה האבודה" שלה, צריך סרט הרפתקאות הרבה יותר מן המרכיבים הסינתטיים משהו, שהכניס ג'ון קרפנטר לסרטו. בסרט עצמו אנו עוקבים אחרי סיפורו של ג'ק ברטון (קורט ראסל), נהג משאית שיוצא עם חברו הסיני לשדה התעופה לקבל את פני ארוסתו של החבר הסיני. בשדה התעופה נחטפת הסינית, והמרדף בעקבותיה מוביל את השניים לשורה של מקומות שאינם מופיעים על מפת התיירות של הרובע הסיני בסאן פרנציסקו. מחילות מהבילות תת קרקעיות, חדר הגיהנום ההפוך, משעול הרוחות, ומקומות מוזרים אחרים וגמצאים בשליטתו של המכשף הנצחי לו פן, המנסה זה אלפיים שנה לחזור להיות בשר ודם, ניסיון שמסכלים ברטון וידידיו הסינים.

ספר

כל אחד וארץ ישראל שלו

„שירים עד כאן" — עם נחום היימן ונתן יונתן

מאת יוסי ונונו

כבר 30 שנה ביחד, סיבה טובה לערב משותף. נחום היימן ונתן יונתן — מוסיקאי ומשורר. מלים ולחנים שהספר לקלאסיקה ועכשיו גם למופע.

היימן, הספיק להשאיר כאן לפני שנסע לחנים מהיפים במוסיקה הישראלית, ואחרי שחזר הבין שמשהו השתנה. בינתיים, לא בדיוק — אניטה וזאן, לא בטוח שהתקבל כמו שחשב שצריך לקבל מלחין מפורסם. ניסה ערב, ניסה מקומות אחרים, עובד עם צעירים וצריך לזכור לו את מאיר בנאי. מאז שחזר, נדמה שהוא עסוק כל הזמן בהעלאת ערבים של שירים שהוא בעצמו הלחין.

יונתן משורר — סמל לאיזו ארץ־ישראל שכבר אין, ואם יש תעזרו לי למצוא? אולי המשורר המולחן ביותר על־ידי קשת רחבה של מוסיקאים, ביניהם אפילו הרמתקה עם צביקה פיק (ווכדים).

יחד הם חוגגים 30 שנות עשייה משותפת. היימן, שעל במה ותיק, שוהה בלי בעיות. ואילו יונתן בפעם הראשונה על הבמה. מהוסס, מתרגש, נראה ומתנהג כמו משורר. הנגנים: רון דרייאן, איציק בכר, ודיבי־בר־בסט מבצעים את השירים הנבחרים מתוך כ־60 שירים שכתבו ביחד.

קשה עם הערב הזה. אפשר ליהנות ממנו כמו מערב נוסטלגיה, מהסוג המשובח אמנם, אבל נוסטלגיה. לא בדיוק הגדרה מחמיאה במיוחד מפני שמתהבדלים בין ערבי הנוסטלגיה הם במידת הוולגריות וכאן אין, יש השתדלות לפחות מצידו של יונתן שמדבר על שירה וקורא שירים, עושה רושם מבוכר. השאר בטחון, טחון, ייטחן אין מה לעשות נגר זה. לפעמים נמאס לשמוע את השירים גם אם העיבודים מחודשים בכל פעם. קה לעמוד מאחרי ההחלטה ש־30 שנות עבודה משותפות, דיוזי הפוריות ביותר, מצדיקות ערב, מקסימום מסיבה צנועה, פיס ישראל או משהו כזה. ציון והעלאה מחודש של תופה שכל לעיסה נוספת שלו רק מקלקלת את התיאבון של פעם, או מיותר. העניין הוא מה שטעם המוסיקה, המלים היו ראי למשהו אלטרנטיבה. היום זה לקהל של מבורים מראש. המוסיקה שמשתולבת בחוץ תמשיך באין מפריע, אין לה מתחרים רציניים, יותר משהיונו אנחנו כאן בצוותא נשיר את השירים שלנו ואתם שם בחוץ את שלכם, כל אחד וארץ־ישראל שלו.

הקהל מבוגר, או לפחות נראה כך. שוש הרושם שהקהל נהנה יש לערב פוטנציאל, היש קהל.

הצגת ילדים

חומר נפץ במינימרקט

הפיצוץ ברחוב אהל"ן — בתיאטרון לילדים ולנוער

הפיצוץ ברח' אהל"ן - דו־קיום יהודי־ערבי

מאת דוד אור

משפחה שבאה. סמיר מריאן עויד אילנה כץ וכתם נטשה. משפחה יהודית ערבית ברחוב אהל"ן —. רגאב יהודי. באש מנכה תומר נפץ במינימרקטו של השכונה נופל החשד מייד על האב. כותרות העיתונים זועקות, השכונה במרקחת והשכנים מרכלים. כל זאת במחזה של דניאלה כרמי, „הפיצוץ ברחוב אהל"ן", המבוסס על ספר בשם זה.

תמונות מרגשות כמו סדר פסח בלי האב הנאשם, המבלה בבית הכלא כעצור ללא משפט, התעלפותה של הילדה נטשה ואישפוזה, תמונות מבדחות וביקורתיות כמו ביקורה של העיתונאית המנסה לשכנע את נטשה והתמימה כמה אביה שונה מאב רגיל, מועברות בהצגה בשיטת הסרט־הנע. ההצגה כוללת תמונות קצרות, קולנועיות כמעט, העוברות בהרבה אוורי מציאות, שמצאו פתרון בימתי נאות, בתפאורת של טלי יצחקי.

במאית ההצגה היא הגית רכבי־ניקולובסקי, שהפכה כבר ל„קלאסה" בהצגות ילדים ונוער („שמוליק של זוהרה", „אליעזר בן יהודה"). זוהי גירסה חדשה של הצגה שהופקה כבר בשנה שעברה, במסגרת החוג לתיאטרון של אוניברסיטת ת"א. השחקנית הראשית נוגה־פז, שמגלמת את נטשה בחן ובטבעיות היא השחקנית היחידה שנותרה מהפקה האוניברסיטאית.

צוות השחקנים המעולה כולל את מיקי מרמור, ויקטור עטר, אביבה גר, אבי חדש, חיה פיק, יעל בכור, שלום כץ ועוד. את המוסיקה הקולנועית הלחין אלדד לידור והתאורה היא של חני ורדי.

בסוף ההצגה מתברר, שהפיצוץ נגרם בכלל על־ידי בלון גז ובסצינת השחרור של האב ממעצרו הקפקאי נזרקת אבן לתוך הבית. בדרך סיפורית מרתקת מטופלים נושאים כמו: דעות קדומות, חיים משותפים בין ערבים ליהודים והתפיסה של הערבי על־ידי הרחוב היהודי, ההצגה שייכת לנושא השנתי של תיאטרון הנוער והוא — סובלנות ודו־קיום.

האב שוחרר, החשד הוסר, אך האבן שנזרקה לתוך הבית מלמדת שהנושא עדיין לא פתור ויש צורך בהרבה הצגות למען שינוי הדעות הקדומות ביחסי יהודים־ערבים.

פרס ראש הממשלה לאריק שפירא

מאת דוד אור

[illegible]

בעריכת צביה בן־שלום

האקולוגיה וכלי הרכב

מספר כלי הרכב במדינה גדל לאין שיעור בעשור האחרון, ורק מעט מאוד נעשה בתחום האקולוגי של המכוניות. מרכיבי כלי הרכב שבדוקים הם פליטות הגאזים מהמפלט ובדיקת שלמות צנרת המפלט (כן התקבל חוק האוסר עישון בכלי רכב ציבורי, אך קשה לומר שחוק זה נאכף). לא נבדקים שאר המרכיבים שיש להם השפעה שלילית על הנהג, כגון: עצמת הרעש של המנוע, של המפלט, בידוד כלי הרכב וכד'. נושא זה טרם קיבל משקל נכבד גם במדינות המערב. אך הלקו החלו לתת דעתן על כך, מה גם שהיצרנים (בחלקם) והמתכננים של כלי הרכב נותנים דעתם על כך.

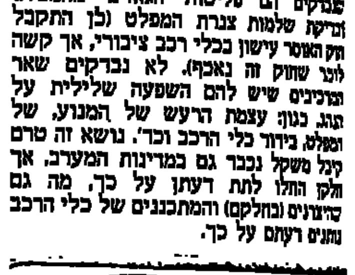

ידוע לכל שרכב המתוכנן עבור מדינה מסויימת לאו דווקא מתאים למדינה אחרת. מוטר, מרכיבים שונים, פרט למכאניים ונסיעתיים, אינם תואמים לכל. מכאן, שלתנאים החיצוניים יש השפעה על מערכות שונות ברכב. בארץ לא השכילו הממונים על הנושא להכתיב ליבואני הרכב, דרישות מציאותיות לתנאים בארץ, וכאשר עולה מרכיב זה או אחר, טוענים היבואנים על ייקור המכוניות.

הרכב פולט גאזים שונים הן בנסיעה והן בחניה. הגאזים הם: Co, Co_2 ו־O_3 הנפלטים כתוצאה משריפת הדלק וכן מהדלק עצמו, מקומות הפליטה הם: צינור הפליטה, מיכל הדלק, צינור המנוע (נשם) והקארבורטור ומסנן. הגאז המסוכן ביותר הוא ה־CO שהוא ללא צבע, ללא ריח וללא טעם. זהו גאז רעיל ביותר ומסוגל, בריכוזים נמוכים של חלקים למיליון (ח"מ), לגרום לתופעות הבאות:

● 30 ח"מ — כאבי ראש בחשיפה של 8 שעות;

● 100 ח"מ — כאבי ראש וחוסר עירנות בחשיפה של 5 שעות;

● 300 ח"מ — הקאות והתמוטטות בחשיפה של 5 שעות;

● 600 ח"מ — איבוד ההכרה בחשיפה של 4 שעות;

● 600 ח"מ ומעלה — ובחשיפה ממושכת יותר מ־4 שעות — מוות.

אלה השפעות על אדם בריא ובתנאים סביבתיים נוחים. ככל שהתנאים גרועים יותר, כגון טמפרטורה גבוהה, מצב בריאותי לקוי וכד', התופעות הללו אקטיביות בזמן חשיפה נמוך.

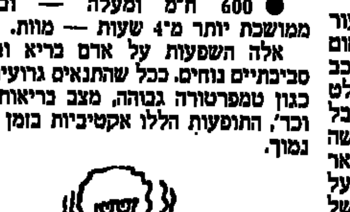

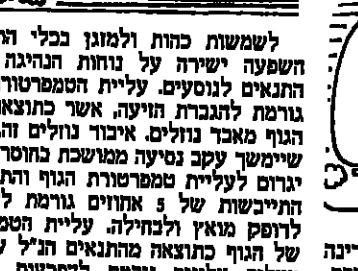

לשמשות כחות ולמזגן בכלי הרכב יש השפעה ישירה על נוחות הנהיגה ונוחות התנאים לנוסעים. עליית הטמפרטורה ברכב גורמת להגברת הזיעה, אשר כתוצאה ממנה הגוף מאבד נוזלים. איבוד נוזלים זה, במידה שיימשך עקב נסיעה ממושכת בחוסר שתייה, יגרום לעליית טמפרטורת הגוף והתייבשות. התייבשות של 5 אחוזים גורמת לעצבנות, לדופק מואץ ולבחילה. עליית הטמפרטורה של הגוף כתוצאה מהתנאים הנ"ל עד ל־38 מעלות צלזיוס גורמת להפרעות בתפקוד הפיזיולוגי והמוטורי של הגוף, וכן להארכת זמן הרפלקס/תגובה וירידה בהערכה נכונה של תנאי הנסיעה.

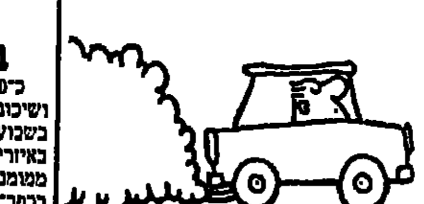

יש לציין כי בארץ עצמת הקרינה חזקה ביותר, בשל מיקומה ברוחב הגיאוגרפי העולמי, אשר בו עצמת הקרינה אף חזקה יותר מאשר בקו המשווה. לקרינה השפעה אף על הסינוור, ולשמשות הכהות השפעה דומיננטית למניעתו.

מיפתח החלונות הגדיל למעשה את שדה הראייה של הנהג — שלב חשוב בהתפתחות המכונית. אך מיפתח זה חושף את הנהג ונוסעיו לסביבה ולקרינה. אור וחום חודרים פנימה. רובם של כלי הרכב המגיעים לארץ שמשותיהם רגילות ואינן מונעות מהקרינה לחדור פנימה אל תוך המכונית ואף אינן מונעות סינור הנהג ונוסעיו.

גם למרכיבי המכונית השפעה על תנאי הנוסעים. מושבים פלאסטיים או מרופדים בכיסויים סינתטיים שאינם „נושמים" גורמים לתועה מוגברת. צירוף גורמים אלה עם עליית הטמפרטורה ברכב, החשיפה לקרינה חזקה וגאזים החודרים פנימה לחלל הרכב, מסוכנים ומגבירים את הסכנה של חוסר שליטה על המכונית. בכלי רכב רבים — מוניות, מכוניות פרטיות, מכוניות נוסעים־טרנזיט וכד' — ניתן למצוא מיכלי דלק בתא המטען. חמורה יותר מן הדליפה הקיימת כהם היא הסכנה, שבמקרה של תאונה המיכל עשוי להידלק ולהגדיל את סכנת התפשטות הדליקה ברכב.

מרכיבים נוספים ברכב, כגון כיסויים, שטיחים, תקרה וכד', אף להם השפעה בעת תאונה. מלבד הצורך שיהיו גמישים (למניעת פציעה בעת האירוע) — בעירתם מסוכנת, הן מבחינת התפשטות המהירה של האש וכן בשל פליטת גאזים רעילים, שעלולים לגרום למות בעת שריפתם.

פליטת חום המנוע לעבר תא הנוסעים, אף היא שלילית, וגורמת להתחממות חלל הרכב. לפליטה זו מלווה בדרך כלל אף עצמת רעש המנוע, חשיפה ממושכת לרעש בעצמה גבוהה גורמת לעצבנות ולחוסר עירנות. עצמת הרעש הגבוהה גם מונעת מהנהג חשיפה לסביבה ואף שמיעה של המכונית עצמה — כאשר רעש בלתי־שגרתי במכונית עלול להתריע על בעיה כלשהי.

איוורור לקוי ברכב, המתרחש בעיקר בחורף (כתוצאה מסגירת חלונות), גורם להתפשטותן של מחלות ויראליות — הצטננות, שפעת וכד'. הגדלת הצפיפות בעיקר בתחבורה הציבורית „תורמים" לצמצום האיוורור ולהגברת התפשטותן של המחלות.

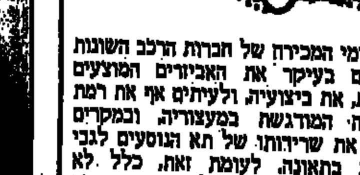

פרסומי המכירה של חברות הרכב השונות מרגישים בעיקר את האביזרים המוצעים במכונית, את ביצועיה, ולעיתים אף את רמת בטיחותה המודגשת במעצוריה, ובמקרים בודדים את שריונו של תא הנוסעים לגבי החבטות בתאונה. לעומת זאת, כלל לא מצויינים התנאים האקולוגיים השוררים ברכב, בידודו, כושר האיוורור, רמת הבטיחות של מיכל הדלק, האטימות לרעש וחום מהמנוע וכד'. רק לחץ ציבורי ותחנית תנאים ספציפיים לאקלים בארץ יעלו את רמת הבטיחות של הנוסעים והנוהגים ברכב.

אבי מילר

— מתכנן עירוני

זה מה שיש

ריפוי בעיסוק במועדון שכונתי

כ־20 קשישים מוגבלים מכפר־סבא ושיכוניה מובאים ומוחזרים הביתה פעמיים בשבוע למועדון בשכונת „סירקין". המצייר באיורים ובמדריך לריפוי בעיסוק. הפעולה ממומנת על־ידי העמותה למען הקשיש בכפר־סבא, (שנוסדה בדצמבר 1985) בשיתוף עם המדור לקשיש של המחלקה לשירותים חברתיים בעיריה. חברי העמותה פעילים על בסיס התנדבותי בלבד, במטרה ליתן עזרה ותמיכה לקשישים על פי צורכיהם, כמו למשל: הספקת ארוחות צהריים או התקנת אמצעי מיגנון בדירותיהם של כ־300 מוקני העיר שמתגוררים בנפרד מילדיהם, וכן הפעלת ואחזקת 5 מועדונים בשכונות בהן מתכנסים מדי יום 250 קשישים וקשישות לפעילות חברתית ושיקומית.

חנה נדל

במקום מזכירה

„סולרפון" הוא רשם שיחות טלפון ממוחשב, המאפשר מעקב מדוייק אחרי שיחות יוצאות ונכנסות בבית או במשרד. חשוב — אם רוצים לדעת מי מטלפן לחו"ל ומי מטלפן הרבה ומי מקבל הכי הרבה שיחות טלפון (ברור שזאת הבת, אבל לך תוכיח). עכשיו, עם קיצוב הזמן בשיחות המקומיות, טוב הסולרפון גם לרישום פעימות המונה. והיצרן, יעקב סולן, מנכ"ל „סולן תקשורת ומחשבים", מבטיח שהמכשיר חוסך כ־25 אחוז בחשבון הטלפון. המחיר הוא 750 ש"ח, ללא מע"מ, ועשו חשבון — מתי זה יתקזז בחיסכון החשבון שלכם.

פינת החיתולים

כייף לאמהות בכפר־סבא. בחנות החדשה של שילב סודר חדר הנקה מיוחד, לאם אחרי לידה. ושם, בפינה אינטימית, אפשר להניק את התינוק, לחתל אותו, לטפל בו ולקבל הדרכה. זהו שירות חינם ללקוחות, וכיוון שבשילב עובדים אנשים סימפטיים, הם לא יעקמו את האף אם אם צעירה תכנס לחנות ותשתמש בפינה, מבלי שתקנה משהו. הם יודעים שבסופו של דבר היא תחזור ותקנה... אגב, בחנות החדשה בכפר־סבא מחלקה מיוחדת לאשה בהריון. זו ממש דומה לחנויות ה„מאטרניטי", שבגללן קינאנו בגויים...

מקצוע: מנחי הורים

השנה הונהג במערכת החינוך מקצוע „מנחי הורים", ותפקיד העוסקים בו להנחות הורי תלמידים בנושאים חינוכיים, לימודיים, משפחתיים וחברתיים, המתעוררים כמעט בכל בית. משרד החינוך והתרבות, אירגן קורסים ל־128 מנחים, ב־8 מוסדות אקדמיים. הקורסים נמשכים כשנתיים. משום מה מתעקש דובר משרד החינוך להגדיר את המקצוע כ„חדש", אכן הוא חדש במערכת החינוך הרשמית, אבל במכון אדלר למשל, הכשירו והפעילו מנחי הורים עוד לפני 15 שנה.

מטלית קסמים יפאנית

מטלית ניקוי יפאנית, רב שימושית, הצטרפה למדף מוצרי הניקוי והקוסמטיקה. המטליה, המיוצרת מחומרים מיוחדים, רכה למגע ומזכירה מאוד בד קטיפה, מצטיינת בכושר ספיגה וסחיטה ואינה משאירה סיבים, לאחר שטיפה במים בלבד, ללא כל סבון. נשארת המטלית נקייה מלכלוך ומריחות וחוזרת לצורתה ולמגעה הקודמים. גם לאחר ניקיון של לכלוך גם והסרת השומן מתבדיים. כיום ניתן להשיג את המטלית בגודל אחד בלבד, 21 x 27 ס"מ, בצבעים צהוב, ורוד וירוק. בקרוב תצא לשוק מטלית קטנה יותר, שתתאים בגודלה לטיפול בתינוק ולצרכים קוסמטיים. משווקת על־ידי חברת „שאולי". ניתן לקנותה ברשת חנויות ה„סופר־פארם", ב„שופרסל" ובחנויות מובחרות לחומרי ניקוי.

מתנדבים לעזרת מפגרים

קבוצת מתנדבים מחו"ל עוזרת בנושאים שונים במעון „רוחמה" בכפר־סבא. המתנדבים מתגוררים במעון המספק להם כלכלה מלאה, לינה, דמי־כיס וטיולים חודשיים. מעון „רוחמה" המוחזק על־ידי משרד העבודה והרווחה, מאכלס בתוכו כ־200 חניכים מפגרים שגילם נע בין 13־56. משפחותיהם מכל חלקי הארץ מגיעים „ליום־ביקור־הורים" במעון, פעולה זו משתלבת עם פעילות מתנדבים ישראליים, שנרתמים לעזרה לחניכים מטעם „אקי"ם, הכוללת. איפור, לשעה קלה, של החניכים, שהוריהם — לא הגיעו לביקור הורים. בין המתנדבים לעזרת מעון „רוחמה". נמנית כיתה מבית ספר „קדומים" בשומרון, שתלמידותיה מגיעות כל יום ו' לקבלת שבת משותפת עם החניכים — וכן קבוצת בנות ממדרשת „אמנה" בכפר־סבא, המגיעות ל„רוחמה" מספר פעמים בשבוע לפעילות חוגים.

חנה נדל

נתחיל בבשורה הטובה: שמך יירשם בתולדות הרפואה!

להגן על המכונית במגרש חנית

פותחה מערכת הזעקה המגנה על המכוניות החונות במגרש החניה הביתי. חברת סקיוריקון, העוסקת בתכנון התקנה ואחזקה של מערכות ביטחון, תכננה מערכת כזאת, המכטיחה — לדברי היצרן באופן מוחלט את המכונית החונה בחניון הביתי בפני גניבה. דיירי הבית, שכלי הרכב שלהם מוגנים, מצויידים בכרטיס קטן המאפשר כניסה ויציאה של כל כלי הרכב ממגרש החניה ובלעדי הכרטיס אי אפשר להתגנב לתוך החניון ולתפוס בו מקום יקר. המערכת מותאמת לדרישות בעלי הדירות, ומחירה (לכל החניון) 3000־6000 דולר, וברב קומות זה מסתכם בפחות, לכל דייר.

מה חדש על המדף

לכבוד החגים הצטרפו למדפים כל מיני מוצרים חדשים, אחדים מהם מעניינים מאד.

● פרי הדר באדום: זנים חדשים של פרי הדר יוצאים אל השווקים. ביניהם — הפומלית, שהכרנו גם אשתקד, דומה לאשכולית וטעמה טעם מתוק של פומלה: ופומלו אדום (CHENDLER) תוצר הכלאה בין פומלות ורודות לאשכוליות צבעוניות, פרי גדול בעל קליפה רקה, ציפתו ורודה: אשכולית אדומה (YARDEN RED) העונה לשם ירדן, גדלה בעיקר בעמקים, נראית בחוץ כמו אשכולית רגילה אבל ציפתה אדומה. ונזכיר גם את הליים, הלא הוא לימונית, יותר חמוצה מלימון, יותר ריחנית ויש בה יותר מיץ.

● מלחמת השוקולדים: לעלית וורד הגליל מוסיף אופנהיימר את הפיפס שלו, אבל מבחינת הטעם זה משהו־משהו. אופנהיימר זאת פירמה ירושלמית ותיקה, המתמחה במוצרי שוקולד ייחודיים, מרציפנים, פירות מצופים וכו'. לכבוד החגים נמכרו מוצרי אופנהיימר באריזות אלגאנטיות, טוב כמתנה גם בימי חול, מה גם שאלה לא בונבוניירות עם מילוי של קרטון, כי אם קופסאות מלאות ממתקים. חידוש לחורף: שוקולד־ציפס, פתיתי שוקולד אמיתי שהאמריקנים משתמשים בו הרבה מאד באפייה.

● מרק על תבלט: מרק חורפי של תלמה, בטעם עוף ובטעם בשר בקר. אבקת שאם ממיסים אותה בכמות הנכונה של מים חמים היא הופכת למרק בטעם ביתי. נמכר באריזה יפה, צנצנת אלגאנטית, אטומה, מזכוכית, שניתן למלאה אחר־כך בריבה ביתית. מן הסתם משפיעה הצנצנת על המחיר: 6.49 ש"ח לחצי ק"ג אבקת מרק.

● מתוק ודיאטטי: יכין הצטרפה למלחמה בקאלוריות ומוסיפה לתרכיזי הג'מבו שלה קו דל קאלוריות, דאייט ג'מבו, בבקבוק פלאסטיק של ליטר. לדברי היצרן — מספיקה כמות זאת להמתקת 30 כוסות משקה, בכל כוס 4 קלוריות. הממתיק הוא „אספרטם" — משהו חדש ובלי טעם לוואי. מבטיח היצרן. בינתיים לא שמענו שום דבר עליו. במחיר גבוה כמעט 4 ש"ח הבקבוק ויש בטעם פטל, תפוזים ולימון.

● כפרית קוראת: קו חדש לייצור מוצרים מוקפאים של סנפרוסט, נקרא בישראל „כפרית" ומייצר לפי טעמה של משפחה ישראלית ממוצעת. עם ילדים השנגאים חידושים. מה הם כן אוהבים? צ'יפס, מסולסל, שקשוקה, לקט חומוס; מרק שעועית, קוסקוס עם ירקות, קלחי תירס קטנים וכו' כפרית מספקת את הכל באריזות גדולות של 900 גרם, לא בטוח שזה יוצא יותר זול ל־100 גרם מוקפאים בחבילות רגילות (400 גרם). כדאי לבדוק עם קלקולטור.

● יופי של בקבוק: הגיע ארצה יין „מול מאסון" (יבואן מ.ה.י.ש. ראל תשאלו אותי מי זה). יש להניח שטעמו מצדיק את המחיר (17 ש"ח הבקבוק) (ואם לא — אולי הבקבוק שווה, כי אכן הוא יפהפה ורב תכליתי. לאחר שגומרים לשתות את היין ניתן להשתמש בו לאגטן ריבות או מיצים או כאגרטל. מול מאסון הגיע ארצה בשלושה צבעים: אדום (בורגונדי), לבן (שבליס) וורוד (רוזה).

● סוד גדול לעזרת מוצרי נקיון של שמן נוסף. סוד גדול ורב שימושי. סוד הוא נוזל מרוכז. יש גם אבקת כביסה מטיפה זאת וכל מיני תכשירים לניקוי כלים, תנורים, וחלונות כו'. אבל זה החדש מנקה הכל, וגם בכלים וכלה בכביסה ידנית. ניחוח קל של לימון, בקבוק בן ליטר (1000 סמ"ק) עושה יותר רושם והמחיר (המומלץ) 3.02 ש"ח. למה הווקא שתי אגורות!

מכף רגל עד ראש

חברת „מיס לאגוט" הוקמה מחדש מיד אחרי מלחמת העולם השנייה על־ידי משפחת גוטסיינר, שבניה עסקו באופנה במשך דורות רבים, והיום היא נחשבת לאחת מחברות האופנה הגדולות באירופה.

„מיס לאגוט" מייצרת היא למעשה חברת־גג של חמש חברות אופנה שונות. „ורי מוטה" מייצר סריגים לחורף וטריקו לקיץ, „הוי סט" מייצרת רק חולצות, „ווי מטי" מתמחה בייצור מערכות מושלמות הכוללות נעליים, חגורות, תיקים, מכנסיים, בלייזרים, חולצות, מעילים גדולים והכל בשיטת ערבב ולבש „סוט" מייצר בלבד „לאגוט קומבינשן" מאפשרת לרכוש מלתחה מאלף עד תו.

לישראל הגיעו מוצרי „לאגוט" לפני 10 שנים והם נמכרים בחנויות מיוחדות של החברה ובכ־20 בוטיקים.

הקולקציה לחורף 87 כללה שלל רב של אופנות מפוטר וגם מסריג, מאור שימושי ומאור יפה, ומעילי רוח מסוטר או ג'ינס ארוכים בעלי שרוולים רחבים וסגירת רוכסן.

מעיל בעל שרוולים רחבים, חצאית בהדפס צבעוני, צרה ושסועה (לאפשר הליכה...) וחולצת סטין שחורה, מתמזגת עם ביטנת המעיל (מיס לאגוט)

חליפה אלגנטית, מחוייטת, צמר (צמר (מיס לאגוט)

בכלל, הרוכסן מופיע בכל מיני מקומות לא שיגרתיים במיוחד ומשמש הן לסגירה והן לפתיחה. יפות במיוחד היו הליפות סרוגות בכל מיני צבעים, החל מסגול החציל החזק וסגול לילך עדין, לפעמים בשילוב ירוק חזק, צבע האפרסק, הרבה שחור, סריגים בעלי שני חלקים, מכנסיים או חצאית (מיני ואורך שאנל) בסריגת פאטנט, החולצה בדרך כלל ארוכה וצרה, בדגמים יפים על בסיס צבע וחצאית וחליפות מכנסיים מקודרדוי בצבע כחול מלכים.

„הווי סט" מכניסה למלתחת החורף את מעיל השלושת־רבעי בעל השרוולים הרחבים והרבה שרוולי עטלף, המאפשרים ללבוש מתחת למעיל ביגוד רחב וחם, המכנסיים מבדים שונים, אפילו ברוקר בדגמים פרסיים, חלוהקס משולב כמעט בכל הבגדים, חולצות סרוגות, מבריקות. והבולטת היתה חולצה מצבע בסף מבריקה. שום דבר לא מוגזם, אך הכל מאור תרבותי־אופנתי, אלגנטי, אפילו בלבוש של בוקר.

19 אלף צופים התאכזבו בדרבי התל־אביבי: הפועל ת"א – מכבי ת"א 0:0

האלופה מתחת לקו־האדום

★ הפועל כפר־סבא זינקה לפיסגה לאחר נצחון על מכבי נתניה 0:2

★ בקרב־קצוות: בית"ר נתניה – מכבי חיפה 0:0 ★ יופי של כדורגל: בית"ר ירושלים – בית"ר ת"א 3:5

★ נצחונות ראשונים לשמשון (0:2 נגד יבנה) ולבאר־שבע (0:1 נגד הפועל פ"ת) ★ יפו – מכבי פ"ת 1:1 ★ לוד – בני־יהודה 0:0

● הטבלה

1. הפועל כפר־סבא	5	3	1	1	4–7	10
2. מכבי חיפה	5	3	1	1	3–6	10
3. בית"ר ירושלים	5	2	3	–	7–10	9
4. בני־יהודה תל־אביב	5	2	3	–	5–8	9
5. מכבי תל־אביב	5	2	2	1	4–9	8
6. מכבי פתח־תקווה	5	2	2	1	4–8	8
7. מכבי נתניה	5	2	2	1	4–4	8
8. הפועל פתח־תקווה	5	2	1	2	3–5	7
9. שמשון ת"א	5	1	3	1	3–4	6
10. מכבי יפו	5	1	3	1	7–5	6
11. בית"ר תל־אביב	5	2	–	3	12–9	6
12. מכבי יבנה	5	1	2	2	4–2	5
13. הפועל באר־שבע	5	1	2	2	6–3	5
14. הפועל תל־אביב	5	–	4	1	3–2	4
15. הפועל לוד	5	–	2	3	5–2	2
16. בית"ר נתניה	5	–	1	4	12–2	1

דרבי ללא רחמים: בני טבק ממכבי ת"א מוכשל ע"י שבתאי לוי מהפועל ת"א
תצלום: אריה קנפר

1. לביא (בית"ר ת"א) 4
". מלמיליאן (בית"ר י־ם) 4
". רבינזון (מכבי פ"ת) 4
4. דריקס (מכבי ת"א) 3
". יאני (הפ. כפר־סבא) 3
". שירזי (בני־יהודה) 3
7. אוחנה (בית"ר ירושלים) 2
". בלחסן (בית"ר ת"א) 2
". חיים (בני־יהודה) 2
". י. מנחם (מכבי נתניה) 2
". מימוני (הפ. כפר־סבא) 2
". מרכוס (הפועל פ"ת) 2

ליגה לאומית

מכבי יבנה־מכבי ת"א, מכבי נתניה־הפועל ת"א; הפועל פ"ת־הפועל כפר־סבא; מכבי פ"ת־הפועל באר־שבע, בני־יהודה ת"א־מכבי יפו; מכבי חיפה־הפועל לוד; בית"ר ירושלים־בית"ר נתניה, שמשון ת"א־בית"ר ת"א.

● הדרבי

הדרבי הוליד עכבר. הדרבי התל־אביבי, שהיה במוקד המחזור ה־5 בליגה הלאומית בכדורגל, סחף אמנם 19 אלף צופים לבלומפילד, אך אלה התאכזבו מהאיכות של שתי הקבוצות, מכבי ת"א מהצמרת והפועל ת"א מהתחתית — 0:0. הפועל ת"א, עם תיקו אפס רביעי ברציפות, נחתה אל מתחת לקו־האדום (ירדה מהמקום ה־12־13 ל־14) ומכבי ת"א נסוגה מהמקום ה־4 ל־5.

נראה שמשחקים כאלה, שהציפיות מהם רבות, מגרשים בסופו של דבר את הצופים... האלופה, הפועל ת"א, יחד עם שתי האחרונות, הפועל לוד ובית"ר נתניה, עדיין ללא נצחון.

קבוצת הפועל כפר־סבא, שהכניעה באיצטדיונה את מכבי נתניה — 0:2, זינקה מהמקום ה־7 לפיסגה, ומכבי נתניה, שנחלה הפסד ראשון, הידרדרה מהמקום ה־3 ל־7.

מכבי חיפה, שדהרה עד לשבת בפיסגה, סיימה בתיקו 0:0 במאבק־קצוות בנתניה עם בית"ר נתניה וירדה מהפיסגה למקום ה־2. לבית"ר נתניה, האחרונה, היתה זו נקודה ראשונה.

בקרב רבי־שערים גברה בית"ר ירושלים בוינטר על בית"ר ת"א — 3:5, אולם שילמה על כך ביוקר: שחקנה אבי גולדר הורחק במצב של 0:4. בית"ר ירושלים טיפסה מהמקום ה־8 ל־3 ובית"ר ת"א ירדה מהמקום ה־9 ל־11.

שתי קבוצות — משמשון ת"א והפועל באר־שבע — ניצלו את ביתיותן כדי לקצור נצחונות בכורה בליגה. שמשון ת"א ניצחה בבלומפילד את מכבי יבנה — 0:2 (שמשון עלתה ממקומות 12־13 ל־9 ויבנה נסוגה מהמקום ה־10 ל־12) והפועל באר־שבע גברה במגרשה על הפועל פ"ת — 0:1 (באר־שבע טיפסה מהמקום ה־14 ל־13 והפועל פ"ת ירדה מהמקום ה־6 ל־8).

שער שהבקיעה מכבי יפו בדקה ה־87 מנע את עלייתה של מכבי פ"ת לפיסגה — 1:1. מכבי פ"ת ירדה מהמקום ה־5 ל־6 ויפו טיפסה מהמקום ה־11 ל־10.

ביום שישי נפרדו בלוד קבוצות הפועל לוד ובני־יהודה ת"א — 0:0. לוד נותרה במקום ה־15 ובני־יהודה ירדה מהמקום ה־2 ל־4.

כ־40 אלף צופים חזו במשחקי אתמול, בהם הובקעו רק 15 שערים. נוסף לאבי גולדר מבית"ר ירושלים, הורחק גם יגאל הלל משמשון ת"א.

"גולים בזול" בוינטר

בית"ר ירושלים — בית"ר ת"א 3:5 (0:3)

תוויות־כדורגל מרשימה היתה באיצטדיון וינטר ברמת־גן. 8 שערים, אחד מהנקודה הלבנה, מורחק (אבי גולדר), שלושה כרטיסים צהובים. ועוד הרבה אירועים ליד שני השערים כל אלה היו במשחק נצחון החוץ השני העונה של בית"ר ירושלים — 3:5 על בית"ר תל־אביב.

אורי מלמיליאן, מלך־השערים של בית"ר ירושלים, שלא שותף בחינגת־השערים, היה כוכב המשחק. היה לו חלק בארבעה מתוך חמשת השערים שהבקיעה קבוצתו.

בית"ר ת"א, שפתחה עם חלוץ אחד, דוד לביא (מרוענן), תקפה יותר ובדקות 7 ו־16 החטיאה פעמיים. יוסי מורחי נגח לקורה ולביא בעט לקורה.

קונצרט־השערים החל עם השתתפותו של אורי מלמיליאן. הקשר המצויין השתלט על מרכז המגרש וניווט את מהלכי ההתקפה. ואכן, תוך שש דקות (!) נפרצה הגנת בית"ר ת"א שלוש פעמים:

דקה 22: מלמיליאן הגביה כדור עונשין מ־30 מטר מאגף ימין: הגנת בית"ר ת"א קפאה, ואלי אוחנה נגח אל בין החיבורים — 0:1 לירושלים.

דקה 24: טעות שנייה בהגנת בית"ר ת"א. מלמיליאן חטף כדור מיהודה קצב, הסיטו לסמי מלכה, זה המשיך לאבי כהן, שחדר לרחבה ומקו הרוחב הסיט לאחור, לאבי גולדר, שכסיבוב בעט שטוח פנימה — 0:2.

דקה 26: שוקי נחמני מסר כדור שטוח משמאל: מלמיליאן פשק את רגליו: הכדור הגיע לאבי כהן, שמקצה רחבת ה־16 בעט כדור שטוח שהפתיע את השוער, נסים ג'רבי — 0:3.

לאחר ההפסקה תקפו שחקני בית"ר ת"א יותר אולם חלוציהם גילו חוסר מחץ.

מנגד, בהתקפה הראשונה של בית"ר ירושלים במחצית זו, כבר 0:4. בדקה ה־50: זה החל בהתקפה מוחצת של בית"ר ת"א שנבלמה, הכדור הגיע לאלי אוחנה, שחדר לרחבה משמאל, בעט כדור־רוחב שטוח, ואורי אשש, שהגיע, שיגר מקרוב לרשת — 0:4.

הצופים עדיין לא עיכלו את השער הרביעי, ואירוע נוסף. אבי גולדר פגע ללא כדור באבי נחמיאס (52), שנכנס לשחק רק דקה קודם לכן. השופט משה אשכנזי, שהיה קרוב לאירוע, שלף מייד את הכרטיס האדום לגולדר.

בית"ר ת"א ניצלה את העדיפות המספרית, ובדקה ה־60, לאחר כדור־עונשין של נסים כהן מימין, הקדים רחמים עמרן את יוסי מורחי ההססן וקבע — 1:4.

חלפו ארבע דקות וכבר — 2:4: יהודה קצב הגביה משמאל, ודוד לביא בנגיחה, כשגבו לשער, הכניע שוב את יוסי מורחי המהוסס.

הדרמה נמשכה, ובדקה ה־77 בעט סמי מלכה מתוך הרחבה וג'רבי שמט את הכדור לשערו — 2:5.

דקה לסיום הוכשל נסים כהן ברחבה, והשופט פסק על כדור־11. דוד לביא, בשערו השני במשחק, צימק ל־3:5. המשחק נערך באיצטדיון וינטר, לעיני 1500 צופים.

השחקן המצטיין: אורי מלמיליאן

★ בית"ר ירושלים: יוסי מורחי (סויסה), אבי כהן (שורין), אשש, חנן אזולאי, נחמני, סמי מלכה, קדוש, מלמיליאן, שמעאלי, אלי אוחנה, גולדר (הורחק).

★ בית"ר ת"א: נסים ג'רבי, אבי צור (ירון כהן), ידידה, קצב, יעקב כהן, בן־נתן (טורס), עמרן, יוסי מורחי, יחזקאל, נסים כהן, לביא.

משה רוזנברג

1. שמשון ת"א — מכבי יבנה 1
2. בית"ר ת"א — בית"ר י־ם 2
3. בית"ר נתניה — מכבי חיפה x
4. הפועל לוד — בני־יהודה x
5. מכבי יפו — מכבי פ"ת x
6. הפ. באר־שבע — הפועל פ"ת 1
7. הפ. כפר־סבא — מכבי נתניה 1
8. הפועל ת"א — מכבי ת"א x
9. הפועל ר"ג — בית"ר נהריה 1
10. הפ. חדרה — הפ. בית־שאן x
11. הפועל חולון — הפועל יהוד 1
12. מכבי שעריים — הפ. דימונה 1
13. הפ. טבריה — הפ. מרמורק 1
14. הפועל חיפה — הכח ר"ג 2

רימוני־עשן בבלומפילד

שלושה רימוני־עשן הושלכו אתמול אחה"צ לעבר שער מכבי ת"א באיצטדיון בלומפילד ביפו, שם נערך משחק הדרבי בכדורגל בין קבוצות הפועל ומכבי תל־אביב. לא היו נפגעים, המשטרה פתחה בחקירה, אך לא בוצעו מעצרים. (עתים)

אלי יאני מהפועל כפר־סבא בקרב־אווירי עם חיים בר ממכבי נתניה (0:2)
תצלום: רוני קנפר

שים לב

אסור שנהיה ארץ־מקלט!

בכוחו של מייקל ריי ריצ'ארדסון, בזמן שכיכב בליגת האן.בי.איי, במקומו מונח. אבל העובדה שנפסל — ובינתיים לצמיתות — בגלל סמים, חמורה במיוחד. הזדעזעתי בשבוע שעבר מהבאתו ע"י קבוצת הכדורסל של הפועל רמת־גן לשחק בליגה שלנו.

זכותה של הפועל רמת־גן, והמשקם שלה, איש הכדורסל הוותיק אברהם חמו, לנסות להציל את הקבוצה מירידה בכל אמצעי לגיטימי. חוששני שהפעם הגזים ברצון ליבא שחקן שנפסל בליגה הטובה בעולם בגלל עבירה חמורה בסמים. ופסילה בארה"ב אינה דבר של מה בכך. אין זה צער שרירותי. תקנון האן.בי.איי. קובע כי שחקן הנתפס בפעם הראשונה בסמים נשלח לגמילה על חשבון הקבוצה וממשיך לקבל משכורתו, כרגיל. אם נכשל פעם נוספת בבדיקות השיגרתיות הנערכות תהיה הגמילה על חשבון הכדורסלן. נתפס בפעם השלישית — מה שקרה לריצ'ארדסון — מושעה לצמיתות.

חמו, איש משטרה ותיק ומהימן, הבקיא בבעיות סמים, טוען — ויסלח לי שטענתו בעיני מגוחכת — שיגמול את ריצ'ארדסון מקלונו. מה שלא הצליחו לעשות במוסדות־הגמילה הרציניים בארה"ב ספק אם יעשו בישראל... ובכלל, האם זה תפקידנו? האם זה תפקידו של חמו?

אסור שישראל תהיה מדינת־מקלט לכל מי שסרח בארצו. מספיק בעיות יש בקבוצות הישראליות עם אמריקנים.

תמהני על מועצת פועלי רמת־גן, שמזכירה, שאולי סוויירי שהוא יו"ר ההתאחדות לכדורגל, איש מרכזי בהפועל ובספורט הישראלי, שנוטל על עצמו — כ"בוס" של הפועל רמת־גן — אחריות כבדה כל־כך.

גם איגוד הכדורסל חייב להתערב במקרה הריצ'ארדסון. אסור שיאשר שחקן שנפסל בארצו.

לעתים נדמה לי שכולנו מטומטמים...

לקח מאלף

משהגיעה ההזמנה האיטלקית לקיים משחק בין־ארצי ידידותי בכדורסל בין נבחרות ישראל ואיטליה בקאורטה. היו שראו בכך טורח. מה אנחנו צריכים את הכאב־ראש הזה? — שאלו רבים. כתבתי על־כך בשבוע שעבר.

כשחזרה הנבחרת בסוף השבוע כבר היה ניגון אחר. אחד העתונאים הוותיקים שהיה בקאורטה אמר לי: הלוואי משחק כזה כל חודש! מסתבר שהאיטלקים לימדו אותנו לקח — ולקח טוב. הם הוכיחו לנו פירושה של רצינות, של ראייה לטווח ארוך.

לא יזיק שהוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל תאמץ גישה דומה, היא נחלת רוב המדינות, שרואות בנבחרתן הלאומית את חלון־הראווה. אבל אני ספק אם איגוד הכדורסל יצליח לפצח את שגעון האגודות, הנוקטות בריצה מטורפת אחרי שחקני־חיזוק.

עידן צ'יריץ' – ועידן מיחיץ'

בימים שהמאמן היוגוסלבי החדש שלנו, מילינקו מיחיץ', נכנס לתפקידו בנבחרת ישראל בכדורגל, הגיעה ידיעה עצובה מבלגראד על מותו של מילובאן צ'יריץ', מי שהיה מאמן הנבחרת בשנות השישים.

צ'יריץ' היה איש מיוחד במינו. מופנם ושקט, שעשה את עבודתו בצנעה. קפדן היה. מאמן קשוח שהפרת משמעת לא עברה אצלו ללא נקיטת אמצעים. פעם אמר לי: "כדורגל זה משמעת. אם לא תהיה משמעת — לא יהיה כדורגל". לא היה מוכן להתפשר על עקרונותיו, בהם דבק בכל ליבו. מוזר, אבל דווקא קשיחותו חיבבה אותו על חניכיו, רובם מאמני כדורגל כיום.

צ'יריץ' הביא לישראל שיטות חדשות. היה ממשיכו של היהודי־הונגרי, שכולנו אהבנו, גיולה מאנדי, שגם הוא כבר הלך לעולמו. אותו זרע שזרעו נבט בימיו של עמנואל שפר כשנבחרת ישראל הגיעה לגמר הטורניר האולימפי ב־1968 וכעבור שנתיים מילטה לדרך לגמר הגביע העולמי במקסיקו.

פגשתי את צ'יריץ' פעמיים בבלגראד אחרי שסיים את תפקידו בישראל. כאשר טילפנתי אליו הגיע מייד לבית־המלון. ודיבר בערגה על ישראל. וחשתי שפשוט אהב אותנו.

מילובאן צ'יריץ' הלך לעולמו בגיל 66 ממחלת הסרטן. יורשו כיום, מילינקו מיחיץ', גם הוא יוגוסלבי. ייטיב לעשות אם יאמץ את גישתו של צ'יריץ', שקידם את נבחרתנו הלאומית.

המשחק המרכזי

הקהל הנפלא היה ראוי ליותר מהשחקנים

הפועל תל־אביב — מכבי תל־אביב 0:0

מאת מוטי חביב

איזה קהל נפלא של אוהבי כדורגל יש לנו. באמת, קהל שראוי לשבח. אז מה, אם הפועל תל־אביב עדיין לא ניצחה ומהמחזור הראשון? האוהדים שלה באו בתלבושת לבנה־אדומה; מי שהספיק תפס מקום טוב ביציע מספר 7, תלה שלטים והריע. מנגד, מכבי תל־אביב. אז מה אם הקבוצה נוצחה 2:1 בשבוע שעבר ע"י הפועל כפר־סבא? אוהדיה בצהוב באו בהמוניהם. מי שהספיק התמקם ביציע מספר 11. הביא עמו בלונים בצהוב־כחול, צעיפים, דגלונים ושלטים.

הקהל הנפלא הזה לא נטש את האיצטדיון עד לדקה ה־90 ממש. אולי בכל זאת יקרה משהו. נתנו אשראי. הקבוצות לא התחשבו בכך. את הדרבי הזה כראוי לשכוח.

אפשר שמישהו תמה על־כך שבמשחק יוקרתי שכזה בחרתי לפתוח את הסקירה דווקא בקהל, ולא במשה סיני או באבי כהן. האמת היא שהקהל ניסה לעשות הרבה יותר, משניסו השחקנים עצמם. הקהל הכין תפאורה לשחקנים: השחקנים סיפקו אכזבה לצופים.

חבל, משום שבמשחקים מסוג אלה ניתן להחזיר צופים ליציעים, שבאים רק למשחקי דרבי. אתמול הוברחו שוב אלפי צופים מהיציעים.

שני המאמנים, שמעון שנהר ממכבי ת"א ודוד שווייצר מהפועל ת"א, סיפרו במהלך השבוע על ההכנות, דיברו על טקטיקה. חיפשתי אתמול את אותה טקטיקה ולא מצאתי. ארז לולו שמר על משה סיני; מנשה שמעונוב על גיל לנדאו. עוד כמה שמירות וזהו. לא יותר.

כשירדו השחקנים להפסקה הם לוו בשריקות־בוז. פתיחת המחצית השנייה מצאה את מכבי ת"א בהתקפה ובדקה ה־47 שלח אבי כהן כדור מצויין לאלי דריקס; הגנת הפועל ת"א קפאה על מקומה והמתינה לשריקת נבדל. משרוקיתו של אריה פרוסט נדמה. דריקס, בעימות מול אריה אלטר, הוא בעט; אלטר הדף הישר לרגליו של עודד מכנס שבעט ל... משקוף.

האם היה זה סימפטום למחצית שנייה מלהיבה יותר? התברר שלא. אלון נתן צורף להולייה המקשרת של מכבי תל־אביב, במקומו של אלי דריקס (דקה 65), והתגובה של דוד שווייצר היתה צירופו של החלוץ שבתאי לוי, במקומו של הקשר אליאור ברנס. מי שחשב שמדובר במערך התקפי הבחין חיש קל ששבתאי לוי נכנס כקשר. בעמדה זו כמעט שלא נראה.

סיני ויעוץ את משקוף של שער מכבי ת"א בכדור עונשין בדקה ה־74 ויאיר סנדורי החליף את עודד מכנס.

ההזדמנות האחרונה במשחק ניתנה להפועל תל־אביב: לנדאו הגיע עם הכדור בדקה ה־82 מול בוני גינצבורג ונכשל בכיבוש.

מיקי בן־שיטרית המאכזב הוחלף שלוש דקות לסיום בתמיר ליגהרס, והדרבי המתסכל הגיע לסיומו.

אם צריך לבחור מצטיינים ממיפגש זה הרי שאין ספק שאלו היו הצופים.

שפט אריה פרוסט, לעיני 19 אלף צופים, באיצטדיון בלומפילד.

השחקן המצטיין: משה סיני

● הפועל תל־אביב: אלטר, שוקרון, אקהויז, זאנה, מוסטוריל, תרמה, עמר, ברנס (שבתאי לוי), סיני, לנדאו, בן־שיטרית (לינהרס).

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, מיקי כהן, אבי כהן, מנשה שמעונוב, דוד אזולאי, גולדברג, לולו, גריאני, טבק, עודד מכנס (סנדורי), דריקס (א. נתן).

זר פרחים לאוהדת ותיקה: נערי הפועל ת"א מגישים זר פרחים לשרת הבריאות החדשה, שושנה ארבלי־אלמוזלינו
תצלום: אריה קנפר

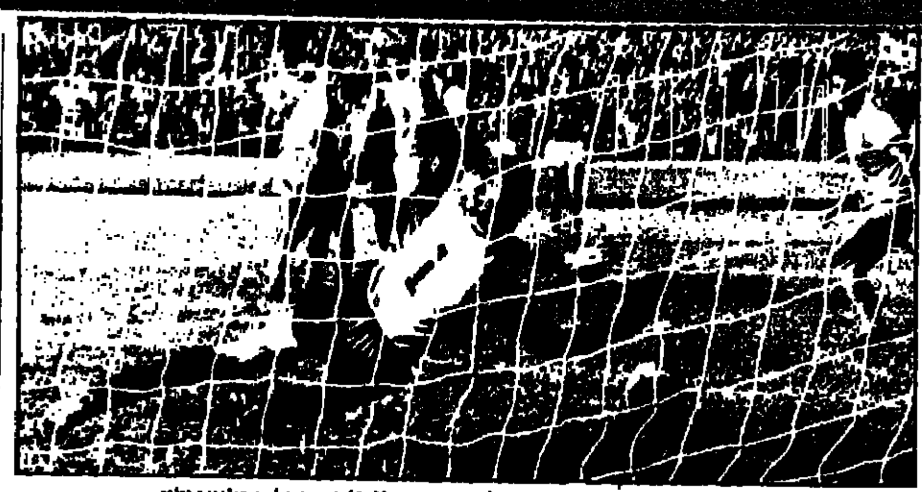
שלמה מזרחי כובש את השער השני לשמשון לרשת יבנה (0:2) אתמול בבלומפילד
תצלום: אריה קנפר

אוחנה פתר את הבעיות

הפועל באר־שבע — הפועל פ"ת 0:1 (0:1)

נצחון בכורה להפועל באר־שבע ולמאמן דרור בר־נור. אתמול, באיצטדיון בבירת הנגב, גברו המארחים על הפועל פ"ת. משערו היקר של יובל אוחנה — 0:1.

שחקני בירת הנגב עלו במטרה נחושה לנצח בכל מחיר. חילופי המאמנים שביצעה הנהלת הקבוצה — בר־נור במקום נינו ברגיג — סחפה את השחקנים להתלהבות ולרצון לנצח. עובדה זו, בתוספת משחק טכני, היוו את הגורם לנצחון.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־10: רפי בן־חמו העלה כדור ארוך לרחבת ה־16, אלי ויצמן נגח חלש, אך יובל אוחנה הגיח מאחור ובעט לרשת — 0:1.

באר־שבע המשיכה לשלוט עד לסיום המחצית הראשונה. יובל אוחנה הבריק מול משחק נירפה ובלתי־מרוייק של ניר לוין, חלוץ הפועל פ"ת.

במחצית השנייה לחצה אמנם באר־שבע אולם משחקה נחלש לעומת המחצית הראשונה הטובה. הפועל פ"ת ניסתה "לגנוב" שער, אך הגנת המארחים בראשות דוירי ואילוז, מנעה שוויון.

בדקה ה־66 בעט ראובן סולטן מבאר־שבע כדור חזק, הכדור חלף על־פני ההגנה והשוער הפתח־תקואי, רוני ג'רבי, אך נהדף בעמוד השער.

שיפוטו של רחמים דינצ'י, לעיני 3500 צופים בבאר־שבע, היה מדוייק.

השחקן המצטיין: יובל אוחנה

★ הפועל באר־שבע: זהרוביצקי, בן־חמו, דוירי, אילוז, גרנן, צרפתי, חיון, רמלר (סולטן), שרשני, אלי ויצמן (עזרן), יובל אוחנה.

★ הפועל פ"ת: גדבי, לפרי, בורנטוק, אלון, דוד לוי, רחמים, חזן, מתמוד (אילית), לוין, מרקוס (קלמנוביץ), כמון.

אברהם בר־לב

ההרחקה לא מנעה נצחון

שמשון ת"א — מכבי יבנה 0:2 (0:1)

הרחקתו של קשר שמשון ת"א, יגאל הלל, כבר בדקה ה־36, לאחר שנגח בפראות בפניו של רפי אוסמו ממכבי יבנה, לא מנעה מקבוצתו לשמור על יתרון השער שהושג דקה קודם־לכן ואף להבקיע שער נוסף בדקה ה־73 — 0:2.

שמשון ת"א נהנתה מיכולת טובה של הבלם נסים ברדה והשוער אבי חדר. ברדה היה מעוז הגנת שמשון, ואף כבש את השער הראשון לזכותה, לאחר נגיחה מוגבהת בדקה ה־35 מהגבהה של אפרים ארביב — 0:1.

מכבי יבנה, בעדיפות מספרית לאחר הרחקתו של הלל משמשון, ניסתה להשוות, רק בדקה ה־72, סיכנה את שערו של השמשוני חדר. ראובן אלקבץ שיגר כדור חזק, וחדר הדף לקורה. הקרן בוצעה, ויורם אוחיון, חלוץ מיבנה, בעט בחוזקה וחדר שוב הדף לקרן.

שמשון יצאה להתקפה מהירה: גדעון דמתי קיבל את הכדור, חלף על פני שני מגינים והוכשל על קו ה־16. שלמה מזרחי בעט את כדור־העונשין חזק ושטוח לרשת — 0:2.

יבנה ניסתה עוד לצמק את התוצאה, אולם בעיטתו של רפי אוסמו נקלטה בידיו של אבי חדר.

במחצית הראשונה התנהל משחק משעמם וכמעט נטול־אירועים. לכל קבוצה ניתנה הזדמנות אחת לכבוש, אך ברדה (23) ואוסמו (29) החטיאו.

שפט יצחק רוזנברג, לעיני 18 אלף צופים, באיצטדיון בלומפילד.

השחקן המצטיין: נסים ברדה

★ שמשון ת"א: חדר, עובדיה, ברדה, אלי כהן, הלל, ארביב, אבי מלכה, שלמה מזרחי, יגאל הלל (הורחק), דמתי (שורקין), קמינולביץ (טורינא).

★ מכבי יבנה: לסנר, בוארון (אבנעים), אלקבץ, סלומון, חיים אזולאי (חלמון), אבי פריץ, עלואה, ציון יעקב, אוסמו, יורם אוחיון, רעקני.

יצחק ויסהוף

מייקל, איזה יופי!

הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה 0:2 (0:0)

ההתלהבות וההתרגשות הרבה שאחזה באוהדי הפועל כפר־סבא עד כדי הסתערות לשדה המשחק לא נראתה זמן רב בעיר השרון. זה היה עם כיבוש השער השני של הפועל כפר־סבא, בדקה ה־82 מרגליו של מייקל יפה, לרשתו של אריה חביב — שער שביסס את נצחון המארחים על מכבי נתניה — 0:2.

שער זה, שהיה פרי מבצע נהדר של הקשר הכפר־סבאי הצעיר ביטא למעשה את השליטה המקומית במחצית השנייה ופירק את המתח הרב.

נתניה פתחה את המשחק במהירות רבה ותקפה את שערו של אדיר שמיר. השחקן הבולט באותן דקות היה שלום תקווה, שעשה כרצונו בהגנת הפועל כפר־סבא. תקווה הכין מצבי־הבקעה נוחים אולם כל עבודתו ירדה לטמיון נוכח החולשה שפקדה את חבריו מחד, ויכולת מצויינת של שוער כפר־סבא מאידך והותירה את התוצאה מאופסת במחצית.

במחצית השנייה נעלמה מכבי נתניה. עובדה זו איפשרה לכפר־סבא ליטול את היוזמה ולשלוט בשדה. הקשרים יצחק מימוני ומייקל יפה רתמו את חלוציהם, אלי יאני ומאיר נוהר, לעבר שער נתניה.

בדקה ה־70 הצליחה כפר־סבא להבקיע. היה זה מייקל יפה המעולה, שפרץ ממרכז השדה, התקדם ומ־20 מטר בעט כדור שטוח שהוסט בדרכו לשער על־ידי אחד משחקני נתניה לעבר נוהר, שהתמקם ברחבה ומול אריה חביב לא נכשל — 0:1.

לאחר כיבוש השער נסוגה כפר־סבא ואיפשרה לאורחים מנתניה לתקוף, אולם השער השני הובקע דווקא בעבר השני של המגרש, במבצע נדיר שהחל ונגמר ברגליו של מייקל יפה. היה זה בדקה ה־82. יפה השתלט על כדור שנהדף מהתקפת נתניה, והחל דוהר לעברו של השוער אריה חביב: בדרכו חלף על פני חמישה משחקני מכבי נתניה, חדר לרחבה, מסר קצר לנוהר, שהחזיר לו מייד. יפה נותר בודד מול חביב, לא התרגש, חלף על פני חביב, ומול שער חשוף קבע — 0:2.

שפט חיים ליפקוביץ, לעיני 6000 צופים באיצטדיון החדש בכפר־סבא. צהובים נשלפו לגדי מרגון (הפועל כפר־סבא) ולשלום תקווה (מכבי נתניה).

השחקן המצטיין: אדיר שמיר

● הפועל כפר־סבא: שמיר, אידינגר, סיימון, גרמיש, אינשטיין, מרגון, יפה (תמיר בן־חיים), מימוני, רביבו, יאני, נוהר.

● מכבי נתניה: אריה חביב, שמעון מנחם, בר, חסן, מכלוף, גבאי (פריץ), מסיקה (י. מנחם), חלסון, בוארון, תקווה, רוני לוי, חיים לוי.

בראילובסקי – צהוב ראשון

בית"ר נתניה — מכבי חיפה 0:0

במשחק־קצוות שנערך בנתניה סיימו בית"ר נתניה ומכבי חיפה ללא שערים. ציינתי, משחק קצוות, אך על בר־הדשא לא היה פער כה גדול ברמת משחקן של שתי הקבוצות, כפי שהדבר משתקף בטבלה.

את בית"ר נתניה אי־אפשר היה להכיר אתמול. לא היתה זו אותה קבוצה מפוררת של מחזורי הפתיחה. בית"ר נתניה שיחקה בהתלהבות, שחקניה לחצו כהקרבה על כל כדור ולא אחת הביכו את הגנתה של מכבי חיפה. מנגד, מכבי חיפה לא ציפתה ליריב כה עיקש. שחקניה היו נירפים, ובעיקר אמורים הדברים לגבי זאהי ארמלי ומשה סלקטר. הם נשמרו היטב והיו חלשים.

בית"ר נתניה עלתה למשחק בהרכב שחסר את שני השובתים, אשר סאסי ויוסי אורדי, וכן את יוסי תשובה הפצוע, עובדה שהצריכה את המאמן החדש, שמואל פרלמן, לערוך שינויי תיפקוד. ישראל פוגל שיחק כבלם אחורי במקום אשר סאסי, שלמה קירט הוסט לתפקיד המגן הימני, ועוזריה הוצב בחוד.

כבר בפתיחה הבהירה בית"ר נתניה לסגנית האלופה ממכבי חיפה, כי אינה מתכוונת לוותר בקלות. בדקה ה־2 פרץ ויקי פריץ באגף שמאל, הגביה כדור לרחבה, ועוזריה גבה־הקומה נגח מעל למשקוף.

שחקני מכבי חיפה נראו המומים. רק בדקה ה־32 סיכנו לראשונה את שער בית"ר נתניה. ארמלי, ששותק לחלוטין ע"י שלמה קירט, ניסה כוחו בבעיטה מרחוק, הישר לידי השוער לביא. בהמשך עברה היוזמה לשחקני מכבי חיפה, אולם חלוציה נשמרו היטב ע"י שחקני בית"ר. במצב זה לא היה מי שיבקיע. המשחק התנהל ברובו במרכז השדה.

שפט יהושע לויה, לעיני 4500 צופים בנתניה. לויה שלף צהוב לבראילובסקי.

השחקן המצטיין: ישראל פוגל

● בית"ר נתניה: לביא, קירט, פוגל, מרומי, גולן, יוסי יונה, איצקוביץ (ניריש), חיים לוי, שטולברג (סנדרס), ויקי פריץ, עוזריה.

● מכבי חיפה: רן, אוסמו, קלינגר, מרילי, אבוקרט, ליאור רוזנטל, בראילובסקי, עומר מזרחי, סלקטר (גבעולי), ארמלי, דודי בבר.

דניאל "עשה צדק"

מכבי יפו — מכבי פ"ת 1:1 (1:0)

רק שלוש דקות הפרידו אתמול באיצטדיון גאון ביפו בין מכבי פ"ת למקום הראשון בטבלת הליגה הלאומית בכדורגל. שער־משווה שהובקע בדקה ה־87 מרגלי בלם וקפטן מכבי יפו, ישראל דניאל, שעלה לעזרת ההתקפה החלשה של קבוצתו, הביא לשוויון 1:1 ולחלוקת נקודות צודקת.

בעיקר היה צודק התיקו לגבי הקבוצה המארחת, מכבי יפו, שברוב שלבי המחצית השנייה הפעילה לחץ רצוף על שערו של הפתח־תקואי עופר פביאן המצויין.

המשחק נפתח בגישושים. לאחר חמש דקות הצליח אייל בגלייטנר המצויין ליטול את היוזמה לרגליו ולהפעיל את חלוציו, רמי כהן ודורון רבינזון, ולשלחם לעברו של השוער היפואי לביא קוניצקי.

בדקה ה־17 שלח בגלייטנר את רמי כהן באגף הימני. זה חלף על פני מגינו הצעיר, דוד מאיר, ומקו הרוחב העלה כדור לרחבת ה־5 של מכבי יפו, שם התמקם היטב דורון רבינזון, שמקרוב נגח לרשת — 0:1 למכבי פ"ת.

בהמשך התאזנו הכוחות. היפואים שלמה אלקולמברה ומנשה מזרחי תיפקדו טוב יותר במרכז השדה.

ובדקה ה־24 פסל השופט בני כהן, בצדק, שער שהובקע מרגלי מנשה מזרחי, לאחר משחק צירופים נאה עם אלישע צ'יפרוט.

בדקה ה־43 שוב קיבל מנשה מזרחי כדור ברחבה ובעט לשער מקרוב, אך השוער הפתח־תקואי עופר פביאן הדף בזינוק ומנע שער שוויון.

המחצית השנייה נפתחה בלחץ רצוף של שחקני מכבי יפו. הגנת מכבי פ"ת, ממנה נעדר ירון פרסלני הפצוע, היתה מבולבלת ולא הצליחה להרחיק את הכדורים מרחבתה. חלוצי מכבי פ"ת כמעט שלא עברו את מחצית המגרש, ורק בדקה ה־87 הובקע שער השוויון מרגלי דניאל, לאחר שקודם־לכן החמיצו עופר דגמי ודוד אמיגה.

שפט בני כהן, לעיני 1500 צופים באיצטדיון גאון ביפו. צהובים נשלפו לאילן ז'אן, אייל בגלייטנר ורפי כהן, כולם ממכבי פ"ת.

השחקן המצטיין: עופר פביאן

● מכבי יפו: קוניצקי, מאיר, דניאל, פלימן (ראובן), הודיצקי, אלקולמברה, לנואה, מנשה מזרחי, ציפרוט (ש. כהן), דגמי, אמיגה.

● מכבי פ"ת: פביאן, אזובל, גד מכנס, מאיר כהן (ירוחם), ז'אן, נוריאל, אלישע לוי, בגלייטנר, אליאסמור, רבינזון, רמי כהן (דניאל).

אלכס קלין

רונן החטיא פעמיים בבכורה

הפועל לוד — בני־יהודה ת"א 0:0

1500 הצופים שבאו ביום שישי למגרש בלוד התאכזבו במשחק־האפס בין קבוצות הפועל לוד ובני־יהודה ת"א. שתי הקבוצות היו חלשות.

סיפור המשחק שייך לחלוץ בני־יהודה ונבחרת הנוער, משה איזנברג, שנחת ב־1.40 אחה"צ בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד והוסע משם למגרש הסמוך ע"י מנהל הקבוצה, דוד טסה. איזנברג שב עם נבחרת הנוער ממסעה בגרמניה, והוכנס למשחק בדקה ה־30. 18 שעות קודם־לכן הופיע במשחק הבין־ארצי לנוער נגד גרמניה (1:3) בקור של 3 מעלות מתחת לאפס והגיע ארצה למזג־אוויר של 26 מעלות...

במיוחד איכזבה קבוצת בני יהודה ת"א. הקשר אייל חיים, שהצטיין במשחקיו הקודמים, לא הצליח לנווט את קבוצתו, והיחוד לא תיפקדו החלוצים חזן שירזי ודוד גוהירונה.

(המשך בעמוד 12)

חולון גברה בקרב־צמרת על יהוד 1:3 * טבריה בפיסגה

„שמחת תורה" ברמת־גן

קבוצת הפועל טבריה זינקה אתמול שוב לפיסגת הליגה הארצית בכדורגל, בנצחה במחזור ה־5 את הפועל מרמורק — 0:2, וניצלה את הפסדה של המובילה, הפועל יהוד, להפועל חולון — 3:1.

יום גדול היה לעיר רמת־גן. כל שלוש קבוצותיה זכו אתמול ב„שמחת תורה", בנצחונות בכורה העונה: הכח רמת־גן הפתיעה בנצחון בקרית־חיים על הפועל חיפה — 0:1, מכבי רמת־עמידר גברה בימק"א על הפועל ירושלים (ירדה למקום האחרון) — 1:2 והפועל רמת־גן ניצחה בגבעתיים את בית"ר נהריה — 0:1.

הפועל בית־שאן הפתיעה בתיקו 2:2 בחדרה, הפועל עכו ובית"ר רמלה נפרדו 1:1, ומכבי שעריים הכניעה את הפועל דימונה — 0:2.

הפועל חולון — הפועל יהוד 1:3 (1:1)

הפועל יהוד, שהוליכה עד יום שישי את טבלת הארצית, נחלה הפסד ליגה ראשון העונה — 3:1 נגד הפועל חולון.

בניצוחם של הקשרים מאיר יעקובי ובני רמתי גילו שחקני הפועל חולון יתרון. כבר בדקה הי"ז הוליכו 0:1, לאחר כדור־עונשין של רמתי מ־20 מטר.

שחקני יהוד התעוררו סמוך להפסקה ועוז פנחסי הישווה ל־1:1 בדקה ה־36. שער ראשון לרשת חולון העונה.

לאחר ההפסקה נטלה חולון שוב את היתרון, כשארז שקורקה כבש צמד שערים, בדקות ה־61 וה־84.

שפט צבי שריר, לעיני 1000 צופים, בחולון.

הכח רמת־גן — הפועל חיפה 0:1 (0:1)

הפתעת המחזור בליגה הארצית שייכת ללא ספק לקבוצת הכח רמת־גן. זו, ללא רגשי נחיתות, ניצחה 0:1 את הפועל חיפה, בקרית־חיים.

שער־הנצחון הובקע כבר בדקה ה־2: שחר בראל, הבולט בשורות הכח, ניצל את המסירה המדוייקת של משה יחיאל וכבש.

שחקני הפועל חיפה שתקפו ללא־הרף, בעיקר במחצית השנייה, עמדו על סף שוויון בדקה ה־51. רוני מלכה הוכשל ברחבת שער הכח והשופט יצחק יחבס הורה על הנקודה־הלבנה. שלומי שטיקר בעט, אולם שוער הכח, שלמה נורדמן, הדף.

2000 צופים חזו במשחק שנערך בקרית־חיים.

מכבי רמת־עמידר — הפועל ירושלים 1:2 (1:0)

כשלון נוסף נחלה היורדת מהליגה הלאומית, הפועל ירושלים, שנוצחה בימק"א 2:1 ע"י מכבי רמת־עמידר.

רק הפתיחה היתה שייכת לשחקני ירושלים, שהוליכו 0:1 בדקה ה־28 משערו של מרדכי ועקנין.

המחצית השנייה התנהלה ביתרון קל של האורחים מעמידר שהישוו בדקה ה־47 ע"י שמעון תמם. בדקה ה־83 כבש רחמים שלום, המצטיין במגרש, את שער הנצחון.

שפט גבי לוי, לעיני 400 צופים, בימק"א.

מכבי שעריים — הפועל דימונה 0:2 (0:1)

שני שערים, אחד בפתיחת המשחק ואחד בסיומו, העניקו למכבי שעריים נצחון ביתי צודק על הפועל דימונה — 0:2.

בדקה ה־9 העביר שמחה גד, השחקן הטוב במגרש, כדור־רוחב לאלי כהן, שקבע מקרוב 0:1. בדקה ה־78 הניב הצירוף בין השניים שער נוסף. הפעם „בישל" אלי כהן לשמחה גד, כבש — 0:2.

שפט דוד יוסף, לעיני 200 צופים, ברחובות.

הפועל טבריה — הפועל מרמורק 0:2 (0:2)

שני שערים תוך 15 דקות הספיקו להפועל טבריה לנצח 0:2 את הפועל מרמורק.

מאיר עמור (27) ועומר דן (42) כבשו רק פעמיים מתוך שש הזדמנויות הבקעה בטוחות שהיו להם.

לאחר ההפסקה התהפכו היוצרות. מרמורק תקפה ללא־הרף, אולם שוער הפועל טבריה, שלמה בך־שמעון, גילה יכולת טובה בין הקורות.

שפט דני ימפולה, לעיני 1500 צופים, בטבריה.

● ארצית

1.	הפועל טבריה	4–12	12
2.	הפועל חולון	1–6	11
3.	הפועל חדרה	8–13	10
4.	מכבי שעריים	3–8	10
5.	הפועל יהוד	6–10	10
6.	הפועל עכו	5–9	9
7.	הפועל חיפה	5–7	8
8.	הפועל בית־שאן	4–5	7
9.	בית"ר רמלה	8–5	6
10.	הפועל רמת־גן	5–2	5
11.	בית"ר נהריה	8–1	4
12.	הפועל מרמורק	8–4	4
13.	מכבי עמידר	10–4	4
14.	הפועל דימונה	4–0	3
15.	הכח רמת־גן	8–3	3
16.	הפועל ירושלים	11–4	1

הפועל חדרה — הפועל בית־שאן 2:2 (1:2)

הגנות חוררות של הפועל חדרה והפועל בית־שאן היו הגורם העיקרי לתיקו 2:2 בין שתי הקבוצות, במשחק שנערך בחדרה.

כבר בדקה ה־10 קבע חנניה אלגריסי מבית־שאן יתרון לקבוצתו. חלפו שלוש דקות ועמי אלחדד הישווה בנגיחה.

שחקני הפועל חדרה, שגילו עירנות, זכו בדקה ה־20 בכדור־11, לאחר נגיעת־יד של אליאס לוי. נתי סהר קבע — 1:2 לחדרה.

במחצית השנייה המשיכו שחקני הפועל חדרה לגלות יתרון, אולם אורי אלבו מבית־שאן הישווה בהתקפה מתפרצת — 2:2, כשבעט כדור חזק מ־30 מטר.

שפט שמעון רנן, לעיני 500 צופים.

הפועל רמת־גן — בית"ר נהריה 0:1 (0:0)

שוכם של ירון זהבי וצורי אוון להפועל רמת־גן הניב נצחון בכורה לקבוצתם — 0:1 על בית"ר נהריה.

70 דקות חלושות ומשעממות היו במגרש בגבעתיים. המשחק התעורר רק ב־20 הדקות האחרונות. יוסף חכם מדרווה כי בדקה ה־70 הדביק עומר אוטובסקי מרמת־גן כדור במשקוף.

תוצאת המשחק נקבעה חמש דקות לסיום: אוטובסקי, הטוב בקבוצתו, הגביה כדור עונשין מ־25 מטר, ויואב זוהר כבש בנגיחה.

שפט קלמן צימרמן, לעיני 300 צופים.

הפועל עכו — בית"ר רמלה 1:1 (1:0)

במשחק שקול נפרדו ביום שישי הפועל עכו ובית"ר רמלה בתיקו 1:1.

מאיר בלושטיין, חלוץ רמלה, כבש בדקה ה־40 את שער עכו, והוליך את חבריו ליתרון 0:1 במחצית. לאחר ההפסקה הירבו שחקני עכו להתקיף, ורק בדקה ה־75 הישווה דוד חלפון מקרוב.

שפט יעקב בן חמו, לעיני 1000 צופים, בעכו.

● במחזור הבא

ליגה ארצית

בית"ר נהריה־מכבי רמת־עמידר; הכח רמת־גן־הפועל ירושלים, בית"ר רמלה־הפועל חיפה; הפועל מרמורק־הפועל עכו, הפועל דימונה־הפועל טבריה; הפועל יהוד־מכבי שעריים; הפועל בית־שאן־הפועל חולון; הפועל רמת־גן־הפועל חדרה.

ליגה א', צפון

מכבי עפולה־בית"ר חיפה; הפועל בני־טמרה־הפועל טירה; מכבי חדרה־הפועל טייבה; מכבי אח"י נצרת־הפועל טירת־הכרמל; הפועל רעננה־הפועל קרית־אתא, הפועל עליה כפר־סבא־מכבי אור־עקיבא; הפועל קרית־שמונה־מכבי טמרה.

ליגה א', דרום

בית"ר באר־שבע־הפועל אשקלון; הפועל אור־יהודה־הפועל בת־ים; הפועל ירוחם־הפועל רמת־השרון; לורוס חולון־הפועל אזור; הפועל בית־שמש־הפועל רמלה; הפועל ראשל"צ־הפועל קרית־מלאכי, מכבי קרית־גת־הפועל קרית־אונו.

● ליגה א'

צפון

● טירת־הכרמל: מכבי חדרה — הפועל טירת־הכרמל 1:3 (1:1). למכבי חדרה הבקיעו: יגאל אלחרר (30, 88) ורוני ויצמן (53). לטירת־הכרמל: אבי נחמני (40). שפט יהודה גלעדי, לעיני 500 צופים.

● קרית־שמונה: הפועל קרית־שמונה — מכבי עפולה 0:2 (0:0). שערים לקרית־שמונה: סלמה (53) ובן־סימון (74). שפט בן־גוזי, לעיני 200 צופים.

● טירה: הפועל טירה — בית"ר חיפה 0:1 (0:1). שער הנצחון: באסר עירקי (16). שפט דני קרוצ'י, לעיני 2000 צופים.

● טייבה: הפועל בני־טמרה — הפועל טייבה 0:3 (0:1 0:1). שערים לבני־טמרה: אל־עמר (23, 89) ויעיש (52). שפט יאיר טילינגר, לעיני 1000 צופים.

● טמרה: מכבי טמרה — הפועל עליה כפר־סבא 1:1 (0:1). השער לטמרה: שחאדה (12). לעליה כפר־סבא: פישר (47). שפט וולף, לעיני 600 צופים.

● אור־עקיבא: מכבי אור־עקיבא — הפועל רעננה 0:0. שפט בן־ברוך, לעיני 500 צופים.

● קרית־אתא: הפועל קרית־אתא — מכבי אח"י נצרת 0:0. שפט דוד דמקרדו, לעיני 500 צופים.

הטבלה הצפונית (לאחר המחזור החמישי)

1.	מכבי חדרה	3–7	7
2.	הפ. קרית־שמונה	2–5	7
3.	הפועל רעננה	1–4	7
4.	הפועל טירה	4–6	7
5.	בית"ר חיפה	6–10	6
6.	הפועל בני־טמרה	4–7	6
7.	מכבי נצרת	3–6	5
8.	מכבי טמרה	3–3	5
9.	עליה כפר־סבא	6–4	4
10.	הפועל טייבה	9–5	4
11.	מכבי עפולה	6–3	3
12.	הפועל קרית־אתא	8–4	3
13.	מכבי אור־עקיבא	8–1	2
14.	הפ. טירת־הכרמל	11–7	1

דרום

● קרית־אונו: הפועל קרית־אונו — הפועל ראשל"צ 0:1 (0:0). שער־הנצחון: סלים דבורה (68). שפט יוסף דיאמנט, לעיני 300 צופים.

● בת־ים: הפועל בת־ים — הפועל אשקלון 1:2 (1:1). הבקיעו לבת־ים: מאיר בן־גיגי (20) ובני רובין (60). לאשקלון: יואל מסוארי (40). בוטפיקה מבת־ים הורחק (85). שפט עפרון, לעיני 150 צופים.

● אזור: הפועל אזור — הפועל ירוחם 0:3 (0:1). שערים לאזור: ציון חבה (41), שלום אחיאל (56) והוד (80). שפט ישראל ביב, לעיני 500 צופים.

● קרית־גת: מכבי קרית־גת — בית"ר באר־שבע 2:3 (1:2). שערים לקרית־גת: אורי אלקבץ (5), עסור (28) ולוגסי (75). לבאר־שבע: רני בסיס (27, 74). שפט שמואל הרשקוביץ, לעיני 500 צופים.

● רמלה: הפועל רמלה — לורוס חולון 1:2 (1:1).

● ראשון־לציון: הפועל רמת־השרון — הפועל אור־יהודה 0:0. שפט מימון אסולין, לעיני 100 צופים.

● קרית־מלאכי: הפועל קרית־מלאכי — הפועל בית־שמש 0:0. שפט עוכריה בן־יצחק, לעיני 1000 צופים.

הטבלה הדרומית (לאחר המחזור החמישי)

1.	מכבי קרית־גת	3–8	8
—.	הפועל קרית־אונו	2–5	8
3.	הפועל אזור	0–5	7
4.	הפועל בית־שמש	2–5	7
5.	הפועל רמלה	5–6	6
6.	הפועל בת־ים	2–3	6
7.	הפ. קרית־מלאכי	1–2	6
8.	הפ. ראשון־לציון	5–10	5
9.	הפועל אשקלון	5–5	5
10.	הפועל אור־יהודה	3–2	4
11.	הפועל רמת־השרון	5–2	3
12.	בית"ר באר־שבע	11–5	3
13.	לורוס חולון	9–4	2
14.	הפועל ירוחם	11–4	0

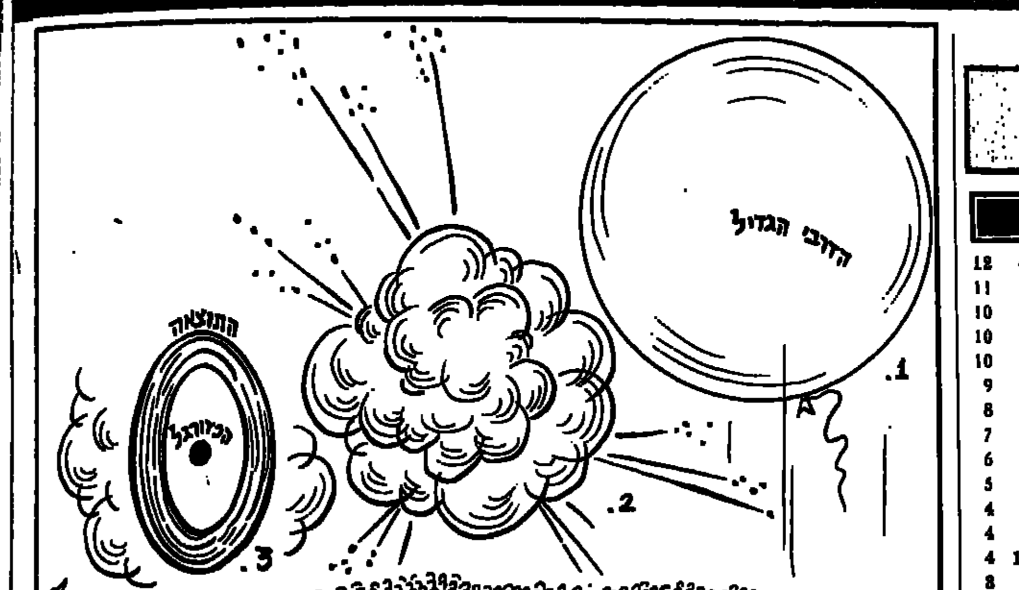

סערה סביב הרשמת ריצ'ארדסון

ח"כ גולדשטיין ייכנס מחרתיים את ועדת הספורט של הכנסת לדיון ● לכדורסלן חסרים עדיין מסמכים כדי להירשם באיגוד

מאת יצחק ויסהוף

בואו של הכדורסלן המקצועני, מייקל ריי ריצ'ארדסון לישראל, שהודשעה בגלל סמים מהאן.בי.איי. במטרה להצטרף לקבוצת הפועל רמת־גן, מעורר תגובות סוערות.

ריצ'ארדסון הצליח לגרום לפולמוס ציבורי חמור. רבים מצדדים באפשרות כי ישחק, לעומת חלקים נרחבים בציבור השוללים מתן אישור לריצ'ארדסון לשחק בישראל.

יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ מנחם גולדשטיין, אמר אתמול כי ייכנס את ועדת הספורט של הכנסת מחרתיים כדי שתדון בפרשה שלדעתו היא חמורה ביותר.

לאיגוד הכדורסל לא הגיע עדיין שום מסמך, או אישור, שהשחקן יכול לשחק בישראל. האישור העיקרי מהתאחדות הכדורסל בארה"ב לא הגיע, ולפיכך לא נעשתה עדיין כל פניה לפיב"א, כדי שתאשר את הרשמתו של השחקן.

יו"ר קבוצת הפועל ר"ג, אברהם חמו, אמר אתמול בראיון טלוויזיה כי ריצ'ארדסון הוא אחד הזרים היחידים „היכול להוכיח כי הוא נקי מסמים".

„נבצע לריצ'ארדסון בדיקה שבועית לפי הסכמת השחקן" — אמר חמו. והוסיף: „אנו עושים מעשה חסד לאדם ונעשה הכל כדי שישתקם כאן בישראל. אני היא הסיבה העיקרית שריצ'ארדסון בא לארץ. הוא שמע שאני מומחה גדול בנמילה, ואני איש משטרה, וזו הסיבה שהוא הגיע לישראל ולא למקום אחר" — אמר חמו.

ריצ'ארדסון ריתק ביום שישי 200 צופים שבאו לחזות באימון אותו ערכה הפועל ר"ג ביהוד. הקהל נותר המום ממבצעיו, למרות שהכוכב האמריקני סבל מכושר גופני לקוי.

בהפועל ר"ג משוכנעים כי יצליחו לרשום את מייקל ריי ריצ'ארדסון במשרדי איגוד הכדורסל, והוא ישחק מחר בליגה נגד מכבי חיפה.

ראה שים־לב.

הפועל חיפה נגד חולון, הערב

כל ערב — כדורסל

שבוע עמוס ומרתק כזה לא ידע הכדורסל הישראלי זמן רב. משחקי ליגה מסקרנים וגביעי־אירופה יעסיקו את חובבי משחק־הסלים ערב־ערב.

כבר הערב ב־8 ייפתח המחזור ה־5 בליגה הלאומית בכדורסל, כאשר בהיכל־הספורט ברוממה תארח הפועל חיפה את הקבוצה החזקה של הפועל חולון. „החיה" של חולון, קני בניסטר, תעורר עניין רב גם בעיר־הכרמל. הפועל חיפה תבקש לנצל את ביתיותה אולם ספק אם תצליח לעצור את החולונים שופעי־הבטחון.

אם, אכן, יוכו החיפנים של המאמן רני כהנא תהיה זו הפתעה גדולה.

מחר יימשכו משחקי המחזור. במוקד: דרבי תל־אביבי ביד־אליהו. בין מכבי והפועל ת"א. אמנם מכבי ת"א עדיפה, אבל דרבי מסקרן תמיד.

מייקל ריי ריצ'ארדסון עשוי לעלות מחר להופעת־בכורה ב„יהוד", במדי הפועל רמת־גן, נגד מכבי חיפה.

ביום שלישי תעבור נקודת־הכובד לנציגות ישראל בגביעי־אירופה. באותו ערב תיכנס למערכה האירופית קבוצת הפועל חולון. הקבוצה החולונית עלתה אוטומטית לסיבוב השני בגביע למחזיקות גביע. הקבוצה תארח את אחת הקבוצות המצטיינות והוותיקות בצרפת, וילרבאן.

למחרת, ביום רביעי, תעשה אליצור נתניה „היכרות" ראשונה, רצינית, עם הכדורסל האירופי. בסיבוב הראשון בקוראץ' ניצחה פעמיים יריבה נמושה כקראבאגוס הקפריסאית. הפעם תתעמת ביד־אליהו עם קאנטו האיטלקית, קבוצה שכבר זכתה בעבר בכל שלושת הגביעים האירופיים.

גם להפועל ת"א צפוי ביום חמישי, בגביע־קוראץ', יריב איטלקי בעל מסורת של זכיות בגביעי־אירופה, וארזה. באותו ערב תשחק מכבי ת"א בגביע־אירופה לאלופות בפינלנד ונשות אליצור ת"א יארחו באותה מסגרת את הקבוצה הצ'כית החזקה, ספרטה פראג.

אכן, שבוע מעניין ומלהיב.

● כדורסל

הערב — שני משחקים בקרית־אונו

שני משחקים ייערכו הערב בקרית־אונו במחזור ה־8 בליגה הארצית בכדורסל (דרום). ב־7 יתמודדו אליצור קרית־אונו ובית"ר ירושלים וב־8.30 ייפגשו הפועל גבעתיים ואליצור נוה־דוד רמלה.

שאר המשחקים הערב בדרום (8): אליצור ת"א/פ"ת — הפועל קרית־גת; מכבי ראשל"צ — מכבי ירושלים; הפועל נען — מכבי פ"ת; מכבי דרום ת"א — אס"א ת"א/רמת־השרון.

בצפון יקיימו שתי הבלתי מנוצחות היחידות משחקי־חוץ: הפועל נהריה תשחק בבן־שמואל ומכבי נתניה נגד הפועל עין־דור/תבור.

שאר המשחקים הערב בצפון (8): הפועל בקעת בית־שאן — מכבי חדרה; מכבי קרית־מוצקין — הפועל עמק־יזרעאל, מכבי כרמיאל — מכבי בת־גלים.

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: הפועל חיפה־הפועל חולון.

● מחר: בליגה הלאומית: מכבי ת"א־הפועל ת"א; הפועל ירושלים־אליצור נתניה; בית"ר ת"א־מכבי רמת־גן; הפועל רמת־גן־מכבי חיפה; הפועל איתן גבת־הפועל הגליל העליון.

● שלישי: בגביע־אירופה למחזיקות־גביע: הפועל חולון — וילרבאן, צרפת (בחולון).

● רביעי: בגביע־קוראץ': אליצור נתניה־קאנטו, איטליה (ביד־אליהו).

● חמישי: בגביע־האלופות: טורפאן־מכבי ת"א (בפינלנד): בגביע־קוראץ': הפועל ת"א־וארזה, איטליה (באולם הפועל ת"א). בגביע־האלופות לנשים: אליצור ת"א־ספרטה פראג.

נבחרת הכדורעף תקיים 7 משחקים בינואר בארה"ב

● כדורעף

נבחרת ישראל בכדורעף תצא למסע משחקים בארצות־הברית בין ה־7 ל־21 בינואר 1987 — על־פי פרוץ אמש.

המסע מאורגן בשיתוף הועד האמריקני למען הספורט בישראל. רשת טלוויזיה יהודית, בראשות פול בלייזר, נתנה חסותה לביקור.

הישראלים ישהו ארבעה ימים במחנה־אימון, ויערכו שבעה משחקים נגד נבחרות המכללות הטובות בארה"ב.

הנבחרת הישראלית תהיה אורחת הקהילה היהודית בלוס־אנג'לס

גביע יניב שקמה להפועל עין־דור

במשחק־כדורסל לזכרו של יניב שקמה ז"ל, שנערך בקיבוץ עין־דור, גברה הפועל עין־דור על הפועל גבע — 67:81.

לעין־דור הירבו לקלוע: עדי קדרון 16 ורם סמו 15.

זו השנה השישית שנערך המשחק לזכרו של יניב שקמה ז"ל.

רונן החטיא

(המשך מעמוד 11)

שחקני הפועל לוד היו הפחות גרועים אבל החלוצים, כני סמרג'ה ורונן הלל, בהופעת־בכורה בלוד, „שכחו" שמתוך הרחבה צריך לבעוט לשער. הם הותירו את שוער בני־יהודה, יעקב אסייג, מחוסר עבודה, לבד משני מקרים. בדקה ה־23 הכין שרביט כדור מצויין להלל ברחבה, וזה שלח החוצה בבעיטה שלומיאלית. בדקה ה־70 היתה ההחמצה המשחק: המגן שלמה חביב פרץ משמאל, שלח כדור רוחב להלל, שניצב חופשי מול שוער בני־יהודה, אך בעט לגופו המזנק של אסייג.

מנגד, בדקה ה־80, פרץ איזנברג לעבר שער לוד, הבחין בקוסטיקה, מסר לו כדור מדוד בקו־החמש, וזה בעט מעל הקורה מול שער חשוף.

השופט יעקב שיינר שלף כרטיס צהוב לגיא שרעבי מבני־יהודה.

השחקן המצטיין: יוסף קטשווילי

● הפועל לוד: יעקב בנודיס, יצחק בנודיס, נעמן, אורי בנודיס, שלמה חביב, רפי שמואל, בן־ממש, קטשווילי, סמרג'ה, רונן הלל (מאיה), שרביט (יעקב הלל).

● בני־יהודה ת"א: אפייה, סלמן, רוזנטל, סגל, עלו (איזנברג), גיא שרעבי, מלחי, אייל חיים, דיין, גורדנה, שירזי (קוסטיקה).

נפתלי כהן.

ליברפול הובסה בלוטון 4:1

לראשונה מזה שנים שכל חמש הראשונות בטבלת הליגה הראשונה באנגליה נוצחו במחזור אחד. את המפלה הגדולה ביותר נחלה בעלת התואר הכפול, ליברפול, שהובסה במחזור הי"ב ע"י לוטון — 4:1.

גיבור המשחק היה מייק ניל, שהבקיע שלושער. את שער־הכבוד לליברפול כבש הדני יאן מולבי מכדור־11. ניל היה בעבר שחקנה של ליברפול, אך לא שיחק בקבוצה הראשונה, וגם לא בקבוצת המילואים.

המוליכה, נוטינגהאם, נוצחה באוקספורד — 2:1. את השער לנוטה הבקיע סטיוארט פירס מהנקודה־הלבנה בדקה ה־17. ג'ון אלדריג והאטון כבשו למנצחים.

השנייה בטבלה, נוריץ', הפסידה בוימבלדון — 2:0, משעריהם של פשאנו וגייל.

טוטנהאם, שדורגה רביעית, הפסידה בדרבי הלונדוני לקווינס־פארק־ריינג'רס — 2:0. את השערים כבשו מרטין קלארק וג'ון בירן.

ווסטהאם, החמישית, נוצחה בדרבי נוסף, והפעם בביתה ע"י העולה החדשה, צ'רלטון — 3:1. מילהו קבע שיא בהבקעה כאשר 9 שניות משריקת הפתיחה כבש את השער הראשון לאורחים. וולש ופיטסון השלימו. לווסטהאם: טוני קוטי.

בדרבי לונדוני נוסף ניצחה ארסנל את צ'לסי — 1:3, ווינקה למקום הרביעי עם 21 נקודות. הייס הבקיע צמד, וקאסל את השלישי.

אברטון עלתה למקום השלישי כשהיא מקדימה בהפרש שערים את ארסנל, לאחר נצחון־בית על ווטפורד — 2:3.

מקרה מוזר אירע במשחק התיקו 2:2 בין שפילד וקובנטרי. שוערה של קובנטרי, סטיב אוגריזובי, בעט כדור־שער והצליח להטעות את השוער הנגדי, מרטין הודג', והכדור חדר לרשת.

במשחק־התחתית ניצחה אסטון וילה את ניוקאסל — 0:2, משעריו של סטיב הודג'.

לסטר הפסידה במגרשה לסאותהמפטון — 3:2.

המשחק ה־11 ייערך היום במיין רוד כאשר מנצ'סטר־יונייטד תתארח אצל מנצ'סטר־סיטי.

בליגה השנייה מוליכה פורטסמות, עם 25 נקודות, לאחר שגברה על ווסט־ברומיץ' — 1:2, ומקדימה בנקודה את פולהאם, שהשיגה נצחון־חוץ על רדינג 2:3. לידס, במקום השלישי, עם 21, לאחר תיקו 0:0 עם גרימסבי.

בין יתר התוצאות: סנדרלנד — בלקבורן 0:2; איפסוויץ' — סטוק 0:2; דרבי — ברייטון 1:4; האל — הדרספילד 1:3; ברנסלי — שפילד־יונייטד 2:2; שרוסבורי — קריסטל־פאלאס 2:3.

● בליגה הסקוטית סיימו בתיקו 2:2 הארטס ודנדי־יונייטד. אברדין השיגה נצחון־חוץ על המילטון — 0:1, משער של הבין־לאומי ג'ים בט.

תוצאות נוספות: מדרוול — הייברניאן 1:4 (נצחון ביתי ראשון); דנדי — פאלקירק 0:3; קלידבנק — סנט־מירן 1:1. סלטיק וריינג'רס לא שיחקו מאחר שהיום ייפגשו במשחק גמר גביע הליגה הסקוטית.

נצחונות לגדולות בגביע הגרמני

נצחון חוץ גבוה להמבורג בגביע המערב־גרמני על הקבוצה החובבנית, אוגסבורג — 0:5.

תוצאות נוספות: אורדינגאן — נירנברג 2:3 (אנדריאס מורר מאיינטרכט הורחק); קלן — מנהיים 0:1; לברקוזן — פורטונה דיסלדורף 1:2 (לאחר הארכה); האכן — סרבריקן 0:5; באיירן מינכן — הומבורג 1:3.

● הליגה האנגלית

1.	נוטינגהאם	12	13–27	23
2.	נוריץ'	12	14–19	22
3.	אברטון	12	14–20	21
4.	ארסנל	12	8–14	21
5.	ליברפול	12	16–24	20
6.	קובנטרי	12	9–12	19
7.	טוטנהאם	12	10–12	19
8.	ווסטהאם	12	22–23	19
9.	שפילד	12	18–23	18
10.	לוטון	12	9–12	17
11.	קווינס־פארק	12	14–13	17
12.	צ'רלטון	12	17–15	17
13.	סאותהמפטון	12	26–25	16
14.	וימבלדון	12	16–14	16
15.	אוקספורד	12	21–12	16
16.	לסטר	12	17–16	15
17.	ווטפורד	12	18–19	14
18.	אסטון־וילה	12	28–17	13
19.	צ'לסי	12	23–14	12
20.	מנצ'. יונייטד	11	14–14	11
21.	ניוקאסל	12	22–8	8
22.	מנצ'סטר־סיטי	11	13–8	7

25 כדורגלנים יתחילו להתאמן בסגל העתודה

מאת ראובן חנניה

המאמן הלאומי מילויינקו מיהיץ' יקיים מחרתיים אימון ראשון לנבחרת העתודה של ישראל בכדורגל.

המאמן זימן 25 כדורגלנים: אופיר שמואלי ומאיר קרוש מבית"ר ירושלים; ניר קלינגר וליאור רוזנטל ממכבי חיפה; דוד גורדנה ויצחק קוסטיקה מבני־יהודה; יעקב הלל מהפועל לוד; מוטי דהן מהפועל באר־שבע; אלון נתן, ארז לולו וירון גוזלי ממכבי תל־אביב; שלמה בן־שמעון מהפועל טבריה; משה מוסטרל מהפועל תל־אביב; יצחק גואטה, חיים לוי, יעקב בלדב ורוני לוי ממכבי נתניה; ירון כהן מבית"ר תל־אביב; יוסי לוי ממכבי יפו; חיים שעשוע ממכבי פ"ת, אורן בן־יוסף מהפועל פ"ת; רונן שפירא מהפועל חדרה; יואב זוהר וירון פטרושקה מהפועל רמת־גן וחזי שלום מנס־ציונה.

המאמן הלאומי ינצל את הזימון של שחקנים רבים לעריכת משחק פנימי.

● נוער

מכבי ניצח בדרבי לנוער 2:3

מה שלא הצליחו לעשות בוגרי המועדון עשו כדורגלני הנוער. בדרבי התל־אביבי לנוער בכדורגל גברו שחקני מכבי ת"א על אלה של הפועל ת"א — 2:3, במשחק מרתק.

מכבי חיפה שמטה נקודת ליגה ראשונה העונה, כשנפרדה בתיקו 2:2 עם הפועל ירושלים.

יתר התוצאות: הפועל רמת־גן — נוה־יוסף חיפה 1:1; בית"ר ירושלים — הפועל חדרה 0:4; מכבי פ"ת — מכבי יפו 2:5; הפועל חיפה — בני־יהודה ת"א 2:12; הפועל באר־שבע — הפועל פ"ת 1:0; מכבי נתניה — הפועל כפר־סבא 1:2.

צמרת הטבלה

1.	מכבי חיפה	5"13	9
2.	מכבי פ"ת	8"12	8
3.	מכבי ת"א	5"9	7
4.	נוה־יוסף	3"7	7

נורית יעקב אלופה בטניס

נורית יעקב הוכתרה בסוף השבוע באלופת ישראל בטניס לנוער.

במשחק־הגמר שנערך במרכז הספורט של אילן ברמת־גן גברה נורית יעקב על מלי מילר — 6:2, 6:3.

שלושה נצחונות להפועל גבעת־חיים ביוגוסלביה

● כדורמים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת־חיים, אלופת המדינה, זכתה בשלושה נצחונות באליפות מדינות הים־התיכון, המתקיימת ביוגוסלביה.

במשחק הראשון ניצחה גבעת־חיים את מלטה — 2:7, שערים: סגניה 4, עומר סרידן 2 ובני לנג 1.

במשחק השני הכניעה גבעת־חיים את קרשייקה מאיזמיר, תורכיה — 7:21, ובמשחק השלישי ניצחה גבעת־חיים את אתינייקוס אתונה — 3:10.

לגבעת־חיים נותרו שני משחקים נגד אלופות צרפת ויוגוסלביה.

נקבעו אלופי ישראל בשייט

בתום שדות־ים הסתיימה אתמול האליפות הלאומית של ישראל בשייט.

האלופים: לייזר: גל קלדפלד (הפועל עין־המפרץ); גלשנית — גד אברהם; הולנדי־מעופף — יואל סלע ואלדד אמיר (הפועל שדות־ים); 470 — דן ורן טורטון (הפועל ת"א) 420 — רן וניר שנטל (זבולון בת־ים).

אדברג ניצח את לנדל

איוון לנדל נחל את הפסדו הראשון מזה תקופה ארוכה כשנוצח אתמול בחצי־הגמר בטורניר בטוקיו ע"י השבדי סטפן אדברג — 7:6, 6:1.

השבדי ייפגש בגמר עם בוריס בקר, שגבר על ג'ימי קונורס — 6:7, 6:2, 3:6.

בגמר טורניר הנשים בברייטון ישחקו היום הגרמניה סטפי גראף והשבדית קאטרינה לונקוויסט.

פרננדז שוב הושעה

לקשר הצרפתי הבין־לאומי גד פרננדז, שהצטיין במונדיאל, „לא הולך" במשחקי הליגה בארצו.

העונה עבר לשורות העולה החדשה, ראסינג פאריס, וזו הפעם השנייה העונה שהוא מושעה. הפעם הוטל עליו עונש־השעייה לשני משחקים בעקבות פגיעה גסה בשחקן יריב, בעת משחק ליגה של קבוצתו נגד סנט אטיין, בשבוע שעבר.

נוסף לכך ספג פרננדז כרטיסים צהובים במחזורים השני, השלישי, הרביעי, החמישי והתשיעי.

● התעמלות

יעקב לוי — אלוף בהתעמלות

יעקב לוי, בן ה־22 מהפועל חולון, זכה בסוף השבוע במטודיונג'ייט באליפות ישראל בהתעמלות, כשצבר בקרב־רב 110.85 נקודות. שני היה רון קפלן ממכבי באר־שבע — 105.75 נקודות, ושלישי — עוזי רחמים מהפועל באר־שבע — 104.65.

עמרי פורת מהפועל עמק־הירדן זכה בדרגה ב' — 101.60 נקודות.

● שחייה

1300 שחיינים ב„קריעת מפרץ אילת"

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

1300 שחיינים מכל רחבי הארץ, ביניהם 500 נערים וילדים, השתתפו אתמול במשחה — „קריעת מפרץ אילת".

המשחה התחלק לשני מסלולים: המסלול הקצר, שאורכו ק"מ אחד, והארוך — 3 ק"מ.

משחה „קריעת מפרץ אילת", המתקיים זו השנה העשירית ברציפות, מאורגן על־ידי „הפועל" ומועצת פועלי אילת.

אליאב זכתה בשלושה תארים

יותר מ־400 טניסאים — מספר־שיא של משתתפים — נטלו חלק באליפות הבין־לאומית לטניסאים ותיקים, שהסתיימה אתמול בת"א.

- חוזכים: גילאי 35: ברמן הוזאס — רוני גודלמן 6:2, 4:6, 3:6; גילאי 45: יצחק בן־שחר — ד"ר ראול גלר 5:7, 2:6; גילאי 55: מנו ברדן — יוסף שחמון 2:6, 7:6, 4:6; זוגות גילאי 45: מייק שנהר וירון דיסקין — ראול גלר ויוסי וסרמן 6:4, 1:6, 7:5, גילאי 55: הלל הורביץ ויעקב אמיתי — עמוס ירדן ושמואל ללקין 1:6, 3:6.

בתחרויות לנשים זכתה רליה אליאב בשלושה תארים: היא ניצחה בגילאי 25 ומעלה בגמר את רונית הלר — 6:7, 0:6, ובגילאי 35 ומעלה את פאולה אידלמן — 6:4, 2:6, 0:6, כמרכן זכתה בתואר לזוגות, יחד עם אידלמן, כשניצחו את טובה אפשטיין ובת־שבע מנדל — 4:6, 3:6, בגילאי 45 ומעלה זכתה הוותיקה טובה אפשטיין, שניצחה את הגרמניה אלזה רימר — 7:6, 3:6, 4:6.

70 רוכבים בהקפת לזכר משה ירדן

70 רוכבי אופניים השתתפו אתמול בהקפת־הכנרת, לזכרו של משה ירדן ז"ל.

הרוכבים עברו 65 ק"מ מצמח, דרך טבריה, גשר אריק, עין־גב וחזרה לצמח. ראשון סיים אוהד שורר־פוקס מגלגלי־העץ ת"א — 1:45.28 שעה.

בין הנוער הגיע ראשון איתן לוי מגלגלי־העץ גבעתיים — 1:46.47 שעה.

בין הוותיקים ניצח דב יוגב מלהקות־הגשן — 1:50.04 שעה.

במירוץ העממי לקבוצות זכתה רגניה א', לפני אשדות־יעקב, איחוד ובית־זרע.

מאחורי הקלעים

ישראלי בליגה האנגלית

הפועל חיפה: וטו על אנטמן ● המשותף בין שחקן התיאטרון בחיפה, רוברטו פולאק והכדורגלן דניאל בראילובסקי ● אבי כהן – אלוף ב... ביליארד ● לוליאמס לא היה כוח ● שחקנית קולנוע תינשא לכדורסלן בחיפה

* * * כדורגלני מכבי חיפה היו ביום חמישי אורחיהם של שחקני התיאטרון העירוני בחיפה בהצגה „הכולשת חוקרת" של „במה 2", בואדי סאליב. בשבוע שעבר, בתום משחק הליגה בין מכבי חיפה ובית"ר ת"א (1:3), הזמין מנכ"ל התיאטרון החיפני, נעם סמל, את הקבוצה. הצגה זו נבחרה מאחר שאחד מכוכביה, השחקן רוברטו פולאק, הוא עולה חדש מארגנטינה, כמו דניאל בראילובסקי. אגב, מוסיף יוסף גלזר, בראילובסקי, רעייתו ושני ילדיהם, יעברו להתגורר ברמת־אביב בת"א, בסמוך למקום מגורי המשפחה. הכדורגלן יהיה מדי יום בקו תל־אביב חיפה * * * יוסף גלזר מספר עוד שרוני פיזנטי לא יצטרף אמנם לקבוצה באנגליה, אבל לבד מפיזנטי, רוני רוזנטל ומוטי אוונידי, יש נציג ישראלי נוסף בכדורגל האירופי המקצועני. זהו חלוץ הפועל חיפה לשעבר, אהרון פרירה, המשחק בקבוצת אולדשוט־קימברלי מהליגה השלישית באנגליה. זאת בעקבות נשואיו לג'יין, הנמצאת בחודש השביעי להריונה. השניים הכירו בדליה, שם היתה ג'יין מתנדבת ופרירה התגורר גם הוא בקיבוץ. הכדורגלן קיבל אזרחות בריטית וכך נסללה הדרך להופעתו בליגה המקצוענית. גם באנגליה פירסמו העתונים את תמונתו של פרירה בצד זו של דייגו ארמנדו מאראדונה. השניים דומים „כשתי טיפות מים". ההבדל ביניהם הוא רק ב...רמה * * * „לא הולך" לגיורא אנטמן את הפועל חיפה עזב מלא תקוות להתבסס בהפועל ת"א, אך נכשל. לאנטמן פנו כמה קבוצות, בהן גם הפועל עכו. אנטמן ראה בהצעה העכואית פתח מאחר שהאגודה לא תבעה ממנו להעתיק את מקום מגוריו לעכו וכך יכלה לסייע לו להחזיר את בטחונו הנפשי. שמח וטוב־לב סיכם אנטמן את פרטי־ההעברה עם עכו. ראשי הקבוצה מיהרו להחתים את הפועל ת"א, בתקווה שיוכל לשחק כבר ביום שישי. החיפנים סירבו בתוקף. אותן הטענות היתה שבשעתו טען אנטמן כי „הפועל חיפה בליגה הארצית קטנה עליו". לכן, אמרו בהפועל חיפה: „אנו לא מוכנים להעביר אותך למקומות קטנים". גם בקשת הפועל ת"א לא עזרה. אנטמן נתקע בכביש תל־אביב — חיפה — עכו — דיווחו של מרדכי חביב * * *

גילגולי זיתוני

* * * קפטן קבוצת הכדורגל של מכבי ת"א והנבחרת הלאומית, אבי כהן, למד בעת שהותו בליברפול לדבר אנגלית שוטפת, לשחק טניס ולהצטיין ב...ביליארד. לאחרונה הפגין אבי יכולת נאה ליד השולחן הירוק וניצח בקלות את ידידיו בבית פרטי בנאות־אפקה * * * אין כנראה שמחה בלי עצב. מכבי ת"א ערכה בשבוע שעבר — מספר מרדכי חביב — מיפגש מפואר לכל ותיקיה בכפר־המכביה. הנוכחים היו מרוצים, אולם המארגנים שכחו כמה שחקני־עבר ועתה משמיצים אותם ותיקים את האגודה * * * זוכרים את שחקן העבר של מכבי ת"א ומכבי רמת־עמידר, ממי צרפתי? כדורגלן־העבר מנהל עסקי מזון ונהנה מאוד מהיורש שלו למכבי ת"א, גקי, צרפתי־הצעיר מגלה יכולת טובה בקבוצת הנוער ומוגדר כשחקן המצטיין בה * * * לראשונה בקריירה שלו לא נכלל גדי מכנס בהרכב הראשון של קבוצתו. היה זה לפני שמונה ימים, בעת שמכבי פ"ת אירחה במגרשה את הפועל לוד (0:1). מאמן מכבי פ"ת, ליאון קנסטנטינובסקי, שוחח לפני המשחק עם מכנס והבהיר לו שאינו נכלל בהרכב משום שיש טובים ממנו * * * בהרכבה של הפועל לוד היו חייבים לציין לפחות שלוש פעמים את השמות הפרטיים של השחקנים מאחר שבשורותיה שלושה האחים לבית בנודיס — יעקב, יצחק ואורי. עתה חתם בקבוצה רונן הלל מהפועל פ"ת. הוא הצטרף להלל אחר, יעקב, המתפקד בקישור. כמעט חצי הרכב בנוי, איפוא, על השמות בנודיס והלל * * * ביום שני בבוקר אמור היה הוותיק יעקב (קובי) זיתוני (38) לעבור לקבוצת הפועל רמת־גן. הכל כבר סוכם עמו עד שלפתע הועלה נושא שהפתיע את הרמת־גנים. זיתוני תבע, מעבר להסכם עמו, עוד 1500 דולאר — חוב של הפועל חולון... דרישה זו הרגיזה את הרמת־גנים שויתרו על צירופו. בשעות הצהריים של אותו יום נרשם זיתוני בקבוצת־האם שלו, הפועל חולון, אליה הושאל לעונה נוספת מבני־יהודה * * * אחת מקבוצות הצמרת בליגה הארצית בכדורגל עלולה לקבל בימים הקרובים הודעת התפטרותו של מאמנה. הפעם אין מדובר ברקע כספי או באי מילוי תביעות אחרות של המאמן — מגלה מרדכי חביב. אותו מאמן סובל ממחלה שלא תאפשר לו לאמן * * * במשטרת מרחב דן תיגברו את השמירה במשחק הליגה הארצית בכדורגל בין קבוצות מכבי רמת־עמידר והפועל חיפה (0:0) ב־21 שוטרים, בפיקודו של פקד אביעד. הסיבה: בקשת יו"ר מחלקת הכדורגל בהפועל חיפה, אבי שוסטר, שחשש מפגיעה בשחקניו בעקבות האירועים שהיו לפני ארבע שנים במשחק שנערך — סיפורו של יוסף חכם * * *

יעקבסון ספג נוק־אאוט

* * * כדורסלן אליצור נוה־דוד רמלה, אריל ויליאמס, היה עייף מאוד במשחק הגביע נגד מכבי רמת־גן (77:80). הוא תבע ממאמנו שמואל יעקבסון ליטול פסק־זמן. כאשר תם הזמן הורה ליעקבסון ליטול פסק־זמן נוסף. „אין לי כוח לקום מהספסל" — אמר ויליאמס. באותו משחק אירע למאמן הוותיק תקרית לא־נעימה. כאשר שחקני רמלה הקטינו את ההפרש קפץ עוזרו מהספסל וללא כוונה פגע באפו של יעקבסון, שנזקק לעזרה רפואית — סיפורו של יוסף חכם * * * קבוצות לאומיות מגיעות לישובים רחוקים במסגרת משחקי־הגביע. יוסף גלזר מציין כי הדבר הופך לחגיגה ביישוב כולו. גם ראשי ערים מכבדים את האירוע. כך היה בשבוע שעבר בנהריה כאשר ראש העיר, חיים לבב, היה בין הצופים וראשי המברכים על הנצחון הסנסציוני של קבוצת עירו על הקבוצה הלאומית של הפועל איתן גבת (77:80). גם בקרית־מוצקין חזה ראש העיר, שמחה מילר, במשחק הנצחון של הפועל חיפה על מכבי קרית־מוצקין. למילר יש „זיקה משפחתית" לכדורסל. גיסו הוא משה (מוסה) דניאל, בעבר שחקן נבחרת ישראל וכיום מאמן בכיר, שגם בנו מוטי מככב בנבחרת * * * מאמן הפועל נהריה, רוני שיפמן, ידוע כקוטל־ענקים במשחקי גביע. יוסף גלזר מזכיר ששיפמן, כמאמן מכבי קרית־מוצקין, מהארצית, הדיח בעבר את הפועל הגליל־העליון, עם קארל וינפרי, ואת בית"ר ת"א, דרל רובינזון. הפעם הדיח שיפמן, כמאמן הפועל נהריה, את הפועל איתן גבת, אותה העלה אשתקד ללאומית. גם שלושת חניכיו — אילן רוקח, גקי דוד ודב דובובני — היו שותפים לשלושת הנצחונות. לפני המשחק עם גבת נפרדה נהריה מבכיר שחקניה, גרי צירקוס, שפרש מהקבוצה לאחר 15 שנה. יו"ר ההנהלה, ישראל בליט, העניק לו גביע־הוקרה * * * ריצ'י ג'ונסון (לא זה ששיחק במכבי מוצקין), שהצטרף למכבי חיפה, במקומו של מייק קלארק, היה מבוקש ע"י המאמן פיני גרשון כבר בקיץ אולם אז ביכר ג'ונסון מבחני מקצוענים בארה"ב. גרשון מכירו מטורנירים שקיימה הפועל ת"א בהולנד. ג'ונסון שיחק אז בקבוצה ההולנדית דן־בוס * * *

המאמן לא חגג הנצחון

* * * מאמן הפועל חולון, מולי קצורין, לא השתתף בחגיגות שערכה קבוצתו לאחר הנצחון הגדול על אליצור נתניה (88:104) — מוסר יצחק ויסהוף. קצורין נטל מייד אחרי המשחק את רעייתו תמר והשניים יצאו לחגוג בבר־המצווה של בן אחיו. המאמן החולוני גילה כי קבעו את מועד הבר־מצווה לפי מועדי משחקי הליגה, אולם איש לא צפה שעלולה להיות תקרית כמו פיצוץ־חסלים. כשהגיע המאמן הצעיר למקום החגיגה קיבלה אותו התזמורת בנעימות־נצחון. בעל התזמורת, אלי קביאל, הוא אביו של נועם, שחיבר שיר לציון נצחון הקבוצה החולונית * * * יום לאחר משחק־הנצחון החולוני על אליצור נתניה חגגו שחקני הקבוצה בביתו של הכדורסלן אבי מאור, במלאת לו 26 שנה. לפתע כבה האור בבית והמוזמנים הופתעו לחזות בסרט־וידיאו ששיחזר את הנצחון ערב קודם־לכן * * * מנהל קבוצת הפועל חולון, מוטי דננברג, חזה בקושי במשחק־הנצחון על אליצור נתניה. זאת על־אף שישב על ספסל הקבוצה החולונית. דננברג הליט את פניו במגבת כל אימת ששחקני אליצור ביצעו התקפה. קולו של המנהל המסור אבד במהלך המשחק, ובמשך יומיים לא היה מסוגל לדבר * * * מאמן הנבחרת הלאומית ומכבי ת"א בכדורסל, צבי שרף, נכח גם הוא במשחק בחולון על־אף שקבוצתו התמודדה באותו ערב עם הפועל בית־אלפא בגביע־המדינה. יצחק דימהרף מספר ששרף שלח לעמק בית־שאן את עוזרו, יאיר שרון, והוא ובנו־בכורו לירון נסעו לחולון. צביקה „ריגל" אחרי שתי היריבות הקשות של מכבי ת"א בליגה * * *

תכלת — כוכבת קולנוע

* * * יוסף גלזר יודע לספר כי כדורסלן החיזוק של מכבי חיפה, גזן מלאורס, טרם הרשים במשחקו, אולם מי שהרשימה ביופיה היא ארוסתו קים דיננסון, שחומת־עור, בת 25, שגובהה 1.80 מטר, שהצטרפה אליו לפני כמה שבועות. קים היא שחקנית קולנוע שהופיעה בין השאר בסידרת הטלוויזיה „תהילה" ובסרט „רוקי 4", לצידו של סילבסטר סטאלונה. השניים עומדים להינשא בארץ בשבועות הקרובים * * * קבוצת הנשים של הפועל חיפה בכדורסל נותרה עם שחקנית בוגרת אחת, שרה יעירי, כל היתר, שכיכבו בעבר בקבוצת הצמרת החיפנית, נמצאות בארץ ובעולם: זהרה רון ורונית דימנט משחקות בהפועל גבעת־חיים; שירלי לב ודבורה מרייסברג, במכבי ת"א; סיגל גורם במכבי רמת־גן; מאשה לורנץ בהפועל גלבוע; אתי ג'ינזי־מוכצר ואיתנה טבכרין פרשו. ורדה ברגמן ואסתר שריקי שוהות בארה"ב * * * לא כל יום גדל כשרון של ממש בכדורסל הנשי, בגובה של 1.85 מטר בגיל 15 וחצי. זוהי איריס דיגמן, תלמידת בית־הספר העירוני ה', המככבת בהפועל חיפה. במחזור הראשון קלעה איריס 30 נקודות בלאומית ובמשחק בליגה לנערות קלעה 49 נקודות לסל מכבי קרית־מוצקין. יש הרואים בה את היורשת של ענת דרייזור, שבגילה של איריס כלל לא שיחקה כדורסל * * * רני כהנא אינו מסתפק באימון הפועל חיפה. הוא משמש בהתנדבות גם כמאמן קבוצת נכי צה"ל בכדורסל, המשחקת בליגה למקומות־העבודה. את כהנא רתם לפעילות זו רכז הספורט של ארגון נכי צה"ל, חיים כהן, ששפט כדורגל בליגה הלאומית בשנות השישים. הפעילות מתקיימת באולם המפואר של בית־הלוחם בחיפה * * * עיריית חיפה ערכה קבלת־פנים ליו"ר החדש של איגוד הכדורסל, יורם אברקוביץ, ולשופט הבין־לאומי הבורי שלום. ולצד ראש העיר, חבר מועצת העיר ומאמן הכדורסל ברוך זלין, אמר לאוברקוביץ: „הפסדת אתונה (בכדורגל) ומצאת מלוכה (בכדורסל)". מ"מ ראש העיר, שמעון וידיה, העניק לשניים את אלבום העיר חיפה * * *

פצצת־זמן במרתף סודי

מאת דיוויד רייד

עשר טונות של תיקי הגסטאפו על הכיבוש הגרמני בצרפת, המוחזקים במרתף סודי, מתקתקות כפצצת־זמן ענקית, שטרם התפוצצה, 42 שנה לאחר כניעת הגרמנים בפאריס.

גילוי העובדה על־ידי ראש השירותים החשאיים לשעבר בצרפת, אלכסנדר דה־מאראנש, אשר אמר כי החומר מוכיח ש„אישים חשובים מאוד" שיתפו פעולה עם הגרמנים כאשר טענו כי הם חברי ה„רזיסטאנס", העביר צמרמורת בחוגים פוליטיים צרפתיים ועורר מחלוקת סוערת בשאלה, האם יש לפרסם את החומר.

שר ההגנה, אנדרה ז'ירו, הודיע כי יש למסור את מסמכי הגסטאפו וה„אבווהר" (המודיעין הצבאי הגרמני) לידי המחלקה ההיסטורית של הצבא. והוסיף שהם יהיו פתוחים לעיון על־ידי ההגנה ועל־ידי התביעה הכללית במשפטים הקשורים בתנועת ההתנגדות.

משפט גדול, התלוי־ועומד בצרפת, הוא זה של פושע־המלחמה הנאצי קלאוס בארבי, ראש הגסטאפו בליון בין השנים 1942 ו־1944. המואשם ברצח או בגירוש אלפי יהודים ולוחמי התנגדות.

בארבי, הידוע כ„רב־הטבחים של ליון", גורש בפברואר 1983 מבוליביה לצרפת. לאחר חודשים של דחיות, בשל ויכוחים משפטיים, החליט בית־משפט בפאריס ביולי שעבר, כי המשפט נגד בארבי ב„פשעים נגד האנושות", יוכל להיפתח בראשית השנה הקרובה בבית־משפט בליון.

אולם, פרקליט של בארבי, ז'אק ורז', כבר הודיע כי ברצונו לעיין בארכיונים ולחקור שם שאלות בדבר „המשטרה הגרמנית, תנועת ההתנגדות ושיתוף־פעולה בליון".

זה עלול לגרום לוויכוחים משפטיים נוספים ולדחייה נוספת.

בעבר הבריז ורז', איש שמאל בלתי־תלוי, כי ינצל את המשפט כבימה כדי להאשים את ממשלת צרפת בצביעות בהעמידה לדין את שולחו בן ה־72. הוא מאיים דרך־קבע לחשוף את זהותם של משתפי פעולה צרפתים עם הנאצים.

מצב זה הופך את תיקי הגסטאפו לפצצת־זמן אפשרית, בפרט לאחר שוורז' טען בראיון, שנתן ב־1983 בטלוויזיה, כי מנהיג הרזיסטאנס, ז'אן מולן, אשר נאסר על־ידי קלאוס בארבי, התאבד בכלא הגסטאפו לאחר שחבריו־שלו בגדו בו.

בחקירה הכחיש בארבי כי עינה ורצח את מולן, שליחו המיוחד של הגנראל דה־גול, וכל הפרשה עוררה מחדש זכרונות מרים מ„מלחמת הצללים" לחיים ולמוות בין תנועת ההתנגדות ובין כוחות הכיבוש הגרמניים בצרפת.

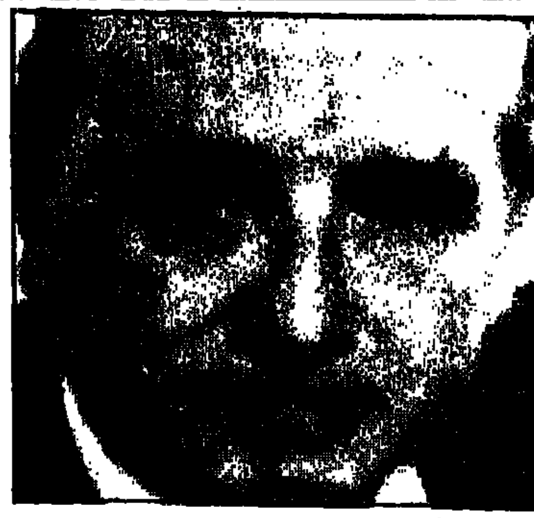

קלאוס בארבי מכחיש את הרצח

ז'אק שאבאן־דלמאס גיבור ההתנגדות

42 שנה לאחר כניעת הגרמנים בפאריס, אוחזת צמרמורת את החוגים הפוליטיים בצרפת בעקבות גילויי ראש השירותים החשאיים

ראש השירותים החשאיים הצרפתיים לשעבר, מאראנש, סיפר לכתבת הטלוויזיה, קריסטין אוקראן, על גילויו „המכאיבים", כאשר קיבל על עצמו את התפקיד בשנת 1970. לדבריו, נתקל ב־10 טונות תיקים במרתף של מטה השירותים החשאיים. „גילינו כי אישים חשובים, שהשתייכו או טענו להשתייכותם לתנועת ההתנגדות או להיות פאטריוטים טובים, קיבלו, למעשה, משכורות מן הגרמנים" — אמר בשיחות ארוכות עם רוקראן, המשמשות בסיס לספר, שהופיע באחרונה: „סוד הנסיכים".

מאראנש חזר על האשמותיו בטלוויזיה. הוא אמר כי אינו יודע אם תהיה תועלת בגילוי זהותם של אותם אנשים חשובים אשר „לפחות פלירטטו עם כוחות הכיבוש הגרמניים". הוא ציין כי רבים מאלה עומדים כיום על סף הקבר.

גיבור ההתנגדות הצרפתית, ז'אק שאבאן־דלמאס, שהיה גנראל בגיל 29 ומשמש כיום נשיא האסיפה הלאומית, תמך בהחלטתו של שר ההגנה, ז'ירו, להעביר את תיקי הגסטאפו אל המחלקה ההיסטורית של הצבא. שם ייבדקו על־ידי ועדה מייעצת של ארגוני ההתנגדות, בראשותו של הגנראל מישל בלה, ויהיו פתוחים לעיון במשפטים, הנוגעים לתנועת ההתנגדות.

שאבאן־דלמאס, אשר חתם על ההוראה להקמת הוועדה בהיותו ראש־ממשלה בשנת 1970, אמר: „היו בוגדים ומוגי־לב בתנועת ההתנגדות. אך מספרם היה זעום ... דה־מאראנש הטיל חשד כולל על כל לוחמי ההתנגדות. החיים עדיין, אין זה נסבל, הן לגביהם והן לגבי תנועת ההתנגדות כולה, שהיתה ותישאר תמיד חלק מכבודה של צרפת. לאחר שהארכיונים ייבדקו, נדע את האמת, ודעת הקהל תוכל לשפוט".

(„רויטר")

עיתונים בשירות הביון?

מאת ז'אן כהן, אתונה

„אתנוס", הטאבלואיד השמאלי הפופולארי של יוון, עומד שוב להופיע בבית־המשפט בעקבות שורה של האשמות, ביניהן זו שקיבל כסף סובייטי כדי להפיץ מידע כוזב במערב. בסוף אוקטובר הוא יתייצב בבית־משפט לונדוני מול השבועון הבריטי „אקונומיסט".

לפני ארבע שנים כתב „אקונומיסט" במאמר קצר, כי „אתנוס" קיבל 1.8 מיליון דולר מבריה"מ, אשר ניצלה את העיתון לשם הפצת מידע כוזב במערב. „אתנוס", מצדו, האשים את „אקונומיסט" כי הוא משמש מכשיר בידי סוכנות הביון המרכזית האמריקנית, ושני העיתונים ניסו להביא זה את זה להעמדה־לדין.

באחרונה החליט בית־משפט לונדוני לקיים משפט, בו יופיעו העדים הראשיים של „אקונומיסט" — עריקים מבריה"מ — וידונו האשמות נוספות בדבר קשריו של העיתון היווני עם הק.ג.ב. „זו תהיה החשיפה הגדולה ביותר של מערכת הפצת המידע הכוזב של הסובייטים", אמר העיתונאי האתונאי פאול אנאסטאזי. והוא יודע את אשר הוא שח. הוא נתבע לדין על־ידי „אתנוס" בעקבות פירסום ספרו „קחו את האומה לידיכם", אשר בו האשים את העיתון בקבלת כסף סובייטי ובשיתוף־פעולה עם סוכני הק.ג.ב.

„אתנוס" הוא יצור־כלאיים מוזר. הוא הוקם ב־1981 והתחיל לפרסם שערוריות מין וסיפורים אנטי־אמריקניים ואנטי־ישראליים, ועד מהרה הגיע לתפוצה הגבוהה ביותר בין כל העיתונים ביוון. למרבה הפליאה, היה המו"ל שלו, ג'ורג' בובולוס, ידוע כאיש ימין וכמי שהכת הצבאית היוונית חפצה ביקרו. לשותפו, יאניס יאניקוס, עבר שמאלי ללא דופי, אך עד מהרה הוא הורחק והוצא. לדברי אנאסטאזי, היה זה יאניקוס הנרגז, שנתן לו את המסמכים שעליהם מבוסס ספרו. כאשר הועמד אנאסטאזי לדין על הוצאת דיבה, סברו כי יאניקוס יהיה העד הראשי שלו. אך הוא סירב להעיד, לאחר שקיבל מ„אתנוס" פיצויים בסך 650,000 דולר. אולם ברגע דרמאטי של המשפט, סתם בנו של יאניקוס את הפירצה, והעיד לטובת העיתונאי בן ה־35. עם זאת, עברו שלוש שנים עד שבית־המשפט דחה את תביעת „אתנוס" נגד אנאסטאזי, כתב ה„דיילי טלגראף" הלונדוני, וכתב חלקי של „ניו־יורק טיימס". לא־מכבר בוטלו ההאשמות נגדו בדבר הוצאת דיבה. כן בוטלו האשמות, שהתבססו על שיחות מוקלטות עם פרקליט, שלדבריהן אנאסטאזי תיכנן „מעשי טרור" נגד „אתנוס" ונגד המו"ל שלו, בנסיון להרוס את העיתון ולערער את יציבותה של יוון.

עתה צפוי למו"ל בובולוס, לעורך־העיתון אלכסנדר פיליפולוס ולשלושה חברי המערכת שלו, משפט חדש, בעקבות האשמה מצד אנאסטאזי בדבר הוצאת שם רע ושבועת שקר. הם צפויים גם למשפט מחודש בקשר להרשעתם בציתות לשיחות טלפון והקלטתן (הם הורשעו בשימוש בחומר מוקלט ולא בהקלטה עצמה).

„התחמושת הכבדה" של „אקונומיסט"

אנאסטאזי, המעודד על־ידי מה שלדעתו היא תחמושת כבדה בידי „אקונומיסט", מתכוון להחזיר את הפרשה ליוון. „לאקונומיסט יש עדים, שאינם עומדים לרשותי, לרבות עריק אחד מבריה"מ. כוונתי להמשיך בעניין, עד שייחשפו כל מעשיו של „אתנוס". אך אין הוא אופטימי לגבי ההחלטה של התובע הכללי היווני לחדש את החקירה. „זמן כה רב הם לא עשו מאומה, אבל אני סומך על עורכי העיתונים היוונים עצמם, שידרשו לשים קץ להפצת ידיעות כוזבות".

משקיפים אחרים, העוקבים אחר העיתונות היוונית, מגלים אף ציניות רבה יותר. הם מצביעים על משבר האמון כלפי העיתונות היוונית ועל החשדנות הרווחת לגבי העושר המוצג שם כ„עובדות". בינתיים, ממשיך „אתנוס" במעשיו הנלוזים ומנחית מהלומות שאינן פוגעות במטרה. בהסתבכותו האחרונה צפוי העיתון להאשמות בדבר הוצאת דיבה ושם רע.

המדובר בקוסקוטאס, יווני בן 34, שרכש את השכלתו בארה"ב, אשר הואשם על־ידי „אתנוס" בחברות במאפיה. לאחר שחזר ב־1984 ליוון עם תואר דוקטור ועם כסף די הצורך כדי לקנות את הבנק של כרתים בסכום של 7,692,000 דולאר. הוא גם מפרסם כמה שבועונים ונושא־ונותן על רכישת בנק נוסף. את הכסף — הוא אומר — הרוויח בבורסה. „אתנוס" צעק חמס, ולימצו אתונה אמרו, שהאיש אינו אלא מסווה למשקיעים האמיתיים. לשם חיזוק תביעתו נגד „אתנוס" ניסה קוסקוטאס להשיג עותק של סרט תעודה, שהוצג בטלוויזיה הקנדית, על הפצת מידע כוזב על־ידי הסובייטים. הסרט מכיל קטע קטן על משפט אנאסטאזי. בגלל זכויות הטלוויזיה והפיראטיות המשתוללת בסרטי וידיאו, לא קיבל קוסקוטאס את הסרט. לדברי אנאסטאזי „יתכן, כי כלל לא יהיה צורך בכך. יקרה מה שיקרה במשפט בלונדון — הוא אומר — קרנו של „אתנוס" יורד ללא תקנה".

● זיא אול־חאק ● האשמות כבדות

לא שלום ולא מלחמה

מאת ד.ק. ג'ושי, ניו־דלהי

יחסי הודו פקיסטאן מצטיינים בגאות ושפל. באווירה של התנצחות הדדית מדובר בו זמנית על חוזי שלום בצד חרחורי מלחמה

הודו בוחנת, בדרך של דיפלומטיה שקטה, דרכים למניעת הידרדרות נוספת ביחסים בינה לבין איסלאמאבאד. בניו־דלהי ערים לעובדה, שהחרפת היחסים עלולה להביא לתוצאות מסוכנות. ויודעים שבמדינה גדולה, צריך לנקוט יוזמה, כדי לשנות את האווירה הנוכחית של התנצחות הדדית ולמצוא מוצא מן המצב הנוכחי של „לא שלום ולא מלחמה".

חידוש הדו־שיח המושהה על־ידי הפעלה מחודשת של הוועדה המשותפת, נראה כאפשרות היחידה. השיחות על חוזה־ידידות או הסכם אי־התקפה יוכלו להתנהל אחר־כך.

המשימה הזאת אינה קלה כלל. ניו־דלהי היתה רוצה שנשיא פאקיסטאן, זיא אול־חאק, ייענה ליוזמה ויעיין שנית בתלונות נגד איסלאמאבאד, שקילקלו את היחסים.

ראג'יב גאנדי מאשים את פקיסטאן, כי היא אינה מזדרזת להגשים את הצעדים שהוסכם עליהם, לשם נירמול היחסים.

מה שאמר גאנדי בהאראריה, היה תוצאה מהצטברות האשמות, שקילקלו את היחסים בין הודו ופאקיסטאן. תלונותיו של גאנדי נגד משטרו של זיא הן רבות ומגוונות. ראשית, איסלאמאבאד מעודדת טרוריזם.

הוא טוען שהיא מאמנת קיצוניים סיקים בשימוש בנשק חם במחנות בפקיסטאן, ואחר־כך מחדירה אותם להודו מצויידים בנשק מתוחכם.

איסלאמאבאד היתה מעורבת במישרין בחטיפה של מטוס נוסעים של „אינדיין איירליינס" בעבר.

שנית — עמדתו הפרובוקאטיווית של זיא בעניין קאשמיר.

ממון ל„שיחרור קאשמיר"

לא זו בלבד שנשיא פקיסטאן העלה את שאלת קאשמיר, בנאומו בוועידת הפיסגה של המדינות הבלתי־מזדהות בהאראריה, תוך הפרה גלויה של הסכם סימלה, אלא אף הביך את הודו בכך, שכלל במשלחת שלו את נשיא „הליגה לשיחרור ג'אמו וקאשמיר", ק.ה. חורשיד.

הכללתו של חורשיד נועדה לחזק את דרישת פקיסטאן למסור לה את קאשמיר. מנהיג „אזאד קאשמיר" הפיץ פניה אל ועידת הבלתי־מזדהות, אשר בה הוקיע את הודו על עמדתה ה„בלתי־מתפשרת" בשאלת קאשמיר, והשווה את בעיית קאשמיר עם בעיית הפלשתינים לשלטון עצמי. יתירה מזו, פקיסטאן הקצתה השנה בתקציבה, לראשונה, ממון למען שיחרורה של קאשמיר.

שלישית, זיא הטיח בהודו האשמות כבדות על שהיא מתערבת בענייניה הפנימיים של פאקיסטאן, על־ידי הגשת עזרה לבנאזיר בהוטו, במערכה שלה לסלק את זיא מן השלטון.

רביעית, בחודשים האחרונים מפרסמים כלי התקשורת הפקיסטאניים, לרבות אלה שבידי הממשלה, ידיעות פרובוקאטיביות ודמיוניות על מהומות עדתיות בהודו, ומאשימים את הודו בטבח של מוסלמים.

חמישית, איסלאמאבאד ממשיכה בתוכניתה הגרעינית, למגינת לבה הרבה של ניו־דלהי.

הפסקת השיחות

ניו־דלהי סבורה, כי עויינותה הגוברת של איסלאמאבאד כלפיה, בחודשים האחרונים, משקפת את הצרות הפנימיות שלה־עצמה. דעתה היא כי זיא מבקש להסיח את דעתם של ההמונים מן המערכה למען חזרת הדמוקרטיה, שמנהלת בנאזיר בהוטו.

הנחה זו מקבלת חיזוק מן העובדה שהדו־שיח בין הודו ופקיסטאן על נירמול היחסים בין שתי המדינות הופסק לפתע, לאחר שובה של גב' בהוטו מחוץ־לארץ.

ההתאחדות הדרום־אסיינית לשיתוף פעולה איזורי, שהתכנסה בדצמבר האחרון בדאקה, בירת בנגלדש, הפצירה בשני המנהיגים — גאנדי וזיא — לנקוט צעדים מרחיקי לכת לקראת נירמול היחסים בין הודו ופקיסטאן. גאנדי וזיא אכן חתמו על הסכם שלא לתקוף את המתקנים הגרעיניים של שני הצדדים, והוועדה המשותפת הצליחה להתקדם במהירות.

כן הוחלט להסיר את מחיצות הסחר ולעודד מגעים בין שני העמים. גאנדי עמד לבקר בפקיסטאן באמצע 1986, כדי לחתום על הסכם שלום, ובכך לפתוח דף חדש בהיסטוריה של תת־היבשת.

כל התוכניות הללו השתבשו, אך מה שגרם תדהמה בהודו היה אהדתה ותמיכתה המושאלות של המדינה השכנה כלפי הטרוריסטים הסיקים בפנג'אב, בשעה שהאלימות במדינה זו נהפכה לסכנה לבטחונה של הודו.

על־כן, יש להמתין ולראות כיצד תגיב איסלאמאבאד על יוזמתה של ניו־דלהי. אמנם חתימה על חוזה שלום נראית כיום רחוקה, אך אין ספק ששתי המדינות מסוגלות להגיע ל„מודוס ויוונדי".

הכוח החמישי

אפרים פישבאך מאוניברסיטת וושינגטון מצא לאחרונה עדות לכך, שייתכן כי קיים כוח חמישי, שתשומת הלב המדעית לא הופנתה בו עד היום. עד היום הכירו הפיסיקאים בארבעה כוחות — „החלש הגרעיני", הקשורים לחלקיקים אלמנטריים ובפיסיקה מולקולרית, והכוחות האלקטרו־מגנטי והגראוויטציוני. כך שהכוח החדש יקרא באופן טבעי — הכוח החמישי. הסיבה שבגללה הוא נותר בלתי נגלה (אם אומנם הוא קיים) נעוצה בכך, שהוא כוח די חלש, ובאופן מעשי הוא ניתן למעקב בממדים של עד 200 מטרים, ובתחום הזה הוא מופיע ככוח גראוויטציוני מתוקן.

ההצעה של פישבאך התבססה על שלוש קבוצות של נתונים נסיוניים. האחת מצביעה על התלות האנרגטית באינטראקציות המערבות חלקיקים אלמנטריים הנקראים קאון (KAON) עם האנטי־חלקיקים שלהם. קבוצה שנייה הכילה נתונים גיאו־פיסיקליים שהתייחסו למדידות של כוח המשיכה של האדמה במקומות שבהם הכוח החמישי יוצר תוצאות שונות, לדוגמא — על פני הים. הקבוצה השלישית של נתונים נלקחה בניסויים הקלאסיים של הולאנד אייטווס בתחילת המאה, והראתה שהכוח הגראוויטציוני פועל באופן שווה על גופים ללא תלות בתרכובת שלהם. פישבאך ניתח מחדש את הנתונים האלה והראה שהיתה תלות באופי התרכובת.

הפיסיקאים מחכים לתוצאות שרשרת הניסויים שעורכים פישבאך ושותפו, פראנק סטייסי.

מציץ ל„חורים"

חברת INSTRUMENT TECHNOLOGY INC, פיתחה מכשיר המאפשר התבוננות בתוך „חורים" בגודל של 0.02 אינטש, האופייניים לשבבי מחשב. גודל שדה הראייה הינו 50 מעלות. (מעלה שקולה ל־17 מילירדיאן). הכלי ניתן לחיבור למצלמות רגילות ולמצלמות וידאו.

הבטחה לאיידס

תרופת ה־AZT AZIDOTHYMIDINE מוענקת לכ־6000 חולי איידס. התרופה עשויה להאריך את חייהם. זו הפעם הראשונה שהליך ניסויי בפיתוח תרופה הופרע על־ידי קבוצת מדענים מומחים לצורך הפצת התרופה מוקדם יותר. בדרך כלל בתהליך הניסוי מנסים את התרופה על קבוצה מוגבלת מאוד של אנשים. לדברי ראש שירות הבריאות הציבורי של ארה"ב „זהו הסוכן הטיפולי הראשון שנראה מבטיח לאחוז מסויים מחולי האיידס". היצרן הבריטי של התרופה הזהיר ש־AZT איננה תרופת פלא לחולי איידס. התרופה מפותחת ע"י חברת WELCOME BURROUGHS. המחקר נעשה במכון הבריאות הלאומי של ארה"ב.

במשך ששת החודשים האחרונים 145 בני אדם שנפגעו מאיידס קיבלו 250 מ"ג של AZT כל אחד, כל ארבע שעות. 137 חולים אחרים קיבלו „פלאסבו" (PLACEBO) — תרופה אפשרית אחרת לאיידס. רוב החולים שקיבלו את ה־AZT גילו שיפור בריאותי כגון עלייה במשקל, הרגשה כללית משופרת, ועוד. בעוד שמקבלי ה„פלאסבו" מתו עד חודש פברואר האחרון, ואילו רק אחד ממקבלי ה־AZT נפטר.

עדיין לא ברורה שיטת הפעולה של ה־AZT. התרכובת הזאת בודדה על־ידי חוקרי סרטן עוד בשנת 1960, AZT נכשלה בעזרה לחולי סרטן. קיימים כיום כ־11,000 חולי איידס בארה"ב. שירות הבריאות הציבורי האמריקני מעריך שלפחות 6000 מתאימים לטיפול ב־AZT.

שמיכה נגד רימונים

חברה צרפתית פרטית בשיתוף עם המשטרה הז'נדרמרית הלאומית של צרפת פיתחה כיסוי נגד רימונים, לשימוש במצבים שבהם טרוריסטים או אחרים מאיימים בהטלת רימונים. כאשר טרוריסט, למשל, מטיל רימון, הכיסוי נפתח ומוטל מעל הרימון ו„אוסף" את עוצמת הנפץ והרסיסים. הכיסוי עשוי מסיבי קבלאר של דיופון.

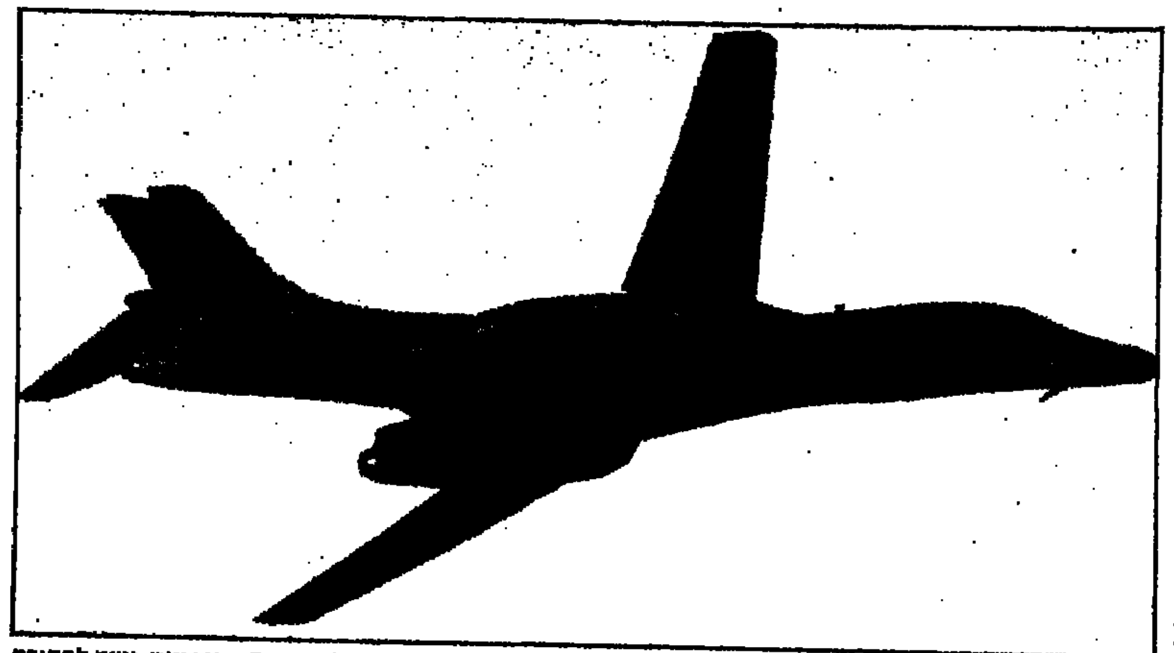

מפציץ מגניב

B-1 B הוא גלגול של ה־B-1A המפורסם. נועד לחדירה ארוכת טווח ולתקיפה בגובה נמוך של מטרות מוגנות היטב (הגנת אווירית). תוך שמירה על רמה גבוהה של שרידות. ה־B-1B מחליף למעשה את ה־B-52 ההיסטורי ומכיל צוות של ארבעה אנשים בלבד לעומת שישה של ה־B-52. חתימת המכ"מ של ה־B-1B קטנה פי 100 מחתימת המכ"מ של ה־B-52, וקטנה פי 10 מחתימת המכ"מ של ה־B-1A. עובדה זו מהווה צעד משמעותי לקראת האופיין של מטוס מתגנב.

המטוס יכול לשאת 24 טילי שיוט בתצורה הקונבנציונאלית שלו הוא יכול לשאת בתוך בטנו פצצות במשקל 250 ק"ג. כושר נשיאת התחמושת הכולל שלו מגיע ל־56.7 טון, 100 מטוסים כאלה יכנסו לשרות בארה"ב עד אפריל 1988.

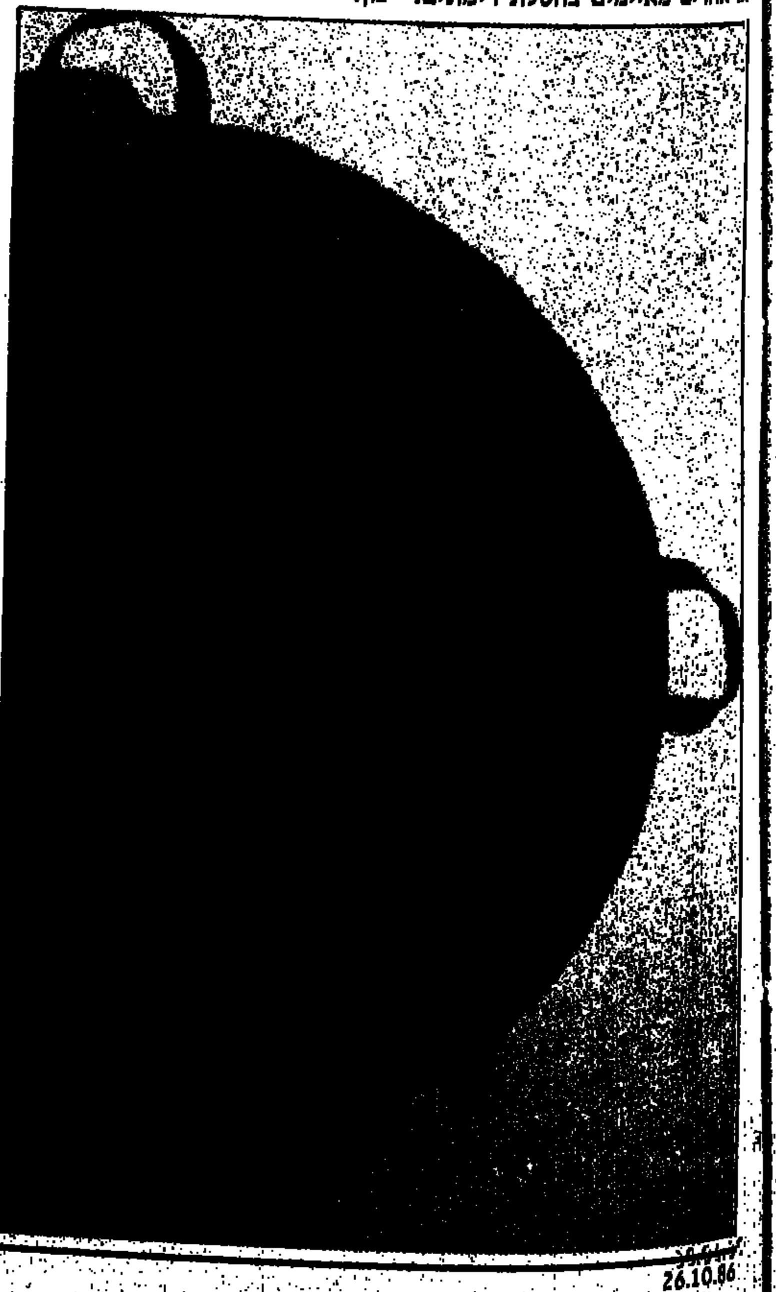

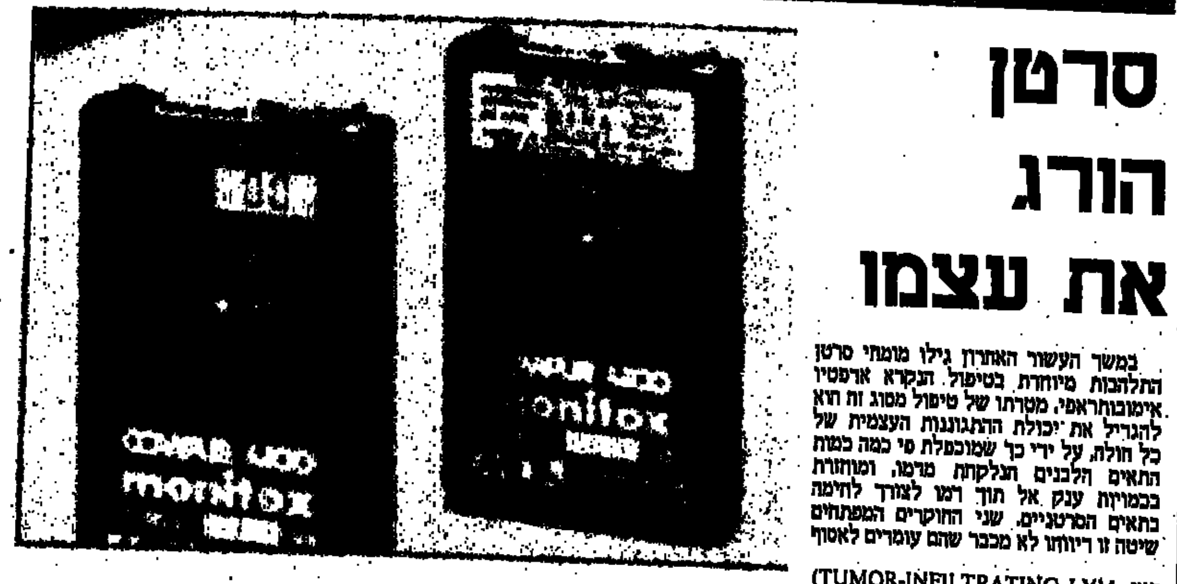

סרטן הורג את עצמו

במשך העשור האחרון גילו מומחי סרטן התלהבות מיוחדת בטיפול הנקרא אדפטיב אימונותראפי. מטרתו של טיפול מסוג זה הוא להגדיל את יכולת ההתגוננות העצמית של כל חולה, על ידי כך שמוכפלת פי כמה כמות התאים הלבנים הנלקחת מדמו, ומוחזרת בכמויות ענק אל תוך דמו לצורך לחימה בתאים הסרטניים. שני החוקרים המפתחים שיטה זו דיווחו לא מכבר שהם עומדים לאסוף תאי (TUMOR-INFILTRATING LYMPHOCYTES) מאוסף של גידולים בבני אדם, כולל מלאנומה וגידולי כליות. הם מגדלים את תאי ה־TIL במשך חודשיים כדי ליצור אוכלוסיות נדרשות על־ידי הטיפול הניסויי. עד עתה תאי ה־TIL שנלקחו ממלאנומות אנושיות הצליחו להרוג את אותו סוג תאי מלאנומה אנושיים.

גז מזעיק

מערכות מוניטורי גז להגנה על בני אדם מפני חשיפה להידראזין פותחו על־ידי חברת MDA SCIENTIFIC. המוניטור המיניאטורי, הנקרא „מוניטוקס", מהווה אזעקה אישית, והוא ניתן לנשיאה על־ידי בני אדם שעליהם להתעסק במתקנים המובילים הידראזין. האזעקה מתקבלת על־ידי צפצוף.

מחולל רעיונות

חברת EXPERIENCE IN SOFTWARE מברקלי פיתחה תוכנת „מחולל רעיונות", היוצרת פתרונות לבעיות שונות של משתמש. התוכנה משתמשת בתהליך בן שלושה שלבים — הגדרת הבעיה, יצירת הרעיון, והערכה. אפליקציות לתוכנה הזאת כוללות פתרון בעיות, סימולציות של רעיונות חדשים, תכנון, וברין סטורמים (הסערה קבוצתית). התוכנית רצה כבר לכל סוגי ה־IBM PC ומתפקדת בזכרון של 250 K.

תוכנה אחרת של „מחולל רעיונות", בעיקר לצורך ברין סטורמים, פיתחה חברת RETRIEVAL SERVICE BASE, והתוכנית הזאת ניתנת להרצה בכל ה־IBM PC למיניהם, כולל אלה בעלי 128 K בלבד.

מאת א. אבישר

לא על היין לבדו ירצח

שיבלי עבד כמטפל במעון „נווה כינרת" בטבריה עילית. לילה אחד נתקיימה במוסד מסיבת פורים, שאליה הזמין שיבלי גם את גיסו שהוא חייל, אשר בא למקום כשהוא מצוייד בנשקו, רובה גליל, אותו השאיר בחדרו של שיבלי. במסיבה הוגשו משקאות חריפים מסוגים שונים, ושיבלי שתה מהם.

אחר חצות עבר, עם חלק מהמשתתפים במסיבה, לדירתה של אחת העובדות במוסד, ותוך כדי ישיבתם במקום טען שיבלי, כי הוא רעב וכי הוא הולך לפרוץ אל המועדון, כדי להביא משם אוכל. כעבור זמן קצר חזר כאשר בידיו אוכל. כששאלוהו למקור האוכל סיפר, כי הוא פרץ למועדון, וכי השומר, טלאל, תפס אותו בכך. אחדים מהנוכחים הביעו חשש מפני תוצאות המעשה, ואז יצא שיבלי לחדרו ושב כאשר הרובה של גיסו בידיו. הנוכחים ניסו להוציא את הנשק מידיו, אך הוא מנע זאת מהם ואף דרך את הנשק, ולפי עדותם של שניים מן הנוכחים הוא אמר, כי הוא הולך לרצוח את השומר. לאחר מכן יצא מן החדר.

אחד מהנוכחים רץ לחדרו של שיבלי, כדי להעיר את גיסו שישן שם, אך דקות מעטות לאחר מכן נשמעה יריה. הנוכחים חשו לבקתת־השומר, המצוייה בכניסה למוסד, ושם מצאו את השומר מוטל על הרצפה. זמן קצר לאחר מכן נפטר השומר.

הגיס סיפר, כי הגיע למקום וראה את שיבלי מחזיק בנשקו, והשומר שוכב על הארץ, במרחק מספר מטרים ממנו. הוא דרש ממנו את נשקו, וכאשר זה לא הגיב — נטלו בעצמו. שיבלי פנה לחדרו ונשכב שם על מיטתו. השוטרים שהוזעקו מצאוהו שוכב, ללא תגובה ולא ניתן היה לדובבו. הוא נלקח לבדיקות לבית־החולים „פוריה", וגם שם היה שרוי במצב של ניתוק מסביבתו. משם הועבר לתא־המעצר במשטרת טבריה. כאן הודה בביצוע המעשה. בדיקת הדם בבית־החולים לא הצביעה על השפעת אלכוהול.

בעדותו במשטרה הודה שיבלי, כי ירה בשומר וטען כי היה שתוי בשעת מעשה. בית־המשפט המחוזי בנצרת הרשיעו בעבירת רצח וגזר עליו מאסר־עולם. עתה הוא מערער בפני בית־המשפט העליון.

לאחר הירייה היה שיבלי, לפי חוות דעת רפואית, כחלם, והרופא הגדיר זאת כמצב של היסטריה, שאליו הגיע כתגובה למצב הלחץ בו היה שרוי, עקב הירייה שירה במנוח. אך המדובר על המצב שלאחר הירייה ולא לפניה. עד שהגיע למצב ההלם, ידע שיבלי מה הוא עושה. יתרה מזאת, רק מכך שידע מה שהוא עושה, הוא נכנס למצב של לחץ וניתוק, כי אלמלא כן לא היה מגיב כך.

אמת, כי שיבלי שתה משקאות חריפים, וכי אלו יכלו להיות בעלי השפעה על התנהגותו. אך מבחינה משפטית עומדת רק השאלה, אם נתקיימו כאן הנסיבות המצויינות בסעיף 20 לחוק העונשין. סעיף זה קובע, כי שיכרות לא תשמש כהגנה לאדם, אלא אם כן מחמת השיכרות לא ידע בשעת מעשה מה הוא עושה או שאסור לו לנהוג כפי שנהג, ונתקיימה בו אחת משתי אלה: (א) בא לידי שיכרות במעשה הזולת או רשלנות של זולתו ושלא בהסכמתו; (ב) מחמת השיכרות היה אותה שעה במצב של אי־שפיות. במקרה שלנו, היתה לפני בית־המשפט המחוזי חוות־דעת של מומחה, שלפיה ידע שיבלי בשעת מעשה מה הוא עושה. לא נתקיים גם אף לא אחד משני התנאים הנוספים, אשר קיומו של אחד מהם הוא תנאי מוקדם לקבלת טענת ההגנה.

שרשרת מעשיו של שיבלי, היינו הפריצה למועדון, הבאת האוכל בשתי צלחות (דבר שבוודאי דרש כשלעצמו שיווי משקל בהליכה), דבריו בחדר על כוונותיו לגבי השומר, ההליכה לחדרו על מנת להביא את הרובה, דריכת הנשק והיציאה למקום שבו ניצב המנוח על משמרתו, כל אלה מצביעים על כך, ששיבלי ידע את אשר הוא עושה, והחליט לעשות זאת. העובדה, שלא היה כל יחס הגיוני בין מה שאירע כשהשומר תפס את שיבלי בעת הפריצה או מה שהיה צפוי לו לשיבלי בעקבות זאת, לבין המעשה הקטלני שאותו ביצע לאחר מכן, אין בה כדי לשלול כוונה להמית. נסיון החיים מלמד, לצערנו, שיש לו מעט מעשי קטילה, הנובעים ממריבות שוליות, חסרות חשיבות וחסרות תוצאות, הנטולות כל יחס סביר ביניהן אשר ההגיון אינו יכול להבינן.

ערעורו של שיבלי נדחה.

בולים ובולאים

מאת יהושע מרקוס

שניים מתוך סדרה בת שישה בולים שהוקדשה לשנת השלום הבינלאומית

המשימה — שלום

לרגל החלטת העצרת הכללית של האומות המאוחדות, להכריז על שנת 1986 כשנת השלום הבינלאומית הנפיקה הנהלת דואר או"ם סידרה של בולי זיכרון, המוקדשת לשנת השלום הבינלאומית. סידרה זו כוללת שישה בולים המתארים בציורים שונים ובמגנונות שונים את נושא השלום.

במקובל, בבולי או"ם הם מופיעים בשלוש המהדורות: אמריקאית, שווייצרית ואוסטרית. מהדורה אחת עם כתובת באנגלית, השניה בצרפתית והשלישית בגרמנית. יש לציין שאת כל אחד משש הבולים צייר צייר או גרפיקאי אחר.

את הבול של המהדורה האמריקאית, בערך של 22 סנט, צייר הצייר היפאני אקירא איריגוצ'י. הבול השני, בערך של 33 סנט, צייר הצייר הפולני הנריק שילינסקי. במהדורה השווייצרית צייר בול אחד, בערך של 0.45 פרנקים שווייצריים, צייר איטלקי רנאטו פאריני, ואת הבול השני בערך של 1.40 פרנקים שווייצריים צייר הצייר סאלאטין קאנידינס מארצות הברית. במהדורה האוסטרית צייר בול אחד, בערך של 5 שילינג, הצייר מישראל מילו שור, והבול השני, בערך של 6 שילינג, צייר הצייר מוחמאר סארדאר מפאקיסטאן.

מעטפת יום הראשון של סידרה זו הנא אהודה, ומראה זוג יונים שהכנפיים שלהם יוצרים זר פרחים. את המעטפת צייר סטאסי לי־האסאן מג'מאיקה. המעטפות של המהדורה האמריקאית מוחתמת בחותמת מיוחדת, במשרד הדואר בבניין האו"ם בניו־יורק, בשפה האנגלית. המהדורה השווייצרית מחותמת באותה חותמת בשפה הצרפתית, במשרד הדואר בבניין האו"ם בג'נבה והמהדורה האוסטרית מוחתמת גם היא באותה חותמת בשפה הגרמנית במשרד הדואר בוינה.

עוד על שנת השלום הבינלאומית

ההצעה, שהתקבלה בעצרת הכללית של האומות המאוחדות ב־24.10.85 להכריז על שנת 1986 כשנת השלום הבינלאומית, התקבלה פה אחד והוכרזה חגיגית, במסגרת ציון ארבעים שנה ליסודה של האומות המאוחדות. החלטת העצרת הכללית קבעה, שקידום השלום היא המטרה היסודית של האומות המאוחדות, למרות שהשלום ממשיך להיות עדיין בגדר שאיפה, שאיננה בהישג יד. הוחלט על הקדשת תקופה מיוחדת לשם ריכוז כל המאמצים של האומות המאוחדות והמדינות החברות באו"ם, לעודד ולפתח את השאיפה לשלום על ידי חתירה לשלום בכל הדרכים. העצרת אף מזמינה להרתם למשימה זו על ידי תרומות.

בין המטרות ששמה לה ליעד שנת השלום הבינלאומית הן: סילוק איומים שונים כמו העימות האטומי, פתרון סכסוכים על־ידי הסדר שקט של מחלוקות, קידום והפעלת זכויות אנושיות וחופש יסודי, סיפוק צרכים אנושיים והגנת הסביבה ועוד.

ועד „תדיראן" חיפש — ומצא את פיני גביש

מכת האגרוף שהנחית חבר הנהלת „תדיראן" בחולון בפניו של חבר ועד עובדי המפעל בחודש שעבר חשפה את הסכסוך המתמשך בין העובדים להנהלה במקום. דרך לא שיגרתית זו של נציגי הנהלת המפעל להביע דעתם על הוועד, במהלך סכסוך מקצועי מתמשך, היתה שיאו של מצב מתוח שהשתרר בין ההנהלה לוועד העובדים כתוצאה מכך שסעיפים מסויימים בהסכם העבודה החתום לא יושמו עד היום, ובסעיפים אחרים ההנהלה מסרבת לדון. אף ההנהלה מתנכלת לוועד, ומסרבת להכיר בו כוועד נבחר.

הסכסוך נמשך כבר חודשים רבים. תקופה ארוכה לא זכה הוועד בתמיכה של ממש מכל גוף, פוליטי או אחר. את החלל הזה מילאה מפ"ם.

מסתבר שהתסריט חוזר על עצמו: כאשר מפ"ם צריכה להתמודד עם גורמים אחרים על תשומת ליבו של העובד ההצלחה לא תמיד מאירה לה פנים, אך כאשר העובד מרגיש שנותר לבדו במערכה, הוא בדרך כלל מוצא בשטח את אנשי מפ"ם, המוכנים לעזור. רק או „מגלים" העובדים את מפ"ם, ומשגילו אותה, אין זונחים אותה בקלות.

גורמים אחרים הבזיבו

אנשי מפ"ם מחולון, ואיתם פיני גביש, רכז האיגוד המקצועי במפ"ם בגוש דן, היו בקשר עם הוועד ב„תדיראן" גם לפני אגרוף המנהלים. הפעם, כשהתפתחו העניינים כפי שהתפתחו, פנו אנשי ועד „תדיראן" למפ"ם בבקשת עזרה, לאחר שלדבריהם נואשו מגורמים אחרים שליוו את הסיכסוך שלהם. פיני גביש אירגן לחברי ועד עובדי „תדיראן" פגישה עם חה"כ יאיר צבן ועם חברת הוועדה המרכזת רעיה רטיג בסניף מפ"ם בחולון. פגישות שוטפות עם הוועד נמשכות גם כיום, ובחודש הבא מתוכננת פגישה נוספת של הוועד עם ח"כ יאיר צבן ועם חבר הוועדה מרכזת אפרים ז'ילוני, כדי לבדוק את התפתחות העניינים.

מקרה „תדיראן" הינו אחד מרבים בהם מטפל פיני גביש באיזור שבאחריותו. איזור זה, שמדרום לנתניה ומצפון לאשדוד, מקיף כ־40% מכוח העבודה בישראל. כשנכנס פיני

פיני גביש
עיקר העבודה בשעות הפנאי

תאורה פנימית

בעריכת יורם בר

גביש לעבודה, לפני כארבעה חודשים, הקשר עם מקומות העבודה באיזור לא היה הדוק, למעט מספר מקומות.

ייעוץ מקצועי וימי עיון

בשלב ראשון נפגש עם רכזי איגודים מקצועיים מטעם מפ"ם במועצות הפועלים שבאיזור. בשלב השני יצא איתם לביקורים במקומות העבודה, על־פי המלצותיהם. בחלק מהמקומות היה גם מעורב בייעוץ לוועדים שעמדו לפני חתימה על הסכמי עבודה, ובייעוץ בבעיות מקצועיות מקומיות.

במקביל לכל אלה נערכו בחודשים יולי־אוגוסט שלושה מחזורים לימי נופש ועיון לעובדים בגבעת־חביבה. בימי עיון אלה, אותם אירגן פיני, השתתפו כ־600 איש. עיקר העבודה בשלב זה נעשתה בראשון־לציון, חולון ולוד, בה סייע פיני גביש ומזכיר האיגוד המקצועי בלוד מטעם מפ"ם, יוסף פלומי, להביא לסיומה של שביתה במפעל הקפה „קפקו" מקונצרן „עלית". בתיווך השניים נכנס הוועד למשא־ומתן ענייני על הסכמי העבודה לשנת 1986.

את עיקר העבודה עושה פיני גביש בזמנו הפנוי, לאחר שהוא מסיים את עיסוקיו כמזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי ראשון לציון. הישגים לא מעטים בזמן די קצר.

8.1 שיח לשעה בטמפרטורה של אלפי מעלות

[illegible]

מכל מקום

איטליה

נציגה החדש של מפ"ם באירופה, אריה שפיר, היה אורח המפלגה הקומוניסטית האיטלקית בחגיגות בטאונה „לאוניטה" במילנו. שפיר התקבל על־ידי מזכ"ל המפלגה נטה, ועל־ידי המזכיר הבינלאומי נפוליטנו. השנים גינו בחריפות את הטבח בבית הכנסת באיסטנבול. משלחת של המפלגה הקומוניסטית בראשות המזכ"ל אף ביקרה ביקור תנחומים והזדהות בבית הכנסת המרכזי ברומא.

באחרונה התהדקו הקשרים בין מפ"ם ל־P.C.I. הידוק יחסים זה בא במקביל לתפנית לטובה שחלה בעמדות המפלגה בנוגע למזרח התיכון.

אמל"ט

דיון על התמורות בפעילותה של מפ"ם באמריקה הלטינית נערך ב־21.9.86, בהשתתפות שליחים לשעבר ונציגי כל הגורמים הקשורים בפעילות התנועתית בחו"ל. בין המשתתפים היתה רנה אפלבאום, ממייסדות ארגון „אימהות כיכר מאי" בארגנטינה, המאחד את כל אימהות ה„נעדרים" מתקופת הדיקטטורה. רנה אפלבאום באה לארץ כאורחת מפ"ם. יחד איתה הגיע פרננדו סוקולוביץ, מזכ"ל התנועה היהודית למען זכויות האזרח בארגנטינה, שנטל חלק פעיל בדיון על הפעולה באמל"ט.

חיפה

אשר ליבלינג, חבר מזכירות סניף מפ"ם חיפה וחבר מועצת העיר, נבחר כיו"ר המועצה הציבורית של עולי בריה"מ בחיפה.

בהיכל עיריית חיפה, התכנסו ארגוני עולי בריה"מ לארגון פעילות למען יהדות בריה"מ, המקיפים קרוב ל־36000 עולים.

על־פי הצעת ראש העיר א. גוראל נבחר כיו"ר המועצה הציבורית אשר ליבלינג, שהיה בעצמו חמש שנים אסיר־ציון באורל.

ראש העיר ויו"ר המועצה שלחו לקראת החג ברכת שנה טובה ואיחולי איחוד המשפחות ל־106 משפחות בחיפה שבני משפחתם הסירובניקים מצפים זה שנים לעליתם.

במיגזר הערבי

ב־10.10.86 התקיים בגבעת־חביבה סמינר לבוגרי מחנות העבודה לצעירים מן המגזר הערבי. המחנות התקיימו בימי החופש הגדול במספר קיבוצי הקבה"א בצפון הארץ, בהשתתפות למעלה מ־100 צעירים, בהם כ־50 סטודנטים ותלמידי תיכון. בחוגים הוכנה תוכנית עבודה לקיץ הבא, תוך הפקת לקחים מביצוע הפרוייקט השנה.

לפני המשתתפים הופיעו ח"כ מוחמד וותד, חנן ארן, ולדי מורג ואידריס מואסי, שקראו למשתתפים להוות ראשי חץ להרחבת פעילות מפ"ם במיגזר הערבי.

כפר סבא

מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות השתתף במסיבה בסניף לרגל השנה החדשה וקבלת חברים חדשים, ולציון סיום פעילותו המבורכת של יונה בן טוב, במשך שלוש שנים, כרכז הסניף. חתן המסיבה, חבר קיבוץ שמרת, זכה לשבחים על הפיכת החצר האחורית המוזנחת לרחבה מרוצפת ומוארת, שאירחה את המסיבה רבת המשתתפים.

מושל אלמליח ואמירה סרטני בסוכת השוויון של מפ"ם בקרית־שמונה. (צילום: ציון סוויסה)

הצוות הכלכלי

הצוות הכלכלי של מפ"ם מתכנס זה מספר חודשים כמעט מדי שבוע, בריכוזו של צבי דוכל, המשמש גם כרכז הוועדה הכלכלית של מפ"ם.

תפקידי הצוות הם: לתאם עמדות בנושא הכלכלי החברתי, בין סיעתנו בכנסת, חברינו בוועדה המרכזת, ב„על המשמר" ובבית מרכז מפ"ם, לשמש כצוות תגובות על האירועים הכלכליים השוטפים ולעצב את ההסברה השוטפת של מפ"ם בתחום הכלכלי.

יצוין, כי הורשה פעילות הוועדה הכלכלית־חברתית הרחבה. בפגישה הראשונה הרצה פרופ' צבי הסמן על הנושא אבטלה בלימה (כלכלית), והתפתח דיון.

הכוונה היא, לכנס את הוועדה אחת לחמישה שבועות ולדון בנושאים עקרוניים בתחום החברתי והכלכלי.

כ־300 איש מתחו אתמול קו ירוק מיריעות פלסטיק, בגובה של 130 ס"מ ולאורך ק"מ וחצי, באיזור שער הגיא. יוזמי הפגנה מקורית זאת הם אנשי תנועת „יש גבול". (כתב: יצחק שור; צילום: יצחק הררי)

היום — פסיקת ביה"ד על העבודה בטלוויזיה

מאת כתבת „על המשמר"

בית הדין האזורי לעבודה בירושלים ידון הבוקר בבקשת עובדי הטלוויזיה לביטול צווי המניעה הזמניים, לפיהם חוייבו העובדים בראשית החודש לחזור לעבודה מלאה על פי החוק.

לפני כשלושה שבועות, על פי דרישת הנהלת רשות השידור, הוציא ביה"ד האזורי לעבודה צווי מניעה זמניים המחייבים את העובדים לשוב לעבודה מלאה. בית־הדין פסק כי הסדרי העבודה אותם קבעה ההנהלה הינם בתוקף וכי על העובדים לעבוד לפיהם. היום יתברר הנושא בבית־הדין והשופט ימסור את פסיקתו הסופית בנושא.

כזכור עובדים בינתיים אנשי הטלוויזיה בהתאם לחוק שעות העבודה והמנוחה המגביל את מספר השעות הנוספות המותרות. הנהלת החדשות הוציאה לפיכך הסדרי עבודה חדשים הקובעים את נוהל עבודת העובדים, בכפוף לחוק זה.

מיליון דולר — רווח ביה"ח „יוספטל" באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

בפעם הראשונה מאז קיומו, סיים את השנה בית־החולים יוספטל באילת ברווח תפעולי של מיליון דולר.

[illegible]

1500 ישראלים בסיני בסוכות; אכזבה באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

בעלי העסקים באילת אוכזבו קשה ממיעוט המטיילים והתיירים שפקדו את אילת בסוכות.

רבים מהם, בעיקר בעלי המסעדות ובתי־הקפה, הכינו מלאי גדול מתוך תקווה לעסקים טובים ותיירים רבים — אך אלה לא באו.

במשך כל ימי החג היתה באילת תנועה דלילה יחסית של מטיילים ובניגוד לשנה שעברה העיר לא היתה „מפוצצת" ובצמתים המרכזיים לא נוצרו פקקי תנועה. בחופי הרחצה עלה מספר המתרחצים במעט על זה של שבת רגילה. אף שכל בתי המלון הודיעו שהם מלאים, ניתן היה ברגע האחרון להשיג עוד חדרים.

תנועה ערה של מטיילים נרשמה דווקא במסוף הגבול של טאבה כ־1500 מטיילים, מרביתם ישראלים, יצאו בימי החג לאתרי הנופש בנואיבה, דהאב ושרם־א־שייך. מטיילים שחזרו מדרום סיני סיפרו שמרביתם הקימו אוהליהם באותם מקומות שנהגו להקימם בתקופת השלטון הישראלי. על ראס־בורקה, שהשבוע מלאה שנה לרצח שבעת הישראלים בה, הטילו השלטונות חרם ורק שתי משפחות נראו שם.

במקום ישנה עדיין נקודת משטרה ולפי דיווחי המטיילים נוהגים השוטרים המצריים השוהים שם בתיירים באדיבות. רבה, הם בצטון לא לאפשר למטיילים לעלות לנקודת התצפית (מצפה שהם לשעבר).

מרחב תיכנון מקומי „עירון" ואדי ערה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מספר א/86/108 על־ידי מוחמד אחמד מוסטפא סולימאן, גוש 20406 חלקה 29 שבאישורה יש משום הקלה לעניין:

1. קו בניין קידמי קודם במקום 4.0 מטר מוצע 3.0 מטר.
2. קו בניין צדדי במקום 3.0 מטר מאשר מוצע 2.6 מטר.

התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לוועדה המקומית לתיכנון ולבניה „עירון" כפר ערה תוך 14 יום מפירסום הודעה זו.

בכבוד רב
מ. מסארווה, יו"ר הוועדה

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 09.03 שעת כושר 09.15 פרפר נחמד 09.40 ספיכה וקסידון — סרט הנפשה 09.55 סיפורים מן העולם - רוזה דלות — סיפור־עם 10.20 הלוחם הקטן — סרט אנימציה יפני הכספר על את ואחות הנשלחים לעבודת בביתו של איש עשיר ואכזר 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות 14.03 שעת כושר 14.15 כלי סורות — ביה — אלפי מציג את הצלילים בה 14.45 Hello Israel New Israelis 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: עידן המהפכות — תור הברזל החדש. מאנה מנרלנה ועד האינוונציות — המוסיקאי וכלי המקלדת 16.00 רחוב סומסום — ניגודים נמשכים — מויסה אופניק ינסה להסביר לנו מה זה „רומה" ומה זה „שונה" 16.30 אי אלמונים — פרק 5 — 17.00 ערב חדש — מנחה: רן מרגלית 17.30 „קאובוי באמריקה" — סדרת דרמה הפרק השמיני „חקירת בבארות דראטי" 18.20 סרט הנפשה 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 „רוצה פתרון" — הנושא לדיון „האב והבריה". ילדים שאביהם מביא הביתה חברים לשתיה ולמשחק, ומפריע להם בהכנת שיעוריהם, מבקשים עצה. (ערבית) 18.45 „חידושים והמצאות" (ערבית) 19.00 יומן השבוע (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 עד פוס - מגזין לפוס ולבידור 21.00 מבט לחדשות ומוסף „שער ראשון" 21.45 „שושלת" — הפרק השמיני שהיעשרו במשפט הרצח מעירה אלקסיס, אשתו־לשעבר של בלייק קרינגטון, עדות מרעישה. עדותה נוגעת ללבו של סטיב. האם ובנה מתאחדים שוב אחרי שנים רבות ומגלים זה לזה מצפונות לבם. לפאלון עימות עם קריסטל, והיא מאיימת לנקום בה, אם יימצא אביה חייב בדין 23.35 „סוף ציטוט" — תכנית שבועית בענייני ספרות מנחה: ירון לונדון 23.05 „רציחות בצלסי" — מותחן 23.50 מסוקר של יום. חדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר", 07.07 „בוקר טוב" 07.30 „שחרית מוסיקלית" 09.30 „קונצרט בוקר" 12.05 „אמנים באולפן" — מידי זינגר — צ'מבלו פרסקובלדי: 5 גלייארדים באלכאסטרו 2 קטעים פרקולדי 2 סונטות ראמה התרנגולת באקו סויטה אנגלית מס' 3 בסול מינור. 15.00 „קונצרט צהרים" — קאמבינה: חמישייה מס' 3, במה מג'ור לכלי־נשיפה סטרבינסקי „פולצ'ינלה" סויטה פרנקו סונטה בלה, לכנור ופסנתר ברהמס: 4 שירים. 16.00 „החידון המוסיקלי" (ש.ח.) 16.00 „קונצרט מנחה" — ארון פתיחה מס' 5, ברה מג'ור הנדל: קונצ'רטו גרוסו מס' 2, במה מג'ור היידן סימפוניה מס' 44, במי מינור, „האבל" מוצארט: המוטט „אווה ורום קורפוס", ק. 618 באך סויטה בסול מינור לגיטרה בטהובן: רביעייה בסי־במול מג'ור, לכלי־קשת. 18.80 „מוסיקה ליום ראשון" — רוסיני: מיסה חגיגית קטנה. 20.05 „ערב טוב" — סחלבלו אריה וריאציות, במה מינור באך רואו במי במול מג'ור, לשני חלילים. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „הקונצרט הקאמרי השבועי" — לילי טונה — סופרן יגאל טונה — כנור יונתן זק — פסנתר אריה לסופרן, כנור ופסנתר, ק. 108 סונטה לכנור ולפסנתר בסי במול מג'ור, ק. 454 6 שירים לסופרן ופסנתר פנטסיה לפסנתר בדו־מינור, ק. 475 סונטה לכנור ופסנתר במי מינור ק. 304 אריה מתוך האופרה „איל רה פסטורה". 22.30 „מסורות מוסיקליות בארץ" — הליטורגיה של הכנסיה הרומנית־האורתודוכסית. 23.00 „מוסיקה מן העבר הרחוק" (ש.ת.)

רשת א'

07.30 „חי שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 „הגה" — עם בני הגרל. 09.05 „קשיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 „מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 „רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 שירים עבריים. 11.30 „השכלה ודעת לכל" — „צרפתית למתקדמים". 12.05 „בערוגות הבושם". 14.05 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) „שירים הם חברים של ספורים" — „ששונים". ב) „מלכיאל גמד היער". 14.45 לילדים הגדולים „חתול בשק" — ילקוט כליבו. 15.30 „עולם המדע". 15.55 „ספר הרש" — סקירה. 16.05 „שאלה של טעם" — עם חיים קינן (ש.ח.) 17.12 „מגישים שיר". 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" „מבוא לתורת הלשון" — „המילה והצורה" — פרופ' רפאל ניר. 18.08 „מינחת ערב". 19.05 „מחשבת ישראל". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 „תשוה ועץ" — תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם עורכת ומנחה: רבקה מיכאלי יועץ לתכניות ד"ר עמירם רביב — פסיכולוג חינוכי־קליני והעם: „מחרים".

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „חתול במגפיים" — תכנית „לחלמיים" בהפשה. 08.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הקשת" — מגזין יומי. 12.10 „אלף־אלף" ב„ביתך" — עם אהוד מנור. 13.00 „בחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.05 „בת צחוק" — חוף והומור. 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „תוצרת הארץ" — שירים עבריים. 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מסערים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 „מסיבת עיתונאים" — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 „יום בספורט". 19.00 „היום הזה". 19.35 „עם ישראל" — מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 „אומנות כשבוחנים" — פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים. 22.05 „תזמורות פלי־ישקות". 23.05 „צלצול שלישי" — שבועון לאמנויות כשידור חי.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — אתגרים ופריצות דרך במדעי התעופה. עידן השיטה המדעית וההמצאות. מרצה פרופ' שמואל כרוזב. 06.30 „פוקחים עין" — הדרישות הראשונות של היום — עם מירב אישה. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 „אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.03 „הפסקת 10" — עם מיכה ניב. 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 „קשר רדיו" — עם אבנר גלעד. 14.05 „דו רה יוסי" — עם דובי לנץ ורני קרסל. 15.05 „פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05 „רדיו ספורט" — מגאזין מפרדט. 16.54 באופן פילולי 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן ונעמי סביר. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 „מבולש" — עימות יוסי בענייני השעה. יצחק לבני — יוסף לפיד. מנחה: יוסי עוזר. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 „מוסט טיולים" — תוכנית שאלות ותשובות למטיילים מצה"ל. (ש.ח.) 21.00 מבט חדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — אתגרים ופריצות דרך במדעי התעופה (ש.ח.) 22.05 על הרכש ועל הבמאק — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 „תוצרת הארץ" — פזמונים ישראלים. 23.55 „שיחת חצות" — עם הפסיכולוג פרופ' יצחק לוין. 00.05 ציפורי לילה משוחחות — דודו טופז משוחח עם מאזינים. 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

רשת ג'

07.07 „שיר בבוקר בבוקר" 09.05 „מה כבר תטעי" 10.05 „רק מוסיקה". 11.05 „שעה תמימה" 12.05 „שבעים מי יודע". 13.05 „רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 „פזמון חוזר". 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" — עם שש עשרי. 16.05 „הצגה יומית". 18.05 „מצעד הפזמונים הלועזיים". 21.05 „ארום עתיק" 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הפיראטים	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: צביטה בלב	9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן	23.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן	9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שתי אנגליות	9.30 ,7.00
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון	9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: הטוב הרע והלא נורא	9.45 ,7.45 ,5.45
סקס	12.00
הוד: נסיעה נעימה	9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שואה"	
לימור חדש: יוד דבש מכושף	
פאר: שתי אצבעות מצידון	9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: תעלול קטלני	9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: הג'יגולו האמריקאי	9.30 ,7.15 ,5
פאריס: אני את ואני	9.30 ,7.15 ,2 ,12
מתי פייטון שודד המון	21.30
רביבה: חן 1: שובו של הנוסע השמיני	9.30 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ונים אתמול היום	9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הדוזן של אתמול בלילה	9.45 ,7.40 ,5
חן 4: שגעון של לילה	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: רונה פלור	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחקי: אותלו	9.30 ,7.00 ,4.10
תל־אביב: הטוב הרע והלא נורא	9.10 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס	9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

ארמון: הפיראטים	9.30 ,7.30 ,5
לילי: תעלול קטלני	9.30 ,7.15
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון	9.45 ,7.30 ,5
רבין: גן 1: היהלון מנכרלי הולס + בעקבות הדרך הקסומה	9.40 ,7.20
גן 2: הדוזן של אתמול בלילה + זאב צעיר	9.40 ,7.20
גן 3: כהום העף + טרן וקדרת הקסמים	9.40 ,7.20
גן 4: הצבע ארגמן + כדרוכים באהבה	9.15 ,6.15

ירושלים

אריסון: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: כולם נפלו על הראש	9 ,7.00 ,4.30
בית אגרון: לאסי שובי הביתה	10.00
צ'יטי צ'יטי בינג בנג	11.30
אצבעוני	13.30
צ'יטי צ'יטי בינג בנג	15.30
מרגלים שכאלה	17.30
הרומן שלי עם אני	19.15
טורי ניותר	20.45
9 שבועות	22.15
מרגלים שכאלה	24.00
בנייני האומה: אותלו	9.00 ,7.00
כפיר: צביטה בלב	9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: ג'שוע אתמול והיום + טרן וקדרת הקסמים	9.30 ,7.15 ,5
מיטשלו: זכרונות אהבה מפירנצה	9.30 ,7.00
סמדר: נשיקת אשת העכביש	9.15 ,7.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון	9.15 ,7.15 ,4.30
אורדין: אור 1: צרות בצ'יינה טאון	9.00 ,7.00 ,4.30 ,10.30
אור 2: ארבעת המקצוענים בשליחות הקברה	9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הטוב הרע והלא נורא	9.30 ,7.00 ,4.30

חיפה

ארמון: אהבה בשחקים	9.15 ,6.45 ,4.30
אורדע: זכרונות אהבה מפירנצה	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: הפיראטים	9.00 ,6.00
עצמון: מונה ליזה	9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: צרות גדולות בצ'יינה טאון	9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המתחרה: שואה א'	18.00
רון: צביטה בלב	9.00 ,6.30 ,4
אמפי: הטוב הרע והלא נורא	9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: אותלו	9.15 ,7.00

נתניה

שרון: מונה ליזה + שודד הבוקרים + כהחבוכים באהבה	9.15 ,7 ,5
סטודיו: כסף עסקים של אבא	9.30 ,7.00
אגדת הדרקון כאנם האש	5.00 ,11.00

חולון

כפיר: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
מגדל: הצבע ארגמן + עליזה בארץ הפלאות	9.00 ,6.00
ארמון: שתי אצבעות מצידון + תקלה נפלאה	9.30 ,7.45

בת־ים

עצמאות: הטוב הרע והלא נורא	9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: צביטה בלב	9.10 ,7.15 ,5.00
מלון מגדל דניאל: יומנו של צב	21.30 ,19.15
שגעון של לילה	21.30

באר־שבע

חן: צביטה בלב	9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: הטוב הרע והלא נורא	9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: אותלו	9.30 ,7.00 ,4.30

עפולה

מופתקת: צביטה בלב	8.30
אוליבר טוויסט	4.00

רעננה

אורות: בעקבות אוצר הנילוס	9.00 ,7.15 ,4.30

גבעתיים

הדר: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום א', 26.10
המלך מתיא הראשון ב־9.30 וב־12.00
ג'ק למון במחזה
מסע ארוך אל תוך הלילה
בשעה 20.30
חדוד וניה: 20.30
חתוה: בבימרתף 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת

יום א' 26.10
„קידוש" בשעה 20.30.

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
קרניאל — מ. מסאריק.
ק. נורדאו.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
המגן — ביאליק 30.

תל־אביב
צפון — יהודה המכבי 53.
קופ"ח מכבי — המלך ג'ורג' 25.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ה"צ - נשים.
הדסה ע"כ - ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק - פנימית.
ביקור חולים - כירורגיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00—08.00, בימי ו' 15.00—08.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

ער בדד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות) חיפה - 04־229488 (11.00—20.00) נהריה - 04־920014 (11.00—20.00)

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222733.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 16.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 515566. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00 אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה א', טל' 294869, 03־285832.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה והאיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — טלפון 065־93334, טבעון — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה' 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ו' 7.00

מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.35; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

* הרכבת האחרונה בימי א' בשבוע יוצאת ... חג בלבד.

מאות בארה"ב היו שפני־נסיונות בניסויים גרעיניים — גם בלי ידיעתם

דו"ח מטעם בית־הנבחרים: כתם שחור על תולדות המחקר

וושינגטון. — מאות אמריקנים שימשו שפני נסיון בניסויים גרעיניים במשך 8 עשורי שנים, חלקם בעל כורחם וחלקם בלא ידיעתם — קובע דו"ח שפורסם שלשום בוושינגטון ע"י תת־ועדה של בית הנבחרים.

יו"ר תת־הוועדה, חבר הקונגרס אדוארד מרקי מסר, כי 695 בני־אדם עברו ניסויים מסוג זה או אחר, כדי לעמוד על תוצאות של פגיעה של קרינה רדיואקטיבית, החל בשנות ה־40 ועד שנות השבעים המוקדמות.

הוא סיפר, כי הניסויים כללו השקיית בני אדם בחלב מפרות שרעו בשטחים שהיו חשופים לקרינה רדיואקטיבית, האכלת בני אדם ברגים מנהרות ונחלים שבקירבת כורים גרעיניים, ואספקת חומרים רדיואקטיביים לחולים בבתי חולים, וכן כיסוי ידיהם של בני אדם באדמה רדיואקטיבית.

במהלך ניסוי אחד, שנמשך 8 שנים, עברו אסירים מתנדבים הקרנה בקרני רנטגן, כדי לבדוק את השפעת ההקרנה על פוריותם.

„ניסויים אלה, וניסויים אחרים שתוארו בדו"ח של תת הוועדה, מכים בהלם את מצפון האדם ומהווים כתם שחור על תולדות המחקר הרפואי הגרעיני", הדגיש אדוארד מרקי. הוא אמר דברים אלה בשעה שתת הוועדה, המופקדת על בדיקת תוכניות של אנרגיה גרעינית, שיחררה את הדו"ח שלה להפצה בציבור הרחב.

בדו"ח צויין, כי חלק מן האנשים שעברו את הניסויים לא נתבקשו מראש להסכים לכך, „ומכל מקום אין בידינו ראיות לכך שנתקבלה מהם רשות".

חלק גדול מ„שפני הנסיונות", שהיו אנשים אשר לדברי מרקי, היו השלטונות הנאציים בשעתם רואים אותם כ„יסודות בלתי־חיוניים": אנשים קשישים, אסירים, חולים הסובלים ממחלות אנושות, וכן חולים אחרים אשר מצבם הנפשי לא איפשר להם לתת היתר שקול".

מרקי קרא למשרד האנרגיה האמריקני להשתדל לגלות את כל האנשים שעברו את הניסויים, כדי לעמוד על ההשפעה לטווח־ארוך מניסויים אלה, וכן על מנת לבדוק אלו צעדים ניתן לנקוט לריפויים.

בתשובה לשאלות אישר מרקי, כי חלק מן הקרבנות קיבלו מיכסות קרינה העולות במידה ניכרת על המיכסה המותרת עפ"י החוק.

(עד"י וע"צ)

שלטים בערבית בדנמרק להקל על פליטים ערבים

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — חברת אוטובוסים באיזור „פולקטס" במערב־דנמרק, שוקדת עתה על קביעת שלטים חדשים בשפה הערבית, שנועדו לפליטים הגרים באיזור ואשר כרבם בעיקר מלבנון, וכן לפליטים פלשתינאים.

פליטים אלה מסרבים בעקשנות לשלם את דמי הנסיעה הנדרשים מהם והנהגים הגיעו [illegible] משטרתית. [illegible]

בפרלמנט הדני תועלה בקרוב, ביוזמת שלוש חברות ממפלגות שונות, בעיית העיסוק של הפליטים בשעות הפנאי. כפי שנמסר, פתחו שלטונות הצבא את מגרשי הכדורגל במחנה צבאי לא הרחק מקופנהאגן לפני פליטים פלשתינאים. [illegible]

בדלנים באסקים הרגו גנראל ספרדי ומשפחתו

ר"מ ספרד: נמשיך במאמצים לחיסול הטרור

סאן סבסטיאן. — גנראל בכיר בצבא ספרד, אשתו ובנו, נהרגו אתמול מפצצה שחוברה למכוניתם ליד רמזור בסן סבסטיאן.

מקורות משטרתיים אמרו, כי שני צעירים שרכבו על אופנוע, כמי הנראה בדלנים באסקים, חיברו את הפצצה למכוניתו של גנראל רפאל גארידו גיל, המושל הצבאי של החבל הבאסקי גיפוזקואה. הם התרחקו מהמקום כמה שניות לפני שהמטען התפוצץ.

הגנראל ואשתו איבון נהרגו במקום. בנם בן ה־16 מת כמה דקות לאחר מכן בבית־חולים. הנהג שהועף מהמכונית מעוצמת ההתפוצצות, מאושפז במצב קריטי.

8 עוברי אורח נפצעו כתוצאה מהפיצוץ, שאירע ברחוב הומה אדם.

ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס השוהה עתה בפורטוגל, הגיב על הפיצוץ באומרו, כי ממשלתו תמשיך במאמציה לחסל את הטרור.

הוא גינה את הבדלנים הבאסקים ואמר עליהם: „אלה האנשים שאינם יודעים כיצד אפשר לחיות בהרמוניה, בשלום ובחירות".

(רויטר, עתים וע"צ)

צעירה איראנית, אחת ממאה נשים המתאמנות כמדריכות צבאיות בטהרן – כאן במטווח לשיפור יכולת ירי למטרה. (צילום: אי. פי.)

הכומר שמסית נגד הגירה – נצר למשפחת סוחרים יהודים מהגרים

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בסקנדינביה

קופנהגן. — בעקבות גלי הפליטים הפוקדים את דנמרק, התבטא כומר בעיר דנית קטנה, במומבי, בצורה גזענית. הכומר, סורן קרירו, אמר בין השאר, כי יש לעשות הכל שלא לתמוך במהגרים בכספי משלם המיסים. דבריו עוררו סערה ציבורית עזה, שכן הם מנוגדים הן לאופיו של העם הדני והן לחסד הדת.

חוקר אילנות יוחסין נכר במבוכי מוצאו של הכומר והעלה כי הוא נצר לסוחרים יהודים, שאחד מצאצאיהם התנצר, אך למרות המרת הדת, לא היה מקובל במקומו ונאלץ להגר משם, כאשר נורבגיה מעניקה לו מקלט מסיבות כלכליות ודתיות כאחה, אותן סיבות המביאות גם היום אנשים רבים לחפש מקלט במדינות אחרות, בין השאר בדנמרק.

אין זה תיפוש בטחוני, כי אם בדיקה מקרוב של הקווים המקסימים של „אשה עומדת", מעשה ידי הפסל האמריקני ג'ון דה אנדריאה, המוצג בתערוכת האמנות הבינלאומית המתקיימת עתה ב„גרנד פלה" בפאריס. (צילום: אי. פי.)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 24.10.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.4815	1.4999	1.4910
דולר אמריקאי	1	1.45	1.52	1.4818	1.5002	1.4900
מרק גרמני	1	0.72	0.75	0.7307	0.7398	0.7372
לירה סטרלינג	1	2.06	2.16	2.0989	2.1251	2.1098
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2238	0.2266	0.2252
ין יפאני	100	0.90	0.94	0.9172	0.9287	0.9258
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6485	0.6566	0.6524
פרנק שוויצרי	1	0.87	0.91	0.8883	0.8994	0.8933
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2137	0.2164	0.2150
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2002	0.2027	0.2013
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1941	0.1966	0.1958
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3001	0.3039	0.3018
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0668	1.0801	1.0728
דולר אוסטרלי	1	0.91	0.98	0.9460	0.9578	0.9511
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.66	0.6523	0.6604	0.6559
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3536	0.3581	1.0473
שילינג אוסטרי	10	1.02	1.07	1.0413	1.0543	1.0655
לירה איטלקית	1,000	1.04	1.10	1.0590	1.0722	2.0070

המערב מבודד את סוריה

(המשך בעמוד 18)

נוסעיו ואנשי הצוות שלו.

הינדאווי — שנפגש לאחר ששלח את ארוסתו הרה לשדה התעופה יחד עם מטען שעמד להתפוצץ כעבור כמה שעות בשמי אוסטריה עם השגריר הסורי חבה מפיו לדברי שבח, נידון ל־45 שנות מאסר.

תגובה מאופקת

דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר", מוסרת:

ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס, יגיבו היום בישיבת הממשלה על החלטת ממשלת בריטניה לנתק את היחסים הדיפלומטים עם סוריה, בעקבות גזר הדין במשפטו של ניזר הינדאווי.

מקורות מדיניים בירושלים הביעו אמש שביעות רצון מן ההחלטה הבריטית, ואמרו כי ישראל רואה בה צעד חשוב במלחמת הדמוקרטיות המערביות בטרור הבינלאומי.

יצויין, כי ראש הממשלה ושר החוץ סיכמו ביניהם על תגובה מאופקת להחלטת בריטניה, מתוך רצון שהצעד ידבר בעד עצמו.

הוכחות חותכות

שר החוץ הבריטי הורה אתמול לשגריר הסורי לוטף אללה חיידר, לעזוב יחד עם צוות השגרירות הסורית את בריטניה תוך שבוע ימים, ולא תוך שבועיים כפי שהחליטו תחילה. הסיבה לכך היא החלטת סוריה לסלק מתחומה את השגריר הבריטי וצוותו תוך שבוע ימים בלבד. לפני כן אמר האו, כי ביד בריטניה הוכחות חותכות המעידות על מעורבותה של סוריה בפעולת הטרור.

שר החוץ הבריטי עומד לצאת לאירופה, כדי לתאם מאבק אירופי משותף נגד הטרור. אחד מיעדיו העיקריים של שר החוץ היא גרמניה, בה עומד להפתח משפטו של אחיו של מער הינדאווי אחמד, באשמת ביצוע מעשי חבלה בגרמניה.

לדעת הבריטים, קיים קשר ברור בין פעילות המודיעין הסורי בלונדון ובגרמניה.

חברות התעופה הבריטיות כבר שינו אתמול את נתיבי טיסתם למזרח הרחוק ולמפרץ הפרסי — לאחר שהסורים אסרו עליהם לאלתר לטוס מעל שטחם. בלונדון ציפו אתמול אחר הצהריים לטיסת נתיבי האוויר הסוריים מדמשק. שלטונות התעופה הבריטיים קיבלו הנחיות ברורות ממשרד החוץ, לערוך לצוות האוויר הסורי ולכל מטענו ביקורת מדוקדקת.

גם לוב החליטה אמש לסגור את תחומה האווירי בפני מטוסים בריטיים.

סוכנות הידיעות הלובית „ג'אנה" מסרה, כי לוב ביקשה „מכל הערבים להחרים את ארה"ב ואת בריטניה".

קריאות אהדה

ההודעה הדרמטית של שר החוץ הבריטי בבית הנבחרים ביום שישי אחרי הצהריים על ניתוק היחסים הדיפלומטיים עם סוריה, נתקבלה בקריאות אהדה רמות מצד חברי הפרלמנט מכל הבית.

סר ג'פרי גינה את הפעילות הטרוריסטית הסורית, כפי שנחשפה במשפט הינדאווי, וכן גילה כי לבריטניה היו עדויות מוצקות על מעורבותו של השגריר הסורי בפרשה קודם התרחשותה. לאור החלטת השופט ב„אולד ביילי" ובעקבות הראיות המוצקות שבידי בריטניה, החליטה בריטניה לנתק את קשריה הדיפלומטיים עם סוריה.

שעות מספר קודם לכן בבית המשפט „אולד ביילי", נקראו עורכי הדין, העיתונאים והנאשם להתכנס באולם מספר אחד כדי לשמוע את פסק הדין של המושבעים.

„אני מצדיע לך"

אחרי יומיים של התייעצויות, התיישבו המושבעים במקומותיהם. הינדאווי ישב מתוח בתאו, כשהוא לובש את אותם בגדים שלבש משך 18 ימי המשפט. הוא האזין בדריכות. „האם הגעתם לפסק־דין", שאל השופט את המושבעים? „כן", באה התשובה. „מהו פסק הדין?" שאל השופט. „אשם".

עווית של מתיחות עברה בפניו של הינדאווי, כאשר פנה אל עבר השופט לשמוע גזר־הדין. „היית מעורב בפשע מהחמורים שבוצעו", אמר להינדאווי השופט מרס־ג'ונס בן ה־71. „לו תוכניתך הייתה יוצאת לפועל, כ־380 אנשים וילדים היו נספים. תודה לאל, ערנותו של איש הביטחון של „אל־על" מנעה את האסון. אני מצדיע לך", אמר השופט.

גאווה לאומית

„טרוריסטים הפועלים בבריטניה ייתפסו ויועמדו למשפט, הם לא יוכלו לצפות למחילה. אני גוזר עליך 45 שנות מאסר", אמר. בפניו של הינדאווי לא זע שריר. הוא הובל מהאולם ע"י שני שוטרים, כשהוא מסמן רפות בידיו סימן של ניצחון וצל של חיוך מסתמן בשפתותיו.

פרשת ניתוק היחסים בין בריטניה לסוריה תפסה, מטבע הדברים, את הכותרות הראשיות בעמודי הפנים של העתונות הבריטית, העיתונים, ללא יוצא מהכלל, הצדיקו את הצעד הבריטי — ונימה של גאווה לאומית על החלטת הממשלה ביצבצה ממאמרי המערכת.

הנחות ומסקנות

שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, אמר במוצ"ש, כי החלטתה של בריטניה לנתק את קשריה הדיפלומטיים עם דמשק משתתת על הנחות ומסקנות, ולא על עובדות אמיתיות ועל ראיות.

במסיבת עתונאים בדמשק טען שרעא, כי הודעתו של שר החוץ הבריטי, סיר ג'פרי האו, בפרלמנט בלונדון „היתה בבחינת דברים כלליים, ללא עובדות וראיות, והיתה מושתתת על הנחות ומסקנות בלבד".

שר החוץ הסורי אמר כי „אין לייחס לצערה של בריטניה ממדים מוגזמים, שכן בריטניה היא המפסידה בפרשה זו".

בתשובה לשאלות עתונאים הוסיף שרעא: „אנו דוחים בכל תוקף את הצורה שבה מבינה ישראל את המונח „טרור" כן אנו דוחים את עמדתה של ממשלה כל שהיא המבקשת לסגל לעצמה עמדה ישראלית זו". הוא הוסיף והטעים, כי מאבקו של עם למען שיחרור אדמתו אינו יכול להחשב בשום פנים ואופן לטרור.

מאוטבה נמסר, כי קנדה מחזירה את שגרירה מסוריה להתייעצויות. עוד צויין, בהודעה שפורסמה באוטבה, כי קנדה תומכת ללא הסתייגות בצעד שננקט על ידי בריטניה.

מהאג נמסר, כי מדינות הקהילה האירופית קיימו בשבת דיונים על עתיד יחסיהן עם סוריה. דובר של משרד החוץ ההולנדי אמר, כי הוועדה המדינית המייעצת של הקהיליה התכנסה לקראת מושב שרי החוץ של הארגון האירופי שייערך בלוכסמבורג מחר. למושב זה יוגש דו"ח על הנושא.

ברית־המועצות התיצבה ללא הסתייגות מאחורי ממשלת סוריה. בהודעה שפורסמה על־ידי סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" נאמר, כי בריטניה המציאה טענות בקשר עם מעורבות סורית בנסיון לפוצץ מטוס נוסעים ישראלי, כדי להצדיק את החלטתה לנתק את יחסיה הדיפלומטיים עם דמשק.

טלקס

● ביקורות־פתע בבתי־חולים גריאטריים

ארגון בתי־החולים הגריאטריים מפעיל צוות מיוחד הבודק את התנאים הפיזיים של המבנים, הציוד, רמת הטיפול הסיעודי והנקיון במוסדות אישפוז פרטיים. הצוות פועל בכל 32 בתי־החולים הגריאטריים הפרטיים השייכים לארגון. לאחרונה החלו לערוך ביקורות־פתע בערב ובלילה כדי לבדוק אם רמת הטיפול אינה יורדת בשעות בהן עובד צוות מצומצם.

יוסף שמי

● „חגיגות שלום" בבית־לחם

היום יתקיימו בבית־לחם חגיגות השלום ביוזמתה של הכנסיה האורתודוכסית, לאחר שהאו"ם קבע את השנה הבאה כשנת השלום.

הפטריארך האורתודוכסי בירושלים, תיאודורוס הראשון, הזמין משלחות מן הארצות האורתודוכסיות להשתתף בחגיגות. בין המשלחות שכבר הגיעו גם משלחת סובייטית.

בטקסים ישתתפו אנשי דת, ראשי המוסדות הציבור של בית־לחם וראש העירייה, אבל לא ישתתף ראש המינהל האזרחי הישראלי.

המשלחות יסיירו כמה ימים במקומות הקדושים בגדה המערבית ואחר־כך יעברו לירדן.

פנחס ענברי

● מעבר תת־קרקעי ביציאה מנהריה

מעבר תת־קרקעי מתחת לכביש הראשי עכו־ראש־הנקרה ייבנה ביציאה מנהריה, בעלות של 250 אלף דולר, וישמש גם כמקלט לשעת חירום.

המעבר מיועד לשמש את הולכי הרגל ורוכבי האופניים וכן את תלמידי בתי־הספר, נכים ועגלות עם ילדים. הוא יחבר את שני חלקי העיר, החצויים ע"י הכביש הראשי.

בשעת בניית המעבר ייסלל כביש עוקף, בו תתנהל התנועה באזור באין מפריע עד לסיום העבודות. על־פי המתוכנן, תימשך העבודה כ־6 חודשים.

(עתי"ם)

[illegible]

● מכרז למיחזור אשפת חיריה

איגוד הערים גוש דן לתברואה עומד לפרסם בימים הקרובים מכרז בינלאומי להקמת מפעל למיחזור אשפת חיריה, כך מסר אריה קרמר, יו"ר איגוד הערים.

מדובר במפעל נסיוני שיקלוט 400 טונות אשפה ביום, כשליש מכמות האשפה המושלכת מדי יום לחיריה. ישחזר נייר, פח, זכוכית, ופלסטיק ויפיק חומר בערך משאר האשפה. מומחי איגוד הערים שבדקו את הנושא קבעו כי מפעל כזה יוכל לחסל כ־90 אחוז מהאשפה המושלכת לחיריה.

העלות המשוערת של המפעל היא בין 8 ל־10 מליון דולר. הזוכה במכרז יצטרך להקים ולתחזק המפעל בעצמו.

מכרז נוסף להפקת גז מתוך אשפת חיריה יפורסם אף הוא תוך כמה חודשים.

ירון אליוסף

צילום: יצחק הררי

אחת המכוניות שחובלו בשכונת אבו־טור

חובלו 15 מכוניות של ערבים ממזרח־ירושלים

כנראה כנקמה על הפיגוע בשער האשפות

15 מכוניות של ערבים ממזרח־ירושלים ניזוקו במשך יום ה' בלילה במקומות שונים במזרח העיר.

בשכונת אבו־טור הערבית נוקבו צמיגיהן של 5 מכוניות. ל־10 מכוניות נוספות שחנו באיזור ואדי ג'וז ומוזיאון רוקפלר נחתכו צמיגים ונגרם נזק.

יצויין, כי בשכונת אבו־טור הערבית התגורר אחד מארבעת המחבלים שהשתתף בהשלכת הרימונים על טירוני חטיבת „גבעתי" בשער האשפות.

אחת הסברות העיקריות היא כי יהודים קיצוניים ניסו לנקום על המעשה, בדרך של גרימת נזק למכוניות של ערבים.

(עתים)

„תחנה למימכר סמים נפתחה באבו־כביר באמצעות המשטרה"

טען עו"ד דוד מקרין בעת הגשת כתב־אישום נגד נאשמים במתן שוחד לשוטר תמורת העברת סמים לבית המעצר

„הגנה של עצירים" – כך כינה הסניגור עו"ד דרור מקרין את מה שאירע בליל 11 באוקטובר בבית המעצר באבו־כביר, כאשר איפשרו, לדבריו, החדרת כ־90 מנות הרואין לבית המעצר. „נראה היה שנפתחה שם תחנה למימכר סמים באמצעות המשטרה וכל העצירים היו מסוממים" – טען העו"ד.

הפרשה נגולה בעת הדיון בבקשת עו"ד רות פרידמן מפרקליטות מחוז תל־אביב לעצור את שרל ממן בן 26 מכפר־סבא, את אשתו רחל בת 32 מכפר־סבא, אשה נוספת מכפר־סבא, אסתר אלימלך בת 32, ורם לוין בן 26 מתל־אביב, המואשמים במתן שוחד, החזקת סם מסוכן והחזקת מטבע חוץ ללא היתר.

בכתב־האישום שהוגש לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב נאמר, כי שרל ממן היה עצור באבו־כביר בגין עבירות סמים, וב־1.10.86 פנה לשוטר שמואל מלכי, המשמש כזקיף בבית המעצר, והציע לו לבצע בעבורו פעולות של העברת סמים לבית המעצר תמורת שוחד. השוטר הסכים, כביכול, להצעה, דיווח על כך לממונים עליו וקיבל אישור ל„שתף פעולה" עם העציר.

שרל ממן מסר לשוטר את מספר הטלפון של רם לוין, כדי שיפנה אליו וביקש ממנו 600 דולר, שמהם יקח השוטר לעצמו 500 ואת היתרה יעביר לממן בבית המעצר. השוטר פנה לרם לוין, נפגש עימו בלב דיזנגוף ב־7.10.86; שם מסר רם לוין לשוטר שהיה במדים, 20 דולר, כדי שיעבירם לשרל ממן. בבית המעצר מסר השוטר את הכסף לממן שנתן לו 100 דולר כשוחד.

למחרת, נאמר בכתב־האישום, שוחח שרל ממן עם אשתו בכפר־סבא ובעקבות השיחה הגיעו שתי הנאשמות רחל ממן ואסתר אלימלך לבית המעצר. הן הביאו עימן חבילה, ובה 3 גרם הרואין מוחבאים בשפופרות של משחת שיניים. שתי הנשים הניחו את החבילה במקום מוסכם מראש. השוטר מלכי אסף את החבילה ומסרה בתא המעצר לממן, שנתן לו 150 ש"ח כשוחד בעד הפעולה.

התובעת טוענת עוד, כי ב־16.10.86 העבירו שתי הנאשמות חבילה לממן, באמצעות השוטר, והפעם הכניסו לשפופרת משחת השיניים 4.5 גרם הרואין. אלא שהפעם תפסו הממונים על השוטר את הסם ממשחת השיניים, וכאשר הבחין ממן בהעדר הסם, אמר שלא ימסור לשוטר 150 ש"ח דמי שוחד משום שלא קיבל את הסם.

ביום ו' ביקשה התובעת עו"ד רות פרידמן בבית־המשפט לעצור את הנאשמים עד תום משפטם, בטענה שהחדרת הרואין בכמויות מסחריות וכן מט"ח לכלא אבו־כביר באמצעות שוטר מהווה עבירה חמורה מאוד.

הסניגור מקרין הגיב באומרו: „אינני מאמין למשמע אזני – המשטרה נתנה ידה להעברת הסם. במקום לעצור את הסם כבר הפעם הראשונה, כדי שלא יגיע לאסירים שבכלא". הסניגור ביקש לדחות את המשך הדיון במעצרם של הנאשמים למספר ימים עד שילמד את חומר הראיות.

השופטת שושנה ברמן נעתרה לבקשה ודחתה את המשך הדיון ליום ג' הקרוב. עד אז יישארו הנאשמים במעצר.

(עתים)

הנהלת בנק לאומי:

נסיק מסקנות על הרשעת דוד שחר לאחר שתגיע לידינו

מאת שלי יחימוביץ'

בנק לאומי יסיק מסקנות לגבי דוד שחר, בעל תפקיד בכיר בבנק, רק לאחר שהודעה שעוררו תגיע לידי הנהלת הבנק. כך מסר שלשום דובר בל"ל. שחר הורשע בשבוע שעבר בבית משפט השלום בבאר־שבע בהפרת הוראות חוק ניירות ערך ומתן גזר־דינו נדחה למועד אחר.

שחר משמש כיום כאחראי על הארגון מחדש של סניפי בל"ל למסגרת חדשה. הרשעתו בדין מתייחסת לעבירה שבוצעה בהיותו מנהל סניף בנק לאומי בבאר־שבע.

בכתב־האישום נאמר, כי שחר החזיק על שמו חשבון פיקדון ניירות ערך בסניף שניהל ובמקביל פתח חשבון פיקדון ניירות ערך נוסף בבנק הבינלאומי הראשון, זאת בניגוד לחוק ובאמצעות מיופה כוח בשם דני רחמים.

עוד נאמר בכתב־האישום, כי בתאריכים שונים הורה שחר לרחמים „לבצע פעולות קנייה ומכירה של ניירות ערך בחשבון, במהלך המסחר בבורסה וביום ביצוען בפועל".

דובר בל"ל אמר לכתבת „על המשמר", כי הבנק לא ינקוט כל צעדים עד שיגיעו אליו מסמכי בית־המשפט וכהם ההרשעה. „ברגע שנראה את המסמכים נצטרך לקבל החלטה לגביו", אמר הדובר.

בפלילים

קיש חשוד במעשים פליליים בעת בריחתו

אסיר עולם יצחק קיש בן 39, שנמלט בשעתו ונתפס ביום ה' בכנרי אברך ברמת־גן, הובא ביום ו' תחת משמר שוטרים כבד לבית־משפט השלום בתל־אביב ונעצר עם ל־15 יום להמשך חקירתו.

יחד איתו נעצרו אליהו עוריאל בן 36 מתל־אביב ושרה מרשל בת 40 מרמת־גן, שהמשטרה חושדת כי סייעו לאסיר הנמלט בתקופת בריחתו מן הכלא. קיש נדון בשעתו למאסר עולם על רצח האיכר יפת נגר, אך זכה לחנינה חלקית מידי נשיא המדינה.

מפקח מאיר מימון מן היחידה המרכזית במשטרת תל־אביב טען, כי יצחק קיש היה בחופשה מבית־הסוהר וצריך היה לחזור ממנה ב־31.8.86, אך לא חזר. בעת היותו מחוץ לכלא, טען איש המשטרה, ביצע קיש עבירות של קשירת קשר לבצע פשע, זיוף תעודת זהות ועוד. אליהו עוריאל חשוד ע"י המשטרה בסיוע לאסיר הנמלט וכן בשימוש ברכב גנוב ונהיגה ללא רשיון. שרה מרשל חשודה ע"י המשטרה כי סייעה לאסיר הנמלט ואף שימשה כבלדר סמים עבורו.

מפקח מימון מסר לשופט יורם גלין מידע חסוי וביקש להאריך את מעצר השלושה.

(עתים)

אב ובתו נענשו על תקיפת עובדת סוציאלית

אב ובתו מקריית־ים, שהורשעו בהתנכלות לעובדת סוציאלית נדונו ביום ו' בבית־משפט השלום בחיפה ל־3 חודשי מאסר על תנאי ו־100 שקל קנס.

האב זבולון מתתייב (53), נכה וחולה לב, ובתו בלכה דרויוב בת 27, מואשמים כי התפרעו בתחילת חודש נובמבר 1984 בלשכת הרווחה בקריית־ים. היה זה במהלך דין ודברים שפרץ בינם לעובדת הסוציאלית שולה רוהן, על רקע דרישתם לקבל מכונת כביסה משירותי הרווחה. השניים החלו להתפרע במקום והאב זרק כיסא לחדרה של העובדת הסוציאלית, הלם באגרופו על שולחנה, בעוד הבת סטרה בפניה ואיימה עליה שלא תצא מהמשרד.

(עתים)

„חולה הגה" שנתפס בפעם השלישית — למאסר

עצור „חולה הגה" מקריית מלאכי, שנתפס בפעם השלישית כשהוא נוהג ברכב בפסילה, נדון [illegible] חודשי מאסר בפועל.

עומר קאקו בן 30 נשפט ב־13.8.86 בבית־משפט השלום באשקלון לשנה פסילה, בגין נהיגה [illegible]. חודש לאחר מכן נתפס כשהוא נוהג ברכב בעת פסילה וללא ביטוח. השופט גזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי ורשיונו נשלל לשנה נוספת.

ביום ו' האחרון נעצר עומר [illegible] בדרום, כשהוא נוהג בטנדר פז'ו. הנאשם הובא [illegible] בבית־המשפט באשקלון, והתובע, רס"ב יוסף רוזה, הציג את הרשעותיו הקודמות. השופט הטיל עליו 3 חודשי מאסר בפועל והפעיל 6 חודשי מאסר על תנאי שהיו תלויים ועומדים נגדו. כן פסל אותו מלהחזיק ברשיון נהיגה לתקופה של 5 שנים מיום שיחרורו מבית־הסוהר.

(עתים)

חשוד בדקירת צעיר הנחשד באונס בתו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

תושב קריית־ים, החשוד בדקירת צעיר שנחשד באונס בתו, שוחרר ביום חמישי בערבות בבית־משפט השלום בחיפה ונעצר ביום ו' שוב ליומיים.

החשוד שוחרר ביום ה' לאחר שהעלה טענת אליבי בעניין מעשיו בליל המקרה ביום ג' שעבר. ביום ו' נעצר האב שוב והשופט סלים ג'ובראן הורה על הארכת מעצרו ביומיים לאחר שבא־כוח המשטרה טען, כי מחקירת החשוד באונס הבת, אהרון כהן, המאושפז בבית־חולים רמב"ם בעקבות הדקירה, ניתן לקבוע שקיים קשר לכאורה למעורבותו של האב בעבירה זו.

הפרשה החלה לאחר שהקטינה עזבה את בית הוריה בעקבות סיכסוך. כעבור יומיים שבה לביתה וסיפרה כי נאנסה ע"י אהרון כהן ויהודה מזרחי, שנדקר לפני כשבוע בסיכסוך אחר שהיה בקריה.

על־פי חשדות המשטרה דקר אביה של הקטינה את אהרון כהן כנקמה על המעשה.

לגדליה אליאב והמשפחה

אתכם באבל במות האח

יצחק אליאב

קיבוץ עין־החורש

לחברנו מיכה לוי ומשפחתו

אתכם באבלכם במות האם

יוכבד ז"ל

קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)